REMA 1000

REMA 1000 ÅRSRAPPORT 2014

NØKKELTALL

Beløp i NOK mill.

OMSETNING/UTSALGSSTEDER	2014	2013
Totalomsetning inkl. franchisetakeromsetning*	58 041	53 421
Butikkomsetning inkl. franchisetakeromsetning*	49 656	45 464
Vekst i totalomsetning	6,7 %	11,2 %
Vekst i butikkomsetning	7,6 %	9,3 %
Antall utsalgssteder per 31.12	800	776
Antall medarbeidere i utsalgssteder per 31.12	17 778	16 384

RESULTAT	2014	2013
Driftsinntekter	43 386	40 132
Driftsresultat	1 835	1 661
Resultat før skattekostnad	1 715	1 575
Årets resultat	1 259	1 160

LØNNSOMHET	2014	2013
Driftsmargin	3,7 %	3,7 %
Kontantstrømsmargin	4,8 %	4,7 %
Totalkapitalrentabilitet	13,8 %	13,7 %
Egenkapitalrentabilitet	29,4 %	34,2 %
Avkastning på sysselsatt kapital	25,1 %	25,0 %

BALANSE	31.12.14	31.12.13
Anleggsmidler	6 718	5 855
Omløpsmidler	6 911	7 020
Egenkapital	4 810	3 742
Langsiktig gjeld	3 449	3 480
Kortsiktig gjeld	5 370	5 653
Totalkapital	13 629	12 875
Egenkapitalandel	35,3 %	29,1 %

LIKVIDITET	2014	2013
EBITDA	2 367	2 156
Netto investeringer i varige driftsmidler	443	870
Beholdning av likvider per 31.12.	667	647
Langsiktige lån per 31.12.	2 905	2 905
Kortsiktige lån per 31.12.	230	337
Netto rentebærende gjeld per 31.12.	1 763	1 644

For definisjoner av nøkkeltall, se side 78.

* REMA 1000s omsetning består av butikkomsetning gjennom franchisetakere og omsetning til eksterne samt øvrige forretningsområder i Reitangruppen. Omsetning gjennom franchisetakere inngår ikke i REMA 1000s driftsinntekter og er således ikke reviderte tall. Selskapets ledelse mener likevel omsetningen er viktig og avgjørende for å forstå virksomhetens økonomiske utvikling.

INNHOLD

INTRODUKSJON

Nøkkeltall	2
REMA 1000 – Forord	4

ANNET

Revisjonsberetning	76
Definisjon av nøkkeltall	78
Adresser	79

KONSERNREGNSKAP REMA 1000

Årsberetning	8
Resultatregnskap	13
Balanse – Eiendeler	14
Balanse – Egenk. og gjeld	15
Egenkapital	16
Kontantstrømoppstilling	17
Noter til regnskapet – Innhold	19
Noter til regnskapet	20

SELSKAPSREGNSKAP REMA 1000 AS

Resultatregnskap	57
Balanse – Eiendeler	58
Balanse – Egenk. og gjeld	59
Egenkapital	60
Kontantstrømoppstilling	61
Noter til regnskapet – Innhold	62
Noter til regnskapet	63

FORORD ved Ole Robert

Å være fornøyd – det er vi ikke så gode på i REMA 1000. Vi er flinke til å feire våre seire – men går raskt videre på alt som kan bli bedre. Slik ser vi også 2014 – et år der vi sammenlignet med andre gjør det bra. Med en butikkomsetning på 49 656 millioner og 7,6 prosent vekst ville mange vært fornøyd. Det er også vi, men en veldig kort stund. Vi kan bedre enn det – og slik skal vi gå inn i 2015.

Vårt sterke fokus på effektiv drift og lave kostnader bidrar til gode resultater i 2014. Året som gikk ble preget av sterk konkurranse i vår bransje, men vi fortsetter med god vekst i både Norge og Danmark, både når det gjelder omsetning og markedsandeler.

REMA 1000 er den største butikkjeden i Norge og hadde i 2014 23,7 prosent av markedet. REMA 1000 Danmark har en estimert markedsandel på 10,4 prosent. 2014 var også året da den første REMA 1000-butikken rundet 200 millioner kroner i omsetning. Lille julaften passerte REMA 1000 på Lambertseter det magiske tallet. Det er vi veldig stolte av!

Vi har gjennom året gjort flere endringer i vår virksomhet. Vi har modernisert våre pensjons- og forsikringsordninger, og tatt flere grep for å sikre vår langsiktige konkurransekraft gjennom reorganisering av REMA 1000 i Norge generelt og selskapet Norsk Kylling spesielt.

I 2014 har vi både markert og feiret gode prestasjoner gjennom blant annet samlingen av alle REMA-medarbeidere i Holmenkollen og på Telenor Arena under kulturfestivalen 1000 colours of REMA, vi har avholdt Riksmøte i Las Vegas og 20-årsjubileum i Danmark.

Dette til sammen bidrar til at resultatet er preget av flere engangsposter med positive og negative effekter. Resultat og kontantstrøm justert for engangseffekter og urealisert gevinst på valutaterminer er høyere enn i fjor, men marginene er noe lavere.

2014 var året for økt fokus på vårt ansvar utover det man som dagligvareaktør er pålagt å gjøre – det mange kaller CSR. I REMA 1000 har vi valgt å gjøre det enkelt – vi kaller det bare ansvar.

Vår målsetning om å fjerne palmeolje fra alle våre egne merkevarer gjorde at vi i løpet av 2014 ble palmeoljefrie i alle egne matvarer. Dette ble tydelig markert i media, og kravene til våre leverandører om både utfasing og ingen nye produktlanseringer med palmeolje, har ført til at flere leverandører har lagt planer for utfasing. Dette er et svært viktig bidrag for å bremse avskogingen av regnskog – som i seg selv er et viktig klimatiltak.

REMA 1000 Danmark ble kåret til danskenes foretrukne dagligvarekjede i en undersøkelse som analyseinstituttet YouGov gjorde for Børsen i Danmark. REMA 1000 ble også kåret til Danmarks mest innovative kjede, både av konkurrenter og av leverandører.

REMA 1000 er den mest populære dagligvarekjeden i Norge. Det viser resultatene fra årets store omdømmeanalyse RepTrak Norge 2014. REMA 1000 er også den merkevaren i Norge – på tvers av alle merkevarer – som har fått mest positiv oppmerksomhet i løpet av 2014 – ifølge YouGov BrandIndex Rankings. REMA 1000 rangeres også som niende største lavprisaktør i verden av det tyske handelsbladet Handelsblatt.

Dette er vi ganske stolte av!

Likevel – i Norge går vi inn i 2015 som nummer 3-aktør etter Norgesgruppen og sammenslåingen Coop/ICA. Det betyr tøff konkurranse – og vi ruster oss for dette gjennom økt fokus på kostnader og effektivisering av vår drift. Vi fortsetter som vi alltid har gjort – med hardt arbeid og en god dose selvtillit!

REMA 1000	REMA 1000 i Norge	REMA 1000 i Danmark
Omsetning (NOK mill.)	37 945	11 711
Vekst i omsetning	7,0 %	9,5 %
Antall utsalgssteder	541	259
Antall medarbeidere i utsalgssteder	10 450	7 328

KONSERNREGNSKAP
REMA 1000

ÅRSBERETNING

REMA 1000

REMA 1000
REMA 1000 er et forretningsområde i Reitangruppen. Reitangruppens visjon er å bli kjent som det mest verdidrevne selskapet. Gruppens verdigrunnlag beskriver de verdier vår kultur er bygget på. Verdiene er blitt til gjennom bedriftens mangeårige historie. En sterk bedriftskultur basert på de åtte verdigrunnlagene er viktig for oppnåelse av Reitangruppens overordnede målsetninger. Verdibasert ledelse er en del av vår filosofi.

- Vi rendyrker bedriftens forretningsidé
- Vi holder en høy forretningsmoral
- Vi skal være gjeldfri
- Vi skal motivere til vinnerkultur
- Vi tenker positivt og offensivt
- Vi snakker med hverandre – ikke om hverandre
- Kunden er vår øverste sjef
- Vi vil ha det morsomt og lønnsomt

REMA 1000 er ledende i Skandinavia innen organisering og drift av franchisebasert virksomhet innen dagligvarehandel. REMA 1000 tilbyr kundene laveste pris på et godt valgt utvalg av dagligvarer, varer som er produsert og solgt på en ansvarlig måte. Visjonen er at REMA 1000 skal være den største dagligvarekjeden i Skandinavia.

VIRKSOMHETEN
REMA 1000 sin forretningsidé er å være en sterk eier og masterfranchisegiver for sine landselskap gjennom implementering av konsept, kultur og finansielle standarder. Morselskapet REMA 1000 AS eier varemerket REMA 1000. REMA 1000-konseptet forvaltes og videreutvikles gjennom masterfranchiseavtaler med de nasjonale selskapene REMA Franchise Norge og REMA 1000 Danmark. REMA 1000 drives fra Oslo og Horsens (Danmark). De nasjonale selskapene er franchisegiver for den enkelte butikk som drives av en Kjøpmann (franchisetaker). Kjøpmannen bidrar til å forsterke REMA 1000-konseptet gjennom personlig initiativ, skaperlyst og kunnskap om lokale forhold. REMA 1000 er den eneste dagligvareaktøren som rendyrker franchise som driftsform i det norske og danske markedet. Antall utsalgssteder per 31. desember 2014 var 800 (776).

Både i Norge og i Danmark driver franchisegiver også distribusjon av varer til REMA 1000-butikkene. Gjennom effektiv organisering og drift er distribusjonsvirksomheten en viktig samarbeidspartner for Kjøpmennene.

Gjennom REMA Industrier har REMA 1000 eierinteresser i selskaper som er leverandører innen viktige varekategorier til REMA 1000 i Norge og REMA 1000 i Danmark. REMA Industrier skal bidra til å øke konkurransekraften for Kjøpmenn og REMA 1000, blant annet gjennom innovasjon og utvikling av egne merkevarer. REMA Industrier omfatter selskapene REMA Brands, Norsk Kylling, Stanges Gårdsprodukter (95 prosent), MaxMat (75 prosent), Grans Bryggeri (50 prosent), Kjeldsberg Kaffebrenneri (50 prosent), Hugaas Industrier (50 prosent), Spekeloftet (50 prosent), Gram Slot (48 prosent), BAMA Gruppen (20 prosent) og REMA Salg.

Franchisedrift
Reitangruppen var den første dagligvarebedriften i Norge som tok i bruk franchising i sin organisering, og som rendyrket denne formen gjennom driften av REMA 1000-konseptet.

Franchising er et nært samarbeid mellom to selvstendige virksomheter: Franchisegiver og franchisetaker. Å drive franchising er en balansegang mellom frihet og systemdrift. Franchisetakeren er selvstendig næringsdrivende, men må etterleve konseptet og filosofien fastsatt av franchisegiveren.

Franchisegiver utvikler standarder for etablering og drift av virksomheter med bestemte varer og/eller tjenester under et felles merkenavn. Franchisetaker driver sin lokale virksomhet på dette grunnlaget assistert av franchisegiver. Det stilles store krav til ansvarlighet på begge sider, og en franchisetaker som forvalter en merkevare har et spesielt ansvar.

Franchisegiver distribuerer varer og/eller tjenester til franchisetaker. Rolledelingen er i prinsippet slik at franchisegiver utfører tjenester på de områdene hvor det totalt sett er billigst og mest praktisk å utføre arbeidet sentralt. Franchisesystemet setter høye gjensidige krav til partene, noe som kontinuerlig hever organisasjonens kompetanse.

REDEGJØRELSE FOR ÅRSREGNSKAPET
Konsernregnskapet er avlagt i samsvar med International Financial Reporting Standards (IFRS) godkjent av EU. Selskapsregnskapet for REMA 1000 AS er avlagt etter forenklet IFRS.

Konsernet har i 2014 ikke tatt i bruk nye standarder innenfor IFRS som har ført til vesentlig påvirkning på konsernregnskapet.

Årsregnskapet er avlagt under forutsetning om fortsatt drift. Årsregnskapet gir etter styrets oppfatning et rettvisende bilde av selskapets stilling.

Resultatregnskapet
Totalomsetning inklusive franchisedrevne enheter i 2014 ble NOK 58 041 mill. (NOK 53 421 mill.), tilsvarende en vekst på 6,7 prosent (11,2 prosent). Omsetning fra butikk inklusive franchisedrevne enheter i 2014 ble NOK 49 656 mill. (NOK 45 464 mill.) som gir en vekst på 7,6 prosent (9,3 prosent). Vekst i omsetning er beregnet som veid gjennomsnittlig vekst målt i lokal valuta.

REMA 1000 i Norge hadde i 2014 en omsetningsvekst (butikkomsetning) på 7,0 prosent og en sammenlignbar vekst på 4,0 prosent. I Norge har REMA 1000 en markedsandel på 23,7 prosent for 2014 (23,1 prosent i 2013, markedsandel er i henhold til offisiell måling fra Nielsen Norge). REMA Distribusjon fortsatte en god vekst i vareomsetning som følge av utviklingen i REMA 1000 og de eksterne samarbeidspartnerne Bunnpris, Servicegrossistene og Kolonial.no. Engrospartner har i januar 2015 signert avtale med Statoil Fuel & Retail Norge om distribusjon av varer til deres stasjoner i Norge. Avtalen vil tre i full kraft fra 1. september 2015.

REMA 1000 i Danmark hadde også i 2014 høy omsetningsvekst og god resultatutvikling. Vekst i omsetning (butikkomsetning) var 9,5 prosent. Sammenlignbar vekst var på 3,4 prosent. REMA 1000 i Danmark har en estimert markedsandel på 10,4 prosent for 2014

(estimert til 9,6 prosent i 2013). Reitan Distribution hadde god utvikling i vareomsetning.

EBITDA ble NOK 2 367 mill. (NOK 2 156 mill.), og driftsresultatet ble NOK 1 835 mill. (NOK 1 661 mill.). Driftsresultatet er i 2014 preget av enkelte engangsposter. Ved overgang fra ytelsespensjon til innskuddspensjon i REMA 1000 i Norge har tidligere pensjonsforpliktelser blitt inntektsført. Videre er resultatet i Norge belastet med kostnader knyttet til omstrukturering og utvikling av verdikjeden for hvitt kjøtt. Resultatet fra underliggende drift er som forventet. Resultat før skatt ble NOK 1 715 mill. (NOK 1 575 mill.). Netto finansposter var NOK -120 mill. i 2014 (NOK -86 mill.). Årets resultat ble NOK 1 259 mill. (NOK 1 160 mill.).

Konsernets resultat og finansielle stilling er i begrenset grad påvirket av usikkerhet knyttet til regnskapsestimater.

Balanse og likviditet

Totalbalansen per 31. desember 2014 er NOK 13 629 mill. (NOK 12 875 mill.). Økningen i balanseverdi skyldes hovedsakelig investeringer i eiendom. Per 1. januar 2014 ble en eiendoms- og prosjektportefølje på NOK 532 mill. overført fra Reitan Eiendom. I løpet av året er det investert ytterligere NOK 318 mill. i utvikling av eiendom i Norge og Danmark. Likvide midler per 31. desember 2014 er NOK 667 mill. (NOK 647 mill.). Netto rentebærende gjeld er NOK 1 763 mill. (NOK 1 644 mill.). Konsernet har ubenyttede lånefasiliteter på NOK 1 893 mill. (NOK 1 907 mill.).

Netto investeringer i varige driftsmidler utgjorde NOK 443 mill. (NOK 870 mill.). Per 31. desember 2014 er totale lån NOK 3 135 mill. (NOK 3 242 mill.), hvorav majoriteten forfaller til betaling innen 5 år.

Egenkapital ved utgangen av året er NOK 4 810 mill. (NOK 3 742 mill.), som tilsvarer en egenkapitalandel på 35,3 prosent (29,1 prosent).

Kontantstrømmer fra driften

Kontantstrømmer fra driften ble NOK 1 956 mill. (NOK 2 388 mill.). Driftsresultat før amortiseringer, av- og nedskrivninger (EBITDA) ble NOK 2 367 mill. (NOK 2 156 mill.). Endring i arbeidskapital har gitt en kontantstrøm på NOK -71 mill. (NOK 282 mill.).

Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter ble NOK -1 317 mill. (NOK -1 172 mill.). Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter for 2014 er påvirket av investeringer i investeringseiendom. Konsernets evne til egenfinansiering av investeringer vurderes som god.

Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter ble NOK -132 mill. (NOK -213 mill.) og er som forventet både i 2014 og i 2013 sett i forhold til investeringsnivået.

FINANSIELL RISIKO

REMA 1000 har sin kjernevirksomhet i markedet for dagligvarehandel og er utsatt for ordinær finansiell risiko knyttet til denne typen aktivitet.

REMA 1000 opererer i et detaljmarked med høy omsetning og høy likviditet. Årlige kontantstrømmer er relativt stabile, men likviditeten kan være volatil innenfor kortere perioder. Beholdning av likvider og tilgjengelige trekkrettigheter er vesentlig for styring av likviditetsrisikoen.

Omsetning i REMA 1000 skjer gjennom franchisetakere. Franchisegiver har god oversikt over hver enkelt franchisetakers økonomiske situasjon. Distribusjonsvirksomheten har også salg til dagligvare- og servicehandelskunder, både til andre forretningsområder i Reitangruppen og til eksterne partnere. Historisk sett har mislighold og tap på fordringer vært lave. REMA 1000 har i 2014 kostnadsført NOK 36 mill. (NOK 37 mill.) i tap på fordringer.

Det vesentligste av konsernets aktivitet ligger i Norge og Danmark. Eksponering knyttet til eierandeler i utenlandske virksomheter søkes begrenset ved at sammensetning av konsernets samlede gjeldsportefølje i størst mulig grad tilpasses den enkelte valutas og lands relative betydning av konsernets samlede aktivitet. Importvirksomheten i REMA 1000 i Norge er i tillegg eksponert for valutarisiko i USD og EUR. Risikoen søkes begrenset gjennom valutaforretninger.

Konsernet har etablert strategier for å håndtere risiko knyttet til renter og valuta. Omfang og grad av sikring varierer mellom de ulike selskapene i forretningsområdet. Det foretas disposisjoner for å dempe effekten av kortsiktige svingninger i rentemarkedene, samt for å gi noe større forutsigbarhet knyttet til fremtidige rentekostnader. Gjeldsporteføljens rentebindingsprofil dannes gjennom valg av rentestruktur på konsernets lån og gjennom bruk av rentebytteavtaler (renteswapper).

Konsernets finansielle risiko og sensitivitet for endringer i blant annet rentenivå og valutakurser er nærmere omtalt i note 3 - Finansiell risikostyring.

OPPLYSNINGER OM MILJØ

Totalt beskjeftiget REMA 1000 20 489 medarbeidere ved utgangen av 2014 (18 952). I konsernet er det totalt 2 882 ansatte (2 728). Samarbeidet med de ansattes organisasjoner anses som godt og søkes videreført.

Reitangruppen ble i mars 2015 kåret til Norges 4. beste arbeidsplass i kategorien store virksomheter med over 250 medarbeidere i Great Place to Work-kåringen. Kåringen er basert på de ansattes tilbakemeldinger og en kultur-audit.

Våre verdier står sterkt i alt vi foretar oss og utgjør grunnmuren i vår organisasjon. RTKO (Rekruttering, Trening, Kommunikasjon og Omsorg) er selve ledelsesverktøykassa for våre ledere og byggesteinene for våre medarbeidere.

Mangfold og likestilling

Reitangruppen skal være en arbeidsplass der det ikke skal være diskriminering mellom menn og kvinner. Personalpolitikken har som basis at det ikke skal forekomme forskjellsbehandling på grunn av kjønn i saker som rekruttering, personlig utvikling, avansement og avlønning. Det tilstrebes å fremme likestilling og å forhindre forskjellsbehandling som er i strid med lov om likestilling mellom kjønnene.

Antall ansatte fordeler seg på 1 883 menn og 999 kvinner. I REMA 1000 er det 74 ansatte på toppledernivå hvorav 60 er menn og 14 er kvinner. Av 276 ansatte på mellomledernivå er 195 menn og 81 kvinner. Innenfor produksjon, lager og transport er det totalt 1 862 ansatte fordelt på 1 348 menn og 514 kvinner. Antall øvrige ansatte inkludert kontor er 670 fordelt på 280 menn og 390 kvinner. Av de totalt 2 882 ansatte i REMA 1000 jobber 409 deltid fordelt på 198 menn og 211 kvinner.

I 2014 har REMA 1000 i Norge arrangert kulturfestivalen 1000 colours of REMA der alle medarbeidere var samlet. I Danmark ble 20-årsjubileet feiret med alle medarbeidere til stede.

Det er tidligere gjort en likelønnsrevisjon i deler av Reitangruppen mellom kvinner og menn, hvor lønn for likt arbeid ble kartlagt. Det er ingen lønnsforskjeller mellom kvinner og menn i like stillinger, men individuelle forskjeller basert på kompetanse, erfaring, utdanning med mer. Dette betyr i praksis at for enkelte sammenlignbare stillinger ligger enkelte kvinner høyere lønnsmessig enn menn i lik stilling og motsatt.

De fleste lokaliteter i REMA 1000 er av moderne standard, slik at en ansatt med fysiske utviklingshemminger vil kunne jobbe der. Øvrige ansatte med redusert arbeidskapasitet grunnet alder og/eller sykdom har fått nødvendige hjelpemidler, samt mulighet til å jobbe i redusert stilling (dels uten sykepenger / ingen reduksjon av lønnen). Samarbeidet med «Pøbelprosjektet», hvor ungdom som av en eller annen grunn

står utenfor det etablerte skolesystem og arbeidslivet, har pågått i flere år og vil videreføres.

Rekruttering
Reitangruppen benytter profesjonelle rekrutteringsverktøy i rekrutteringsprosessene. Ledige stillinger skal lyses ut internt for å fremme interne karrieremuligheter og interne avansement. I rekrutteringsprosessene utarbeides kravspesifikasjoner til stillingene, som sammen med grundige vurderinger, evalueringer, intervjuer, testverktøy og referansesjekker skal sikre at selskapet finner den beste kvalifiserte kandidaten til stillingen. Kandidater med den beste kompetansen og de beste holdningene får jobben.

Dagligvarebransjen i Norge og Danmark er generelt sett mannsdominert på ledernivå. Utviklingsprogram og personlige utviklingsplaner skal fremme kvinners, samt medarbeidere med etnisk minoritetsbakgrunns muligheter til å avansere innad i selskapet. Fleksible arbeidstider, hjemmekontorløsninger og muligheter for utvidet permisjon skal fremme både kvinner og menns muligheter til å kombinere karriere og familieliv.

Trening (medarbeiderutvikling)
Reitangruppen skal være en attraktiv og god arbeidsplass for medarbeiderne, med mangfold og muligheter i fokus. I Reitangruppen legges det stor vekt på å motivere og utvikle medarbeiderne i tråd med selskapets verdier og holdninger. Vi ønsker å gi alle medarbeidere en felles plattform, og bygge felles stolthet på tvers av forretningsområdene.

Trening (medarbeiderutvikling) er derfor sentralt for Reitangruppen. Det har blitt gjennomført flere ulike programmer, blant annet filosofikurs, utviklingssenter, lederindeksmålinger, arbeidsmiljøkartleggingen Great Place to Work og ulike individuelle programmer.

Ut fra stilling, kompetanse og individuelle behov skal alle ansatte få tilbud om nødvendig kompetanseheving, samt kursing og utvikling. Dette kartlegges gjennom medarbeidersamtaler, utviklingssamtaler og lønns-, bonus- og evalueringssystemer.

Sykefravær og skader
Sykefraværet har gjennom året vært om lag 5,3 prosent (5,2 prosent), totalt 29 686 dager (27 033).

Selskapet har ikke hatt noen alvorlige personskader i løpet av 2014. Totalt har det vært 30 personskader som har medført sykefravær. Det har ikke vært materielle skader av betydning i 2014.

Etikk, matvaretrygghet og miljø
I REMA 1000 er vi opptatt av å tilby våre kunder gode kvalitetsvarer til markedets laveste priser, solgt og produsert på en ansvarlig måte. Ansvarlige innkjøp innebærer å akseptere ansvaret som følger med å ansette mennesker eller å benytte tjenestene til de som gjør det. Det handler om å betale levelønn, tilby en sikker arbeidsplass og respektere rettighetene til de ansatte, samt ivareta god dyrevelferd.

For at våre ansatte og våre leverandører skal dele informasjon om arbeidsforhold, oppfordrer vi våre leverandører til medlemskap i organisasjonen Sedex. REMA 1000 har vært medlem siden 2012. Sedex har som målsetning å tilby verktøy for en enklere oppfølging av leverandørkjeden, samtidig skal det være et enkelt verktøy for produsenten for å vise åpenhet mot sine kunder. REMA 1000 ønsker et langsiktig samarbeid med våre leverandører. I et langsiktig innkjøpsarbeid er tillit noe som bygger seg gradvis opp gjennom flere år

REMA 1000 sin Code of Conduct er forankret og vedtatt i REMA 1000 AS sitt styre, og Code of Conduct er gjeldende for samtlige datterselskaper.

REMA 1000 er konsernmedlem av Initiativ for Etisk Handel (IEH) og rapporterer åpent på arbeidet med ansvarlige innkjøp. REMA 1000s etiske retningslinjer er en del av kontrakten med alle våre leverandører. Retningslinjene gjengir våre forpliktelser for etterlevelse av menneskerettigheter, helse, miljø og sikkerhet og antikorrupsjon.

For å oppnå optimal smak og kvalitet er fôr og oppvekst viktig. Vi mener generelt at dyr som vokser opp under gode forhold trives bedre, og gir oss bedre kvalitetsvarer enn varer fra dyr som ikke vokser opp under gode kår. Det er et ekstra insentiv for å ivareta god dyrevelferd.

De seneste årene har vi i REMA 1000 gjort flere konkrete grep innen dyrevelferd. Vi har blant annet tatt et standpunkt om å kun selge egg fra frittgående eller økologiske verpehøns. REMA 1000 i Norge har et tett samarbeid både med større grossister som håndterer flere små produsenter, og direkte med bøndene selv. Dette sikrer forutsigbarhet i varetilgang, pris, og ikke minst kvalitet. Vi kan nevne leverandører som Stanges Gårdsprodukter, Lofotlam, Klosterlam, Røroskjøtt, Rørosmeieriet og egg fra frittgående høner fra blant annet Toten og Roan i Trøndelag.

REMA 1000 er opptatt av et levende og konkurransedyktig landbruk, og vi ser at vi kan bidra til å løfte lokale produkter gjennom salg i butikk og gjennom god markedsføring. Dermed blir også tilgangen og kjennskapen til norsk mat større.

Det henvises for øvrig til rapport om Ansvar utgitt av REMA 1000 i Norge og CSR-rapport utgitt av REMA 1000 i Danmark.

Ytre miljø
De globale klimaendringene er et felles samfunnsansvar, der vi alle må bidra. REMA 1000 har satt i gang flere tiltak, blant annet ved å redusere forbruket av palmeolje. Dette vil kunne bremse avskogingen og bidra til lavere utslipp av klimagasser. Våre satsningsområder er å energieffektivisere våre butikker, industribedrifter og distribunaler, samt redusere matsvinn, tydeliggjøre matmerking, og gjøre det enklere for våre kunder å velge sunt og miljøvennlig. Ved etablering av nye butikker eller ved renovering av eksisterende butikker har REMA 1000 fokus på tiltak som gir effekt for miljøet. Slike tiltak kan være utskiftning av ventilasjon, bedre varmegjenvinning, energibesparende belysning (LED) og mer miljøvennlig kjølemedium i butikkenes kjøle- og fryseanlegg. I Danmark er det i 2014 åpnet to butikker med solceller på taket.

REMA 1000 rapporterer sitt miljøarbeid til organisasjonen Carbon Disclosure Project (CDP). Vanligvis er dette kun mulig for børsnoterte selskaper, men gjennom det såkalte Non Listed Programme kan REMA 1000 nå måle seg mot andre og lignende selskaper globalt på hvordan man ligger an på energi- og klimaområdet. CDP vil kunne gi en verdifull og nøytral rangering av arbeidet vårt. REMA 1000 i Norge har som langsiktig mål å bli gjeldfri på sine klimagassutslipp. REMA 1000 er åpne på sine klimagassutslipp og sitt klimaarbeid. En viktig del i tilnærmingen til lavutslippssamfunnet, for alle virksomheter og organisasjoner, er å være åpen med de miljø- og klimapåvirkninger man har og hvordan man håndterer dette arbeidet. CDP er den største globale ordningen for transparens og åpenhet for større virksomheter.

REMA 1000 i Norge hadde i 2014 et klimagassutslipp fra vår totale virksomhet, inklusive butikker, distribunaler og egen industri på 83 628 tonn CO_2 (tCO_2e). Inkludert i dette klimagassregnskapet er det tatt med all direkte forbruk av fossilt brensel, all bruk av strøm og fjernvarme, samt utslipp knyttet til REMA 1000 sin reisevirksomhet, distribusjon av varer og lekkasje på kjølegasser.

100A er beste oppnåelige score hos CDP. REMA 1000 oppnådde poengscoren 82C. Nordiske virksomheter har et gjennomsnitt på 80C. Resultatet gir

oss en klar pekepinn på hvor vi står, og hva vi må jobbe med og hvor vi skal ha størst fokus for å nå våre målsettinger.

ORGANISASJON

Organisering og intern kontroll
Reitangruppens filosofi er å organisere virksomheten på en slik måte at avstanden mellom ansvar/myndighet og operativ gjennomføring blir kortest mulig.

Som franchiseorganisasjon baserer Reitangruppen seg på systemdrift, enten det gjelder operativ eller administrativ drift. Systemdrift betyr også å etablere og etterleve rutiner og intern kontroll innenfor samtlige områder i organisasjonen. Solide rutiner sikrer god løpende kontroll av virksomheten og derigjennom at ledelsen til enhver tid har det beste beslutningsgrunnlaget tilgjengelig.

Ledelses- og organisasjonsforhold
Styret i REMA 1000 består av styreleder Odd Reitan, Vegar Kulset, Kristin S. Genton, ansattrepresentant Christian Eskedal, ansattrepresentant Kristin Andersen og ansattrepresentant Knut Authen.

Ledergruppen i REMA 1000 består av daglig leder Ole Robert Reitan, økonomidirektør Gry Aarnes, administrasjonssjef Tove Solberg, daglig leder i REMA Franchise Norge og REMA Eiendomsutvikling Norge Tom Kristiansen og daglig leder i REMA 1000 i Danmark Henrik Burkal.

Aksjonærforhold
REMA 1000 er heleid datterselskap av Reitan Handel AS som er en del av Reitangruppen.

DISPONERING AV ÅRETS RESULTAT

Årets resultat i REMA 1000 AS ble NOK 164 mill. og foreslås overført til annen egenkapital.

FREMTIDSUTSIKTER

REMA 1000 ønsker sterke markedsposisjoner i de land selskapet er representert, og REMA 1000 har også i 2014 økt sin markedsandel både i det norske og det danske markedet. Innen dagligvarehandelen forventes det at konkurransen mellom de ledende aktørene vil være sterk også i årene fremover. Utnyttelse av opparbeidet erfaring og kompetanse innenfor kjededrift, franchising, markedsføring og merkevarebygging skal bidra til å forsterke konseptet. Arbeidet med effektivisering av driften både i lager- og butikkleddet videreføres. Fokus er å skape en enklere hverdag først og fremst for kjøpmenn og butikker, men også for resten av organisasjonen.

For REMA 1000 i Norge vil Coop sitt kjøp av ICA skape en enda tøffere konkurranse i markedet, men den norske virksomheten er godt posisjonert for å møte konkurransen. Videreutvikling av REMA-konseptet vil uansett være viktig for å møte endrede forventninger og krav fra forbrukerne. REMA 1000 i Norge forventer å åpne om lag 20–25 butikker i 2015.

REMA 1000 i Norge startet i 2013 et forenklingsprosjekt som har til hensikt å sikre en effektiv drift og organisering fremover. Prosjektet vil fortsette for fullt de neste årene, og målet er at hverdagen til franchisetakere, ansatte og kunder skal forenkles i størst mulig grad, blant annet ved hjelp av bedre og mer smidige prosesser og rutiner, støttet av effektive IT-systemer. Prosjektet, som i tillegg vil være et viktig bidrag til å gjøre REMA 1000 enda mer kostnadseffektiv, videreføres i 2015 med viktige milepæler innenfor flere delprosjekter.

I 2014 ble det gjort et betydelig arbeid med å rendyrke oppgavene i de ulike enhetene i REMA 1000 i Norge. I 2015 vil denne prosessen fortsette.

REMA 1000 Danmark vil fremover forsterke konseptet og arbeide videre med «Discount med holdning», som betyr at varene selges til en lav pris men med klare holdninger og krav til varenes kvalitet og innvirkning på mennesker og miljø. I dette ligger fortsatt satsning på økologi og bærekraftige produkter og redusert matavfall. REMA 1000 i Danmark forventer å åpne 15-20 butikker også i 2015.

Eiendomsvirksomheten vil fortsette arbeidet med utvikling av REMA 1000-butikker gjennom målrettet arbeid både i Norge og Danmark.

Samarbeidet med egne og eksklusive leverandører skal videreutvikles gjennom REMA Industrier. REMA Industrier har ledende posisjoner i flere kategorier, med merker som Solvinge (kylling og kalkun), Stange (kylling), Godehav (fisk og fiskemat), Grans (øl); Siesta (appelsinbrus), Spekeloftet (pinnekjøtt) og Kjeldsberg (kaffe), i tillegg til en rekke produkter under merkenavnet REMA 1000.

Styret presiserer at det normalt er betydelig usikkerhet knyttet til vurdering av fremtidig utvikling.

Oslo, 17. mars 2015
Styret i REMA 1000 AS

Odd Reitan
Styrets leder

Kristin S. Genton
Styremedlem

Christian Eskedal
Styremedlem

Vegar Kulset
Styremedlem

Kristin Andersen
Styremedlem

Knut Authen
Styremedlem

Ole Robert Reitan
Daglig leder

Beløp i NOK mill.	Note	2014	2013
Driftsinntekter	6	43 386	40 132
Andre inntekter	7	690	590
Netto gevinster (tap)	8	71	30
Verdiendring investeringseiendom	17	20	-1
Resultat fra TS og FKV	20	37	70
Varekostnad	22	-36 630	-33 652
Lønnskostnad	9-11	-1 499	-1 655
Amortiseringer og nedskrivninger immaterielle eiendeler	16	-39	-27
Av- og nedskrivninger varige driftsmidler	18	-493	-468
Andre driftskostnader	12,13	-3 708	-3 358
Driftsresultat		1 835	1 661
Renteinntekter	14	35	53
Rentekostnader	14	-145	-151
Netto andre finansposter	14	-10	12
Resultat før skattekostnad		1 715	1 575
Skattekostnad	15	-456	-415
Årets resultat		1 259	1 160
Utvidet resultat			
Remåling av pensjonsforpliktelse, netto etter skatt	11	-120	-18
Poster som ikke kan bli omklassifisert til resultatet		-120	-18
Verdiendring investeringer tilgjengelig for salg		-1	-
Andel utvidet resultat i TS og FKV	20,24	4	-1
Omregningsdifferanser	15,24	112	133
Poster som kan bli omklassifisert til resultatet		115	132
Utvidet resultat etter skatt		-5	114
Totalresultat			
Årets totalresultat		1 254	1 274
Årets resultat tilordnes			
Aksjonærene i morselskapet		1 245	1 151
Ikke-kontrollerende eierinteresser		14	9
Sum tilordnet resultat		1 259	1 160
Årets totalresultat tilordnes			
Aksjonærene i morselskapet		1 240	1 265
Ikke-kontrollerende eierinteresser		14	9
Sum tilordnet totalresultat		1 254	1 274

Notene 1 til 35 er en integrert del av årsregnskapet.

BALANSE – EIENDELER

Beløp i NOK mill.	Note	31.12.14	31.12.13
Anleggsmidler			
Utsatt skattefordel	15	80	105
Immaterielle eiendeler	16	1 399	1 270
Investeringseiendom	17	1 240	372
Varige driftsmidler	18	2 760	2 748
Investering i TS og FKV	20	544	376
Finansielle investeringer		3	16
Fordringer	21	692	968
Sum anleggsmidler		6 718	5 855
Omløpsmidler			
Varer	22	1 981	2 391
Kundefordringer og andre fordringer	21	4 230	3 968
Derivater	29	33	14
Kontanter og kontantekvivalenter	23	667	647
Sum omløpsmidler		6 911	7 020
Sum eiendeler		13 629	12 875

BALANSE – EGENKAPITAL OG GJELD

Beløp i NOK mill.	Note	31.12.14	31.12.13
Egenkapital			
Aksjekapital		1	1
Overkurs		-	-
Annen egenkapital ikke resultatført	24	148	33
Opptjent egenkapital		4 595	3 650
Egenkapital tilordnet morselskapets aksjonærer		4 744	3 684
Ikke-kontrollerende eierinteresser		66	58
Sum egenkapital		4 810	3 742
Langsiktig gjeld			
Utsatt skatt	15	304	188
Pensjonsforpliktelser	11	10	124
Andre avsetninger for forpliktelser	25	177	228
Lån	26,27	2 905	2 905
Derivater	29	48	32
Annen gjeld	31	5	3
Sum langsiktig gjeld		3 449	3 480
Kortsiktig gjeld			
Andre avsetninger for forpliktelser	25	98	25
Betalbar skatt	15	153	296
Lån	26,27	230	337
Derivater	29	2	1
Leverandørgjeld og annen gjeld	31	4 887	4 994
Sum kortsiktig gjeld		5 370	5 653
Sum gjeld		8 819	9 133
Sum egenkapital og gjeld		13 629	12 875

Notene 1 til 35 er en integrert del av årsregnskapet.

Oslo, 17. mars 2015
Styret i REMA 1000 AS

Odd Reitan
Styrets leder

Kristin S. Genton
Styremedlem

Christian Eskedal
Styremedlem

Vegar Kulset
Styremedlem

Kristin Andersen
Styremedlem

Knut Authen
Styremedlem

Ole Robert Reitan
Daglig leder

EGENKAPITAL

	Egenkapital tilordnet morselskapets aksjonærer					
Beløp i NOK mill.	**Aksjekapital og overkurs**	**Annen egenkapital ikke resultatført**	**Opptjent egenkapital**	**Sum**	**Ikke-kontr. eierinteress.**	**Sum egenkapital**
Egenkapital per 01.01.13	1	-99	3 087	2 989	49	3 038
Årets resultat	-	-	1 151	1 151	9	1 160
Andel av utvidet resultat fra tilknyttede selskap	-	-1	-	-1	-	-1
Remåling av pensjonsforpliktelse, netto etter skatt	-	-	-18	-18	-	-18
Omregningsdifferanser	-	133	-	133	-	133
Årets utvidede resultat	-	132	-18	114	-	114
Årets totalresultat	-	132	1 133	1 265	9	1 274
Mottatt/avgitt konsernbidrag/utbytte	-	-	-562	-562	-5	-567
Endring ikke-kontrollerende eierinteresser	-	-	-8	-8	5	-3
Sum transaksjoner med eierne	-	-	-570	-570	-	-570
Egenkapital per 31.12.13	1	33	3 650	3 684	58	3 742
Årets resultat	-	-	1 245	1 245	14	1 259
Verdiendring investeringer tilgjengelig for salg	-	-1	-	-1	-	-1
Andel av utvidet resultat fra tilknyttede selskap	-	4	-	4	-	4
Remåling av pensjonsforpliktelse, netto etter skatt	-	-	-120	-120	-	-120
Omregningsdifferanser	-	112	-	112	-	112
Årets utvidede resultat	-	115	-120	-5	-	-5
Årets totalresultat	-	115	1 125	1 240	14	1 254
Mottatt/avgitt konsernbidrag/utbytte	-	-	-180	-180	-4	-184
Endring ikke-kontrollerende eierinteresser	-	-	-	-	-2	-2
Sum transaksjoner med eierne	-	-	-180	-180	-6	-186
Egenkapital per 31.12.14	1	148	4 595	4 744	66	4 810

Notene 1 til 35 er en integrert del av årsregnskapet.

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

Beløp i NOK mill.	Note	2014	2013
Kontantstrømmer fra driftsaktiviteter			
Resultat før skattekostnad		1 715	1 575
Amortiseringer og nedskrivninger immaterielle eiendeler	16	39	27
Av- og nedskrivninger varige driftsmidler	18	493	468
Tap (gevinst) ved salg av immaterielle eiendeler	8	-	3
Tap (gevinst) ved salg av investeringseiendom	8	-	-
Tap (gevinst) ved salg av varige driftsmidler	8	-13	-8
Tap (gevinst) ved salg av finansielle investeringer	8	-19	-
Endring i pensjonsforpliktelse	11	-276	25
Virkelig verdiendring investeringseiendom	17	-20	1
Virkelig verdiendring derivater	14	14	-8
Virkelig verdiendring finansielle investeringer	8	2	-
Inntektsført utbytte fra finansielle investeringer	7	-1	-1
Netto finansposter eks. virkelig verdiendring derivater	14	106	94
Resultatandel fra TS og FKV	20	-37	-70
Endringer i arbeidskapitalen (inklusive omregningsdifferanser):			
Varer		410	-695
Kundefordringer og andre fordringer		-381	-54
Leverandørgjeld og annen gjeld		-76	1 031
Kontantstrømmer fra driftsaktiviteter		1 956	2 388
Betalte renter	14	-138	-145
Betalte skatter	15	-353	-171
Netto kontantstrømmer fra driftsaktiviteter		1 465	2 072
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter			
Kjøp av tilknyttede selskaper	20	-238	-
Salg av tilknyttede selskaper	20	66	-
Kjøp av investeringseiendom	17	-838	-169
Salg av investeringseiendom	17	27	4
Kjøp av varige driftsmidler	18	-515	-917
Salg av varige driftsmidler	18	72	47
Kjøp av immaterielle eiendeler	16	-119	-86
Salg av immaterielle eiendeler	16	-	-
Kjøp av finansielle eiendeler		-	-
Salg av finansielle eiendeler		29	-
Inn- (ut)betalinger på fordring på morselskap		132	-100
Mottatte renter	14	17	7
Mottatt utbytte	7,20	50	42
Netto kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter		-1 317	-1 172
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter			
Opptak av lån		336	130
Nedbetaling av lån		-464	-338
Utbytte og konsernbidrag betalt til selskapets aksjonærer		-	-
Utbytte betalt til minoritetsaksjonærer		-4	-5
Innskudd fra minoritetsaksjonærer		-	-
Netto kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter		-132	-213
Endring i netto betalingsmidler		16	687
Netto betalingsmidler per 01.01.	23	635	-61
Valutagevinster (tap) på netto betalingsmidler		6	9
Netto betalingsmidler per 31.12.	23	657	635

Notene 1 til 35 er en integrert del av årsregnskapet.

NOTER TIL REGNSKAPET – INNHOLD

Note 1 – Generell informasjon	Side 20
Note 2 – Sammendrag av de viktigste regnskapsprinsipper for konsernet	Side 20
Note 3 – Finansiell risikostyring	Side 26
Note 4 – Viktige regnskapsestimater og skjønnsmessige vurderinger	Side 27
Note 5 – Segmentinformasjon – Virksomhetsområde	Side 28
Note 6 – Driftsinntekter	Side 30
Note 7 – Andre inntekter	Side 30
Note 8 – Netto gevinster (tap)	Side 31
Note 9 – Lønnskostnader, antall ansatte, godtgjørelser	Side 31
Note 10 – Ytelser til ledende ansatte, styremedlemmer, aksjonærer og deres nærstående	Side 32
Note 11 – Pensjoner	Side 33
Note 12 – Andre driftskostnader	Side 35
Note 13 – Leieavtaler	Side 35
Note 14 – Netto finansposter	Side 36
Note 15 – Skatter	Side 37
Note 16 – Immaterielle eiendeler	Side 39
Note 17 – Investeringseiendom	Side 40
Note 18 – Varige driftsmidler	Side 41
Note 19 – Investeringer i vesentlige datterselskaper	Side 42
Note 20 – Investering i tilknyttede selskap og felleskontrollert virksomhet	Side 42
Note 21 – Kundefordringer og andre fordringer	Side 44
Note 22 – Varer	Side 46
Note 23 – Kontanter og kontantekvivalenter	Side 46
Note 24 – Annen egenkapital ikke resultatført	Side 47
Note 25 – Andre avsetninger for forpliktelser	Side 47
Note 26 – Låneavtaler	Side 48
Note 27 – Lån	Side 49
Note 28 – Garantier	Side 50
Note 29 – Derivater	Side 51
Note 30 – Netto rentebærende gjeld	Side 51
Note 31 – Leverandørgjeld og annen gjeld	Side 52
Note 32 – Finansielle instrumenter per kategori	Side 53
Note 33 – Nærstående parter	Side 54
Note 34 – Betingede forpliktelser	Side 54
Note 35 – Hendelser etter balansedagen	Side 54

Note 1 – Generell informasjon

REMA 1000 består av tre forretningsområder: REMA 1000 i Norge - Handel, REMA 1000 i Danmark - Handel og REMA 1000 - Eiendom. Segmentinformasjon er gitt i note 5.

REMA 1000 AS er registrert og hjemmehørende i Norge og har hovedkontor i Gladengveien 2 i Oslo. Virksomheten drives fra Oslo og Horsens. REMA 1000 AS er heleid av Reitan Handel AS, og REMA 1000 konsern inngår i Reitangruppen konsern. Reitangruppen AS har hovedkontor på Lade Gaard i Trondheim. Odd Reitan Private Holding AS er det overordnede morselskapet i konsernet som REMA 1000 konsern inngår i.

REMA 1000 AS med datterselskaper inngår i konsernregnskapet for Reitangruppen. Konsernregnskapet kan fås ved henvendelse til Reitangruppen AS, Lade Gaard, Trondheim. Konsernregnskapet gjøres også tilgjengelig på nettsiden www.reitangruppen.no.

Konsernregnskapet til REMA 1000 AS ble vedtatt av selskapets styre 17. mars 2015. Dette konsernregnskapet kan fås ved henvendelse til REMA 1000 AS, Gladengveien 2, Oslo. Konsernregnskapet gjøres også tilgjengelig på nettsiden www.rema.no.

Note 2 – Sammendrag av de viktigste regnskapsprinsipper for konsernet

Nedenfor beskrives de viktigste regnskapsprinsippene som er benyttet ved utarbeidelsen av konsernregnskapet. Disse prinsippene er benyttet på samme måte i alle perioder som er presentert, dersom ikke annet fremgår av beskrivelsen.

2.1 Basisprinsipper
Konsernregnskapet til REMA 1000 AS er utarbeidet i samsvar med International Financial Reporting Standards (IFRS) og fortolkninger fra IFRS fortolkningskomité (IFRIC), som fastsatt av EU.

Konsernregnskapet er i utgangspunktet utarbeidet basert på historisk kostprinsippet. Følgende poster er imidlertid vurdert til virkelig verdi:

- Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg
- Finansielle eiendeler og forpliktelser (herunder finansielle derivater) vurdert til virkelig verdi over resultatet
- Investeringseiendommer

Utarbeidelse av regnskap i samsvar med IFRS krever bruk av estimater. Videre krever anvendelse av konsernets regnskapsprinsipper at ledelsen må utøve skjønn. Områder som i vesentlig grad inneholder skjønnsmessige vurderinger, høy kompleksitet, eller områder hvor forutsetninger og estimater er vesentlige for konsernregnskapet, er beskrevet i note 4.

Konsernregnskapet er avlagt under forutsetning om fortsatt drift.

2.1.a Nye og endrede standarder tatt i bruk av konsernet
Fra 1. januar 2014 er følgende standarder tatt i bruk som påvirker konsernregnskapet:

Endringer i IAS 32 Finansielle instrumenter – Presentasjon gir presisering knyttet til netting av finansielle eiendeler og forpliktelser der motparten er den samme. Endringen har ikke hatt en signifikant effekt på konsernregnskapet.

Endringer i IAS 36 Verdifall på eiendeler gir klargjøring i notekravene om gjenvinnbart beløp for ikke-finansielle eiendeler. Endringen fjerner enkelte noteopplysningskrav knyttet til gjenvinnbart beløp for kontantgenererende enheter som ble innført ved utgivelsen av IFRS 3. Endringen har ikke hatt en signifikant effekt på konsernregnskapet.

IFRIC 21 Avgifter omhandler avgifter pålagt av myndighetene. Fortolkningen gjelder ikke for skatter, men for avgifter det avsettes for etter IAS 37, samt avgifter der tidspunkt og beløp er sikkert. Fortolkningen presiserer hva som er den hendelsen som gir opphav til en regnskapsmessig forpliktelse. Fortolkningen har ikke hatt en signifikant effekt på konsernregnskapet.

Konsernet valgte tidlig anvendelse av IFRS 10, IFRS 11 og IFRS 12 fra 1. januar 2013. Disse standardene har pliktig implementering fra 1. januar 2014.

2.1.b Standarder, endringer og fortolkninger til eksisterende standarder som ikke er trådt i kraft og hvor konsernet ikke har valgt tidlig anvendelse
Konsernet har ikke valgt tidlig anvendelse av noen nye eller endrede IFRSer eller IFRIC-fortolkninger.

2.2 Konsolideringsprinsipper

2.2.a Datterselskap
Datterselskaper er selskaper der konsernet har makt til å utforme enhetens finansielle og operasjonelle retningslinjer (kontroll), normalt gjennom eie av mer enn halvparten av stemmeberettiget kapital. Ved fastsettelse av om det foreligger kontroll tas også virkningen av potensielle stemmeretter som kan utøves eller konverteres på balansedagen med i vurderingen.

Datterselskap blir konsolidert fra det tidspunkt kontroll er overført til konsernet og blir utelatt fra konsolideringen når kontroll opphører.

Virksomhetssammenslutningen regnskapsføres etter oppkjøpsmetoden. Vederlaget som er ytt måles til virkelig verdi av overførte eiendeler, pådratte forpliktelser og utstedte egenkapitalinstrumenter. Inkludert i vederlaget er også virkelig verdi av alle eiendeler eller forpliktelser som følge av avtale om betinget vederlag. Utgifter knyttet til virksomhetssammenslutningen kostnadsføres når de påløper. Identifiserbare eiendeler og gjeld regnskapsføres til virkelig verdi på oppkjøpstidspunktet. Minoritetsinteresser i det oppkjøpte foretaket måles fra gang til gang enten til virkelig verdi, eller til sin andel av det overtatte foretakets nettoeiendeler.

Når virksomhet erverves i flere trinn skal eierandel fra tidligere kjøp verdsettes på nytt til virkelig verdi på kontrolltidspunktet med resultatføring av verdiendringen.

Dersom summen av vederlaget, balanseført beløp av minoritetsinteresser og virkelig verdi på oppkjøpstidspunktet av tidligere eierinteresser overstiger virkelig verdi av identifiserbare nettoeiendeler i det oppkjøpte selskapet, balanseføres differansen som goodwill. Er summen lavere enn selskapets nettoeiendeler, resultatføres differansen umiddelbart.

Konserninterne transaksjoner, mellomværender og urealisert fortjeneste og tap mellom konsernselskaper elimineres. Regnskapene til datterselskapene omarbeides når dette er nødvendig for å oppnå samsvar med konsernets regnskapsprinsipper.

2.2.b Endring i eierinteresser i datterselskaper
Transaksjoner med minoritetsinteresser i datterselskaper som ikke medfører tap av kontroll behandles som egenkapitaltransaksjoner. Ved kjøp av aksjer fra minoritetsinteresser føres forskjellen mellom vederlaget og aksjenes forholdsmessige andel av balanseført beløp av nettoeiendeler i datterselskapet mot egenkapitalen til morselskapets eiere. Gevinst eller tap ved salg til minoritetsinteresser føres tilsvarende mot egenkapitalen.

Når konsernet ikke lenger har kontroll, måles eventuell gjenværende eierinteresse til virkelig verdi med endring over resultatet. Virkelig verdi utgjør deretter anskaffelseskost for den videre regnskapsføring, enten som investering i tilknyttet selskap, felleskontrollert virksomhet eller finansiell eiendel. Beløp som tidligere er ført i utvidet resultat relatert til dette selskapet behandles som om konsernet hadde avhendet underliggende eiendeler og gjeld. Dette vil kunne innebære at beløp som tidligere er ført i utvidet resultat reklassifiseres til resultatet.

2.2.c Felleskontrollerte ordninger
Etter IFRS 11 skal investeringer i felleskontrollerte ordninger klassifiseres enten som felleskontrollerte driftsordninger eller som felleskontrollerte virksomheter avhengig av de avtalemessige rettighetene og forpliktelsene til hver enkelte investor. Konsernet har vurdert sine felleskontrollerte ordninger og kommet frem til at de er felleskontrollerte virksomheter. Felleskontrollerte virksomheter regnskapsføres ved bruk av egenkapitalmetoden.

Ved bruk av egenkapitalmetoden regnskapsføres felleskontrollerte virksomheter opprinnelig til anskaffelseskost. Deretter reguleres det balanseførte beløpet for å innregne andelen av resultatet etter kjøpet, samt andel av utvidet resultat. Når konsernets andel av tap i en felleskontrollert virksomhet overstiger balanseført beløp, inkludert andre langsiktige investeringer som i realiteten er en del av konsernets nettoinvestering i virksomheten, innregnes ikke ytterligere tap, men mindre det er pådratt forpliktelser eller det er gjennomført utbetalinger på vegne av de felleskontrollerte virksomhetene.

Urealisert gevinst på transaksjoner mellom konsernet og dets felleskontrollerte virksomheter elimineres i henhold til eierandelen i virksomheten. Urealiserte tap elimineres også med mindre transaksjonen gir bevis for et verdifall på den overførte eiendelen. Beløp rapportert fra felleskontrollerte virksomheter omarbeides om nødvendig for å sikre sammenfall med regnskapsprinsippene til konsernet.

2.2.d Tilknyttede selskaper
Tilknyttede selskaper er enheter der konsernet har betydelig innflytelse, men ikke kontroll. Betydelig innflytelse foreligger normalt for investeringer der konsernet har mellom 20 og 50 prosent av stemmeberettiget kapital. Investeringer i tilknyttede selskap regnskapsføres etter egenkapitalmetoden. På kjøpstidspunktet regnskapsføres investering i tilknyttede selskap til anskaffelseskost. Investeringer i tilknyttet selskap inkluderer goodwill og merverdier identifisert på oppkjøpstidspunktet, redusert ved eventuelle senere av- og nedskrivninger.

Ved reduksjon av eierandel i tilknyttet selskap hvor konsernet opprettholder betydelig innflytelse, omklassifiseres kun en forholdsmessig andel av beløp som tidligere er ført i utvidet resultat til resultatet.

Konsernets andel av over- eller underskudd i tilknyttede selskaper resultatføres og tillegges balanseført verdi av investeringen. Konsernets andel av utvidet resultat i det tilknyttede selskapet føres i utvidet resultat i konsernet og tillegges også balanseført beløp for investeringene. Konsernet resultatfører ikke andel av underskudd hvis dette medfører at balanseført beløp av investeringen blir negativt (inklusive usikrede fordringer på enheten), med mindre konsernet har pådratt seg forpliktelser eller foretatt betalinger på vegne av det tilknyttede selskapet.

Konsernet avgjør ved slutten av hver regnskapsperiode hvorvidt det foreligger nedskrivningsbehov på investeringen i det tilknyttede selskapet. I så fall beregnes nedskrivningsbeløpet som forskjellen mellom gjenvinnbart beløp av investeringen og dens bokførte verdi og resultatfører differansen sammen med regnskapslinjen Resultat fra tilknyttede selskap.

Dersom det oppstår gevinst eller tap på transaksjoner mellom konsernet og dets tilknyttede selskaper, regnskapsføres kun den forholdsmessige andelen som knytter seg til aksjonærer utenfor konsernet. Urealiserte tap elimineres med mindre det foreligger et nedskrivningsbehov på eiendelen som var gjenstand for transaksjonen. Der det har vært nødvendig er regnskapene i de tilknyttede selskapene omarbeidet for å oppnå samsvar med konsernets regnskapsprinsipper.

Gevinster og tap ved utvanning av eierandeler i tilknyttede selskaper er resultatført.

2.2.e Franchisetakere
Franchisegiver anses ikke å ha kontroll i henhold til kravene i standarden, men kun beskyttelsesrettigheter overfor sine franchisetakere. Franchisetakerne konsolideres derfor ikke i konsernregnskapet.

2.3 Segmentinformasjon
Driftssegmenter rapporteres på samme måte som ved intern rapportering til selskapets øverste beslutningstaker. Selskapets øverste beslutningstaker, som er ansvarlig for allokering av ressurser til og vurdering av inntjening i driftssegmentene, er definert som styret.

2.4 Omregning av utenlandsk valuta

2.4.a Funksjonell valuta og presentasjonsvaluta
Regnskapet til de enkelte enheter i konsernet måles i den valuta som i hovedsak benyttes i det økonomiske område der enheten opererer (funksjonell valuta). Konsernregnskapet er presentert i norske kroner (NOK), som både er den funksjonelle valutaen og presentasjonsvalutaen til morselskapet.

2.4.b Transaksjoner og balanseposter
Transaksjoner i utenlandsk valuta regnes om til den funksjonelle valutaen ved bruk av transaksjonskursen. Valutagevinster og -tap som oppstår ved betaling av slike transaksjoner, og ved omregning av pengeposter (eiendeler og gjeld) i utenlandsk valuta ved årets slutt til kursen på balansedagen, resultatføres.

Resultat av valutatransaksjoner knyttet til arbeidskapitalen klassifiseres over driftsresultatet mens resultatførte valutaposter knyttet til finansieringsaktiviteter inngår i netto finansposter. Verdiendring av terminkontrakter og gevinster/tap ved realisasjon av slike kontakter klassifiseres over driftsresultatet så lenge terminkontraktene er knyttet til varekjøp.

Valutavirkningen på ikke-pengeposter (både eiendeler og forpliktelser) inngår som del av vurderingen av virkelig verdi. Valutadifferanser på ikke-pengeposter, slik som aksjer til virkelig verdi over resultatet, blir resultatført som en del av gevinst og tap ved virkelig verdi vurdering. Omregningsdifferanser på aksjer klassifisert som tilgjengelig for salg, inkluderes i verdiendringen som føres mot utvidet resultat.

2.4.c Konsernselskap
Resultatregnskap og balanse for konsernenheter (ingen med hyperinflasjon) med funksjonell valuta forskjellig fra norske kroner regnes om til norske kroner som er presentasjonsvaluta for REMA 1000 sitt konsernregnskap. Balansen er regnet om til sluttkursen på balansedagen. Resultatregnskapet er regnet om til gjennomsnittskurs for hver måned. Dersom gjennomsnittskurs ikke gir et rimelig estimat på de akkumulerte virkningene av gjennomførte transaksjoner, benyttes transaksjonens kurs. Omregningsdifferanser føres mot utvidet resultat og spesifiseres i egenkapitalen som egen post.

Ved konsolidering er differanser ved omregning av nettoinvestering i utenlandsk virksomhet ført som del av utvidet resultat og som egen post i egenkapitalen. Ved salg av hele eller deler av utenlandsk virksomhet omklassifiseres den tilhørende omregningsdifferansen fra utvidet resultat til resultatet som en del av gevinsten eller tapet ved salget.

Goodwill og virkelig verdi justeringer av eiendeler og gjeld ved oppkjøp av en utenlandsk enhet behandles som eiendeler og forpliktelser i den oppkjøpte enheten og omregnes til balansedagens kurs.

2.5 Varige driftsmidler
Varige driftsmidler omfatter eiendeler, anlegg og utstyr som er beregnet for levering av varer eller til administrative formål og som har levetid over ett år. Varige driftsmidler regnskapsføres til anskaffelseskost, med fradrag for avskrivninger og eventuelle nedskrivninger. Anskaffelseskost inkluderer kostnader direkte knyttet til anskaffelsen av driftsmidlet.

Påfølgende utgifter legges til driftsmidlenes balanseførte verdi eller balanseføres separat når det er sannsynlig at fremtidige økonomiske fordeler tilknyttet utgiften vil tilflyte konsernet, og utgiften kan måles pålitelig. Balanseført beløp knyttet til utskiftede deler resultatføres. Øvrige reparasjons- og vedlikeholdskostnader føres over resultatet i den perioden utgiftene pådras.

Tilpasninger utført på leide lokaler balanseføres når det er sannsynlig at fremtidige økonomiske fordeler tilflyter konsernet som følge av tilpasningene. Kostnader forbundet med å tilbakestille lokaler til opprinnelig stand, dersom dette er kontraktsfestet, inngår i kostprisen på tilpasningene med tilhørende forpliktelse i balansen.

Tomter og kunst avskrives ikke. Andre driftsmidler avskrives etter den lineære metode, slik at anleggsmidlenes anskaffelseskost avskrives til restverdi over forventet utnyttbar levetid (for leietakertilpasninger forventet leieperiode), som er:

Bygninger og anlegg	10-25 år
Tekniske og elektriske installasjoner	10-15 år
Butikkinventar	5-10 år
Inventar	5-10 år
Transportmidler	5-7 år
Maskiner og kontorutstyr	3-5 år
IT-utstyr	3-5 år

Driftsmidlenes utnyttbare levetid, samt restverdi, vurderes på hver balansedag og endres hvis nødvendig. Når balanseført verdi på et driftsmiddel er høyere enn estimert gjenvinnbart beløp, skrives verdien ned til gjenvinnbart beløp (note 2.8).

Gevinst og tap ved avgang resultatføres netto, under Netto gevinster (tap), og utgjør forskjellen mellom netto avhendingsproveny og balanseført verdi.

2.6 Investeringseiendom
Investeringseiendommer holdes med tanke på å oppnå langsiktig avkastning fra leieinntekter. Disse eiendommene benyttes ikke av konsernet i egen virksomhet, men av franchisetakere i forbindelse med ordinær butikkdrift. Innleid eiendom på operasjonelle leieavtaler vurderes ikke som investeringseiendom.

Investeringseiendommer måles i utgangspunktet til anskaffelseskost og regnskapsføres etterfølgende til virkelig verdi ved hver regnskapsavleggelse ved bruk av en beregningsmodell. Låneutgifter kostnadsføres. Modellen er basert på eiendommens leieinntekter, estimat på eierkostnader og avkastningskrav. Avkastningskravet fastsettes basert på en vurdering av ulike kriterier som eiendommenes kvalitet, beliggenhet og alternative bruksmuligheter, leietakernes økonomi/kredittverdighet, leiekontraktenes lengde, leienivå, reguleringsklausuler og arealledighet. Uavhengig takstmann er ikke benyttet.

Gevinster og tap som oppstår som følge av endringer i virkelig verdi føres i resultatregnskapet på egen linje. Ved avgang resultatføres forskjell mellom bokført verdi og salgspris under Netto gevinster (tap).

Når en eiendom som er i konsernets bruk som varig driftsmiddel omklassifiseres til investeringseiendom som følge av endret bruk, vil differansen som oppstår mellom balanseført verdi og virkelig verdi på tidspunktet for omklassifisering føres som del av utvidet resultat og som egen post i egenkapitalen. Nedskrivning føres over resultatregnskapet. Ved omklassifisering fra varelager (f.eks. tomter som er kjøpt for videresalg) eller anlegg under utførelse vil verdiendringen resultatføres.

Dersom konsernet videreutvikler en eksisterende investeringseiendom, forblir den en investeringseiendom som måles basert på virkelig verdi. Senere kostnader forbundet med fast eiendom aktiveres hvis påkostningen tilfredsstiller krav for balanseføring i henhold til IFRS, mens løpende vedlikehold kostnadsføres.

Ved første gangs balanseføring av investeringseiendom blir utsatt skatt på merverdier ikke balanseført så lenge transaksjonen ikke er en virksomhetssammenslutning. Utsatt skatt balanseføres på merverdier ved eventuelle endringer i virkelig verdi i påfølgende perioder.

2.7 Immaterielle eiendeler

2.7.a Goodwill
Goodwill er forskjellen mellom overført vederlag ved kjøp av virksomhet og virkelig verdi av konsernets andel av netto identifiserbare eiendeler i virksomheten på oppkjøpstidspunktet. Goodwill ved oppkjøp av datterselskap er klassifisert som immateriell eiendel.

For senere nedskrivningstest blir goodwill allokert til de kontantgenererende enheter eller grupper av kontantgenererende enheter som forventes å få fordeler fra oppkjøpet hvor goodwill oppstod (note 16). Goodwill testes årlig for verdifall og balanseføres til anskaffelseskost med fradrag av nedskrivninger. Nedskrivning på goodwill reverseres ikke.

Gevinst eller tap ved salg av en virksomhet inkluderer balanseført verdi av goodwill vedrørende den solgte virksomheten.

Gjenvinnbart beløp av en kontantgenererende enhet kalkuleres basert på hvilken verdi eiendelen vil gi for konsernet. Denne er basert på prognoser for en treårsperiode. Prognosen er fastsatt ut fra tidligere prestasjoner og forventninger til markedsutviklingen. Kontantstrømmer utover denne perioden utledes ved hjelp av estimerte vekstrater. Benyttet diskonteringssats er før skatt og gjenspeiler spesifikk risiko for virksomheten.

2.7.b Varemerker og leierettigheter
Avhengig av en konkret vurdering av utnyttbar levetid blir balanseførte varemerker og leierettigheter enten balanseført til anskaffelseskost med fradrag for avskrivninger (definerbar utnyttbar levetid), eller testet årlig for nedskrivningsbehov (udefinerbar levetid). Avskrivninger skjer etter den lineære metode over forventet utnyttbar levetid (5 til 20 år).

Balanseførte leierettigheter i Norge avskrives over forventet utnyttbar levetid på 10 år. Balanseførte leierettigheter i Danmark er, basert på en konkret vurdering av lokal lovgivning og lokale markedsforhold, vurdert til å ha udefinerbare levetider. Disse leierettighetene blir følgelig ikke avskrevet, men testet årlig for nedskrivningsbehov.

2.7.c Programvare
Kjøpt programvare balanseføres til anskaffelseskost, inkludert utgifter til å få programmene operative, og avskrives over forventet utnyttbar levetid (3 til 5 år).

Utgifter til utvikling eller vedlikehold av programvare kostnadsføres etter hvert som de påløper. Utgifter direkte forbundet med utvikling av identifiserbar og unik programvare som eies av konsernet og hvor det er sannsynlig at det vil genereres netto økonomiske fordeler i mer enn ett år, balanseføres som immateriell eiendel. Utgifter omfatter personalkostnader for programutviklingspersonell og en andel av tilhørende faste kostnader.

Balanseført egenutviklet programvare avskrives lineært over forventet utnyttbar levetid (3 til 5 år).

2.8 Verdifall på ikke-finansielle eiendeler (varige driftsmidler og immaterielle eiendeler)
Immaterielle eiendeler med udefinerbar utnyttbar levetid og goodwill avskrives ikke, men vurderes årlig for verdifall. Varige driftsmidler og immaterielle eiendeler som avskrives vurderes for verdifall når det foreligger indikatorer på at fremtidig inntjening ikke kan forsvare eiendelens balanseførte verdi.

En nedskrivning resultatføres med forskjellen mellom balanseført verdi og gjenvinnbart beløp. Gjenvinnbart beløp er det høyeste av virkelig verdi fratrukket salgsutgifter og bruksverdi. Ved vurdering av verdifall, grupperes anleggsmidlene på det laveste nivået der det er mulig å skille ut uavhengige kontantstrømmer (kontantgenererende enheter).

Ved hver rapporteringsdato vurderes mulighetene for reversering av tidligere nedskrivninger på ikke-finansielle eiendeler (unntatt goodwill).

2.9 Finansielle eiendeler
Konsernet klassifiserer finansielle eiendeler i følgende kategorier:

- Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet (derivater som ikke inngår i sikringsrelasjon)
- Utlån og fordringer
- Finansielle eiendeler tilgjengelige for salg

Klassifiseringen avhenger av hensikten med eiendelen og blir foretatt ved anskaffelse. Vanlige kjøp og salg av investeringer regnskapsføres på transaksjonstidspunktet, som er den dagen konsernet forplikter seg til å kjøpe eller selge eiendelen.

Alle finansielle eiendeler som ikke regnskapsføres til virkelig verdi over resultatet balanseføres første gang til virkelig verdi med tillegg av transaksjonskostnader.

2.9.a Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet er finansielle eiendeler holdt for handelsformål. En finansiell eiendel klassifiseres i denne kategorien dersom den primært er anskaffet med henblikk på å gi fortjeneste fra kortsiktige prissvingninger. Derivater klassifiseres som holdt for handelsformål, med mindre de er en del av en sikring (note 2.10). Eiendeler i denne kategorien klassifiseres som omløpsmidler dersom det forventes at de vil bli gjort opp innen 12 måneder, ellers klassifiseres de som anleggsmidler.

Finansielle eiendeler som føres til virkelig verdi over resultatet (derivater) regnskapsføres ved anskaffelsen til virkelig verdi og transaksjonskostnader resultatføres. Investeringer fjernes fra balansen når rettighetene til å motta kontantstrømmer fra investeringen opphører eller når disse rettighetene er blitt overført og konsernet i hovedsak har overført all risiko og hele gevinstpotensialet ved eierskapet.

Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet vurderes til virkelig verdi etter førstegangs balanseføring.

Endringer i virkelig verdi på derivater som ikke kvalifiserer for sikringsbokføring resultatføres løpende. Derivater relatert til finansieringen av selskapet (inkludert rente- og valutaderivater) resultatføres under Netto finansposter, mens øvrige derivater resultatføres under Netto gevinster (tap).

2.9.b Utlån og fordringer
Utlån og fordringer er finansielle eiendeler som ikke er derivater og som har faste eller bestembare betalinger, og som ikke omsettes i et aktivt marked. De klassifiseres som omløpsmidler, med mindre de forfaller mer enn 12 måneder etter balansedagen. Utlån og fordringer klassifiseres som Kundefordringer og andre fordringer i balansen (note 2.12).

Utlån og fordringer regnskapsføres til amortisert kost ved bruk av effektiv rente-metoden.

2.9.c Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg
Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg er finansielle eiendeler som ikke er derivater og som man velger å plassere i denne kategorien eller som ikke er klassifisert i noen annen kategori. De inkluderes i anleggsmidlene så sant ledelsen ikke har til hensikt å selge investeringen innen 12 måneder fra balansedagen.

Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg vurderes til virkelig verdi etter førstegangs balanseføring. Gevinst eller tap som oppstår av en endring i den virkelige verdien av en finansiell eiendel klassifisert som tilgjengelig for salg føres som del av utvidet resultat, bortsett fra tap ved verdifall som medfører nedskrivning. Når verdipapirer klassifisert som tilgjengelig for salg selges eller nedskrives, omklassifiseres samlet verdiregulering som er ført i utvidet resultat over resultatet som gevinst eller tap fra investeringer i verdipapirer.

2.9.d Verdifall på finansielle eiendeler
På hver balansedag vurderer konsernet om det finnes objektive indikatorer som tyder på verdiforringelse av enkelte eiendeler eller grupper av finansielle eiendeler. For verdipapirer klassifisert som tilgjengelig for salg, vil et betydelig eller langvarig fall i virkelig verdi under anskaffelseskost være en indikator på at verdipapiret er verdiforringet. Dersom slike objektive indikatorer foreligger for finansielle eiendeler tilgjengelig for salg, regnskapsføres det samlede tapet – målt som differansen mellom anskaffelseskost og virkelige verdi, fratrukket eventuelt tidligere resultatførte nedskrivninger – i resultatregnskapet. Gjennomsnittlig anskaffelseskost legges til grunn ved vurdering av verdifall. Nedskrivning av gjeldsinstrument kan reverseres i senere perioder i den grad verdiforringelsen ikke lenger er tilstede.

Nedskrivningstest på kundefordringer beskrives i note 2.12.

2.10 Sikring av kontantstrømmer og virkelig verdi
Konsernet har inngått derivatkontrakter for å oppnå økonomisk sikring av deler av konsernets eksponering for valuta- og renterisiko. Konsernet benytter ikke reglene for regnskapsmessig sikring i henhold til IAS 39 for denne typen sikring. Derivatene regnskapsføres derfor etter reglene om holdt for handelsformål (virkelig verdi over resultatet).

2.11 Varer
Varer vurderes til det laveste av anskaffelseskost og netto realisasjonsverdi. Innkjøpte varer er verdsatt til kost ved bruk av først inn- / først ut-metoden (FIFU). For ferdig tilvirkede varer og varer under tilvirkning består anskaffelseskost av utgifter til produktutforming, materialforbruk, direkte lønnskostnader, andre direkte kostnader og indirekte produksjonskostnader (basert på normal kapasitet). Lånekostnader medregnes ikke. Netto realisasjonsverdi er estimert salgspris fratrukket variable kostnader for ferdigstillelse og salg.

Med unntak av produksjonsvirksomhet i enkelte mindre datterselskap i handelsvirksomheten, har konsernet i det alt vesentligste innkjøpte handelsvarer for videresalg.

2.12 Kundefordringer
Kundefordringer måles til virkelige verdi ved første gangs balanseføring. Ved senere måling vurderes kundefordringer til amortisert kost ved bruk av effektiv rente-metode fratrukket avsetning for inntruffet tap. Renteelementet er ikke hensyntatt dersom det er uvesentlig.

Avsetning for tap regnskapsføres når det foreligger objektive indikatorer på at konsernet ikke vil motta oppgjør i samsvar med opprinnelige betingelser. Vesentlige økonomiske problemer hos kunden, sannsynligheten for at kunden vil gå konkurs eller gjennomgå økonomisk restrukturering og utsettelser og mangler ved betalinger (forfalt med mer enn 30 dager) ansees som indikatorer på at kundefordringer må nedskrives. Avsetningen utgjør forskjellen mellom pålydende og gjenvinnbart beløp. Gjenvinnbart beløp tilsvarer nåverdien av forventede kontantstrømmer, diskontert med opprinnelig effektiv rente.

2.13 Kontanter og kontantekvivalenter
Kontanter og kontantekvivalenter består av kontanter, bankinnskudd og andre kortsiktige, lett omsettelige investeringer med maksimum tre måneders opprinnelig løpetid, redusert for trekk på kassekreditt. I balansen er kassekreditt inkludert i Lån under kortsiktig gjeld.

2.13.a Kontantstrømoppstilling
Kontantstrømoppstillingen er satt opp etter den indirekte metode og viser kontantstrømmer fra henholdsvis drifts-, investerings- og finansieringsaktiviteter og forklarer periodens endring i Kontanter og kontantekvivalenter.

2.14 Aksjekapital
Ordinære aksjer klassifiseres som egenkapital. Utgifter som knyttes direkte til utstedelse av nye aksjer eller opsjoner med fradrag av skatt, føres som reduksjon av mottatt vederlag i egenkapitalen.

2.15 Leverandørgjeld
Leverandørgjeld måles til virkelig verdi ved første gangs balanseføring. Ved senere måling vurderes leverandørgjeld til amortisert kost fastsatt ved bruk av effektiv rente-metoden. Renteelementet er ikke hensyntatt dersom det er uvesentlig.

2.16 Lån
Lån regnskapsføres til virkelig verdi når utbetaling av lånet finner sted, med fradrag for transaksjonskostnader. I etterfølgende perioder regnskapsføres lån til amortisert kost beregnet ved bruk av effektiv rente-metoden. Forskjellen mellom det utbetalte lånebeløpet (fratrukket transaksjonskostnader) og innløsningsverdien resultatføres over lånets løpetid.

Honorarer knyttet til etablering av trekkrettigheter balanseføres i påvente av låneopptak dersom det er sannsynlig at lån blir trukket opp. Honoraret føres deretter som del av anskaffelseskost på lånet. Dersom det ikke anses sannsynlig at hele eller deler av trekkrettigheten blir trukket opp balanseføres honoraret som forskuddsbetalte likviditetstjenester og kostnadsføres over perioden rettigheten gjelder for.

Lån klassifiseres som kortsiktig gjeld med mindre det foreligger en ubetinget rett til å utsette betaling av gjelden i mer enn 12 måneder fra balansedato.

2.17 Utbytte og konsernbidrag
Utbytte og konsernbidrag til morselskapets aksjonærer klassifiseres som gjeld fra og med det tidspunkt utbyttet eller konsernbidraget er fastsatt av generalforsamlingen.

2.18 Betalbar og utsatt skatt
Skattekostnaden for en periode består av betalbar skatt og utsatt skatt. Skatt blir resultatført, bortsett fra når den relaterer seg til poster som er ført som del av utvidet resultat eller direkte mot egenkapitalen. I slike tilfeller blir skatten også ført direkte mot utvidet resultat eller direkte mot egenkapitalen.

Betalbar skatt er beregnet i samsvar med de skattemessige lover og regler som er vedtatt, eller i hovedsak vedtatt av skattemyndighetene på balansedagen. Det er lovverket i de land der konsernets datterselskaper eller tilknyttede selskap opererer og genererer skattepliktig inntekt som er gjeldende for beregningen av skattepliktig inntekt. Ledelsen evaluerer skatteposisjonene i konsernet for hver periode, med hensyn på situasjoner der gjeldende skattelover er gjenstand for fortolkning. Basert på ledelsens vurdering, foretas avsetninger til forventede skattebetalinger.

Det er resultatført beregnet utsatt skatt på alle midlertidige forskjeller mellom skattemessige og konsoliderte regnskapsmessige verdier på eiendeler og gjeld, ved bruk av gjeldsmetoden. Dersom utsatt skatt oppstår ved første gangs balanseføring av en gjeld eller eiendel i en transaksjon, som ikke er en virksomhetssammenslutning, og som på transaksjonstidspunktet verken påvirker regnskaps- eller skattemessig resultat, blir den ikke balanseført. Utsatt skatt fastsettes ved bruk av skattesatser og skattelover som er vedtatt eller i det alt vesentlige er vedtatt på balansedagen, og som antas å skulle benyttes når den utsatte skattefordelen realiseres eller når den utsatte skatten gjøres opp.

Utsatt skattefordel balanseføres i den grad det er sannsynlig at fremtidig skattepliktig inntekt vil foreligge der de midlertidige forskjellene kan utnyttes.

Utsatt skatt beregnes på midlertidige forskjeller fra investeringer i datterselskaper og tilknyttede selskaper, bortsett fra når konsernet har kontroll over tidspunktet for reversering av de midlertidige forskjellene, og det er sannsynlig at de ikke vil bli reversert i overskuelig fremtid.

Utsatt skattefordel og utsatt skatt skal motregnes dersom det er en juridisk håndhevbar rett til å motregne eiendeler ved betalbar skatt mot forpliktelser ved betalbar skatt, og utsatt skattefordel og utsatt skatt gjelder inntektsskatt som ilegges av samme skattemyndighet for enten samme skattepliktige foretak eller forskjellige skattepliktige foretak som har til hensikt å gjøre opp forpliktelser og eiendeler ved betalbar skatt netto. Basert på dette er utsatt skattefordel og utsatt skatt ikke motregnet for konsernselskap i Norge, mens motregning er gjennomført for de danske konsernselskapene.

Fra 01.01.2014 er selskapsskatten i Norge redusert med 1 prosentpoeng fra 28 prosent til 27 prosent. Fra samme tidspunkt er selskapsskatten i Danmark redusert fra 25 prosent til 24,5 prosent. Fra 2015 er nominell skattesats endret til 23,5 prosent i Danmark. Dette er hensyntatt i beregning av utsatt skatt og utsatt skattefordel per 31.12.2013 og 31.12.2014.

2.19 Pensjonsforpliktelser, bonusordninger og andre kompensasjonsordninger overfor ansatte

2.19.a Pensjonsforpliktelser
Selskapene i konsernet har ulike pensjonsordninger. Pensjonsordningene er generelt finansiert gjennom innbetalinger til forsikringsselskaper eller pensjonskasser. Innbetalingene fastsettes basert på periodiske aktuarberegninger. Konsernet har både innskuddsplaner og ytelsesplaner. En innskuddsplan er en pensjonsordning hvor konsernet betaler faste bidrag til en separat juridisk enhet. Konsernet har ingen juridisk eller annen forpliktelse til å betale ytterligere bidrag hvis enheten ikke har nok midler til å betale alle ansatte ytelser knyttet til opptjening i inneværende og tidligere perioder.

En ytelsesplan er en pensjonsordning som ikke er en innskuddsplan. Typisk er en ytelsesplan en pensjonsordning som definerer en pensjonsutbetaling som en ansatt vil motta ved pensjonering. Pensjonsutbetalingen er normalt avhengig av en eller flere faktorer slik som alder, antall år i selskapet og lønn. Konsernet har i tillegg til sine sikrede ytelsesplaner som finansieres gjennom forsikringsselskap også usikrede pensjonsforpliktelser som dekkes over driften.

Regnskapsmessig forpliktelse for ytelsesordningene er nåverdien av forpliktelsen på balansedagen, med fradrag for virkelig verdi av pensjonsmidlene. Bruttoforpliktelsen beregnes årlig av uavhengige aktuarer og anvender lineærmetoden ved beregningen. Bruttoforpliktelsen diskonteres til nåverdi ved bruk av renten på høykvalitets bedriftsobligasjoner (OMF) utstedt i

den valuta som forpliktelsen skal utbetales, og med tilnærmet lik løpetid som utbetalingshorisonten av forpliktelsen.

Gevinster og tap som oppstår ved rekalkulering av forpliktelsen som følge av erfaringsavvik og endringer i aktuarmessige forutsetninger føres mot egenkapitalen via utvidet resultat i perioden de oppstår. Virkningen av endringer i ordningenes ytelser resultatføres umiddelbart.

I en innskuddsordning innbetaler selskapet til offentlige eller private ordninger det som de har forpliktet seg til ved avtale, er forpliktet til ved lov eller på frivillig basis skyter inn. Selskapet har ikke ytterligere forpliktelser utover denne innbetalingen. Innskuddet føres som lønnskostnad når de påløper. Forskuddsbetalinger balanseføres som en eiendel i den grad de kan brukes til å dekke fremtidige premier eller bli tilbakebetalt.

2.19.b Sluttvederlag
Sluttvederlag blir betalt når ansettelsesforhold avsluttes av konsernet før det normale tidspunktet for pensjonering eller når en ansatt frivillig aksepterer å slutte mot et slikt vederlag. Konsernet regnskapsfører sluttvederlag når det beviselig er forpliktet til enten å avslutte arbeidsforholdet til dagens arbeidstakere i henhold til en formell, detaljert plan som konsernet ikke kan trekke tilbake, eller til å gi sluttvederlag som følge av et tilbud som er gitt for å oppfordre til frivillig avgang. Sluttvederlag som forfaller mer enn 12 måneder etter balansedagen diskonteres til nåverdi.

2.19.c Bonusordninger
Flere av selskapene i konsernet har kortsiktige bonusordninger for de ansatte. For enkelte ledende ansatte foreligger det også langsiktige ordninger. Avsetningene neddiskonteres til nåverdi.

2.20 Usikre forpliktelser (avsetninger)
Konsernet regnskapsfører avsetninger for blant annet husleieforpliktelser, reetableringsforpliktelser, miljøforpliktelser, rettslige krav og ansatteytelser dersom konsernet har en juridisk eller selvpålagt forpliktelse som følge av tidligere hendelser og det er sannsynlig at denne kommer til utbetaling, samt at det kan gis et pålitelig estimat for forpliktelsesbeløpet. Det skal foretas avsetning dersom det etter vedtak og plan offentliggjøres en beslutning om å gjennomføre tiltak (restrukturering) som vesentlig endrer omfanget av virksomheten eller måten den drives på. Det avsettes ikke for fremtidige driftstap.

Avsetninger måles til nåverdien av forventede utbetalinger for å innfri forpliktelsen. Det benyttes en diskonteringssats før skatt som reflekterer nåværende markedssituasjon og risiko spesifikk for forpliktelsen. Økningen i forpliktelsen som følge av endret tidsverdi føres som finanskostnad.

2.21 Leieavtaler
Leieavtaler der en vesentlig del av risiko og avkastning knyttet til eierskap fortsatt ligger hos utleier, klassifiseres som operasjonelle leieavtaler. Leiebetaling ved operasjonelle avtaler (med fradrag for eventuelle økonomiske insentiver fra utleier) kostnadsføres lineært over leieperioden.

Konsernet leier enkelte driftsmidler. Leiekontrakter vedrørende varige driftsmidler der konsernet i hovedsak innehar all risiko og kontroll, klassifiseres som finansielle leieavtaler. Finansielle leieavtaler balanseføres ved leieperiodens begynnelse til det laveste av virkelig verdi på leide driftsmidler og nåverdien av den samlede minimumsleie.

Hver leiebetaling allokeres mellom et avdragselement og et renteelement på en slik måte at det oppnås en konstant rentekostnad på utestående balanseført leieforpliktelse. Rentekostnaden resultatføres som finanskostnad. Leieforpliktelsen, med fradrag for rentekostnadene, klassifiseres som kortsiktig eller langsiktig lån i balansen. Varige driftsmidler anskaffet gjennom en finansiell leieavtale avskrives over den korteste av perioden for eiendelens utnyttbare levetid og leieavtalens løpetid.

2.22 Inntektsføring
Inntekter ved salg av varer og tjenester vurderes til virkelig verdi av vederlaget, netto etter fradrag for merverdiavgift, returer, rabatter, kommisjoner og øvrige prisreduksjoner. Konserninternt salg elimineres.

Salg resultatføres når inntekten kan måles pålitelig og det er sannsynlig at de økonomiske fordelene knyttet til transaksjonen vil tilflyte konsernet samt at spesielle kriterier knyttet til de ulike formene for salg som er nevnt under er oppfylt. Salg vurderes ikke å kunne måles pålitelig før alle betingelser knyttet til salget er innfridd. Konsernet baserer estimatene for regnskapsføring på historikk, vurdering av type kunde og transaksjon samt eventuelle spesielle forhold knyttet til den enkelte transaksjonen. For de fleste inntektstyper i konsernet vil inntekten være opptjent på leveringstidspunktet.

2.22.a Salg av varer
Konsernet selger varer innkjøpt for videresalg til franchisetakere og forhandlere innenfor hovedsakelig dagligvarehandel og servicehandel. Salg av varer resultatføres når en enhet innenfor konsernet har levert sine produkter til franchisetakeren eller forhandleren. Levering er ikke foretatt før produktene er sendt til avtalt sted og risiko knyttet til tap og ukurans er overført til franchisetakeren eller forhandleren.

2.22.b Salg av tjenester
Konsernet driver franchisevirksomhet innenfor dagligvarehandel. Avtalt franchiseavgift inntektsføres løpende hver måned i henhold til franchisekontraktene og baserer seg på underliggende omsetning.

2.22.c Utleie av eiendom
Leieinntekter inntektsføres i takt med utleieperioden og salg av tjenester inntektsføres når tjenesten utføres. Gjennom franchiseavtaler stiller konsernet lokaler til rådighet for franchisetakerne mot betaling av franchiseavgift.

2.22.d Andre inntekter – Leverandørbonus, joint marketing og utleie av inventar
Joint marketing og andre tjenester levert til leverandører og andre danner grunnlag for andre inntekter for konsernet. Leverandørbonusavtaler klassifiseres som varerabatt eller annen inntekt basert på en realitetsvurdering av avtalene. I den grad en betaling fra leverandør gjelder en konkret annonse eller kampanje som REMA 1000 har lagt ut for og som leverandøren har forpliktet seg til å dekke sin andel av, går betalingen til fradrag i periodens markedsføringskostnad. Utleie av inventar til kjøpmenn inngår som en annen inntekt da dette er å anse som en finansieringsordning for kjøpmenn og ikke en del av den daglige driften.

2.22.e Gevinster ved avhendelse
Gevinster ved avhendelse av varige driftsmidler blir presentert som Netto gevinster (tap). Eventuelle større gevinster i form av eiendomssalg på fristilte eiendommer anses som en del av konsernets drift og vil også bli presentert som Netto gevinster (tap).

Gevinster (tap) ved salg av aksjer eller andeler som er regnskapsført som tilgjengelig for salg beregnes som forskjellen mellom kostpris for aksjen eller andelen og salgsverdi. Eventuelle verdiendringer som er ført midlertidig mot utvidet resultat blir samtidig omklassifisert til resultat.

2.22.f Renteinntekter, utbytte og konsernbidrag
Renteinntekter regnskapsføres når de er opptjent. Utbytte og konsernbidrag inntektsføres når det er godkjent av generalforsamlingen og rett til å motta betaling oppstår.

Note 3 – Finansiell risikostyring

REMA 1000 har sin kjernevirksomhet i markedet for franchisebasert dagligvarehandel og er utsatt for ordinær finansiell risiko knyttet til denne typen aktivitet.

REMA 1000s aktiviteter medfører ulike typer finansiell risiko: markedsrisiko (inkludert valutarisiko, virkelig verdi renterisiko, flytende renterisiko og prisrisiko), kredittrisiko og likviditetsrisiko. Konsernets overordnede risikostyringsplan fokuserer på kapitalmarkedenes uforutsigbarhet og forsøker å minimalisere de potensielle negative effektene på konsernets finansielle resultater. Konsernet benytter finansielle derivater for å sikre seg mot visse risiki. Risikostyringen for REMA 1000 ivaretas av en sentral finansavdeling i overensstemmelse med retningslinjer fremlagt for og godkjent av styret. Konsernets finansavdeling identifiserer, evaluerer og styrer finansiell risiko i nært samarbeid med de ulike driftsenhetene og morselskapet. Styret godkjenner prinsipper for den overordnede risikostyring, og angir retningslinjer for spesifikke områder som valutarisiko, renterisiko, kredittrisiko, bruk av finansielle derivater og anvendelse av overskuddslikviditet.

3.1 Markedsrisiko

3.1.a Valutarisiko
Konsernets aktivitet ligger i Norge og Danmark, og konsernet er eksponert for valutarisiko i flere valutaer. Denne risikoen er særskilt relevant i forhold til danske kroner. Valutarisiko oppstår fra fremtidige handelstransaksjoner, balanseførte eiendeler og forpliktelser og nettoinvestering i utenlandsk virksomhet. Risikoen er likevel begrenset da operasjonelle enheter i all hovedsak har inntekter og kostnader samt fører regnskap i lokal valuta. I de operasjonelle enhetene som er eksponert for valutarisiko i forbindelse med import av varer, hovedsakelig i EUR og USD, søkes denne redusert gjennom valutaforretninger. Konsernet har investeringer i utenlandske datterselskaper der netto eiendeler er utsatt for valutarisiko ved omregning. Eksponeringen søkes begrenset ved at sammensetning av den samlede gjeldsporteføljen i størst mulig grad tilpasses den enkelte valutas og lands relative betydning i konsernets aktivitet.

Effekten av en endring på 10 prosent i danske kroner i forhold til norske kroner er vist i tabellen nedenfor. Effektene er beregnet ut fra konsernets netto eiendeler (gjeld) i hver valuta per 31.12.14.

Balanseposter i DKK	-10%	+10%
Valutagevinst (tap)	1	-1
Egenkapitaleffekt	-133	133

3.1.b Prisrisiko
Konsernet er i begrenset grad utsatt for prisrisiko i forhold til aksje/verdipapirpriser på investeringer da finansielle eiendeler klassifisert som tilgjengelig for salg representerer en mindre andel av konsernets totale eiendeler.

3.1.c Renterisiko
Konsernets renterisiko er knyttet til innlån, utlån og bankbeholdning. Lån med flytende rente medfører en renterisiko for konsernets kontantstrøm. Konsernets lån har hovedsakelig vært i NOK og DKK.

Basert på de ulike senarioene styrer konsernet den flytende renterisikoen ved hjelp av flytende-til-fast rentebytteavtaler. Slike rentebytteavtaler innebærer en konvertering av flytende rente lån til fast rente lån, og gir konsernet økt fleksibilitet med hensyn til styring av sin totale renteeksponering.

Effekt av en endring i markedsrente med ett prosentpoeng på konsernets innlån, utlån og bankbeholdning i flytende rente er vist i tabellen nedenfor.

Rente	-1%-poeng	+1%-poeng
Reduksjon (økning) i rentekostnad	5	-5
Egenkapitaleffekt	3	-3

3.2 Kredittrisiko
Det vesentligste av konsernets omsetning skjer gjennom franchisetakere. Franchisegiver har god oversikt over hver enkelt franchisetakers økonomiske situasjon. Historisk sett har mislighold og tap på fordringer i det skandinaviske markedet vært lave. En viss kredittrisiko eksisterer også i form av distribusjonsavtaler med eksterne kunder samt i forbindelse med derivatkontrakter og finansplasseringer. Motparter ved derivatkontrakter og finansplasseringer er begrenset til finansinstitusjoner med høy kredittverdighet.

3.3 Likviditetsrisiko
Konsernet opererer i et marked med høy omsetning. Kontantstrømmene er høye og relativt stabile, men volatile innenfor hver uke/måned. Konsernet styrer likviditetsrisikoen ved å sørge for tilstrekkelig beholdning av likvider i kombinasjon med tilstrekkelige tilgjengelige trekkrettigheter.

Ledelsen overvåker konsernets likviditetsreserve bestående av ulike lånefasiliteter (note 27) og kontantekvivalenter (note 23) gjennom rullerende prognoser basert på forventet kontantstrøm. Ledelsen følger likviditetsreserven separat for hver hovedvaluta (NOK og DKK).

Konsernets primære finansieringskilde er den flervaluta lånefasiliteten som ble etablert i 2011 og løper til 2016. Detaljert forfallsstruktur for denne fasiliteten og øvrige lån fremgår av note 27 – Lån.

3.4 Risiko knyttet til finansiering og kapitalstruktur
Reitangruppens mål vedrørende finansiering og kapitalstruktur fremkommer av verdigrunnlag nummer 3 - Vi skal være gjeldfri. I dette ligger at morselskapet i Reitangruppen skal være gjeldfritt, mens det for de respektive forretningsområdene søkes optimal finansieringsløsning innenfor rammen av hensiktsmessig risikostyring.

Verdigrunnlaget er operasjonalisert ved at styret i Reitangruppen har vedtatt handlingsregler for hvert forretningsområde. Handlingsreglene setter rammer for finansieringsmuligheter og kapitalstruktur. Handlingsregelen for handelsvirksomheten (omfatter både REMA 1000 og Reitan Convenience) er at gjelden ikke skal overstige 1,5 ganger EBITDA. Finansiering løses innenfor hvert forretningsområde så lenge kapitalstrukturen er innenfor rammene handlingsreglene fastsetter.

Styret i Reitangruppen har fullmakt til å godkjenne disposisjoner utover handlingsreglene innenfor hvert enkelt forretningsområde.

For å bedre kapitalstrukturen kan konsernet justere investeringsnivå, utnytte tilgjengelige lånefasiliteter, selge finansielle investeringer og justere utbytte til aksjonærene.

Note 4 – Viktige regnskapsestimater og skjønnsmessige vurderinger

Estimater og skjønnsmessige vurderinger evalueres løpende og er basert på historiske erfaringer og andre faktorer, inklusive forventninger om fremtidige hendelser som anses å være sannsynlige under nåværende omstendigheter.

4.1 Viktige regnskapsestimater og antakelser/forutsetninger

Konsernet utarbeider estimater og gjør antakelser knyttet til fremtiden. De regnskapsestimater som følger av dette vil per definisjon sjelden være fullt ut i samsvar med det endelige utfallet. Estimater og antakelser som representerer en betydelig risiko for vesentlige endringer i balanseført verdi på eiendeler og gjeld i løpet av neste regnskapsår, drøftes nedenfor.

4.1.a Investeringseiendom
Fastsettelsen av virkelig verdi av investeringseiendom innebærer betydelig grad av estimater og antakelser. Se omtale av beregningsmodell og sensitivitetsberegninger i note 17 – Investeringseiendom.

4.1.b Estimert verdifall på goodwill
Konsernet gjennomfører årlig tester for å vurdere verdifall på goodwill, jfr. note 2.7.a. Gjenvinnbart beløp fra kontantstrømgenererende enheter er fastsatt ved kalkulasjoner av det høyeste av netto salgsverdi og bruksverdi. Dette er beregninger som krever bruk av estimater. Se note 16 - Immaterielle eiendeler for ytterligere informasjon.

4.1.c Husleieforpliktelser
Konsernet har en betydelig husleieforpliktelse i REMA Franchise Norge etter kjøpet av Lidl i 2008. I tillegg foretar konsernet avsetninger for husleieforpliktelser for lokaler hvor driften enten er avsluttet eller besluttet avsluttet. Avsetningene fastsettes med utgangspunkt i neddiskontert kontantstrøm estimert gjennom inngåtte kontraktens forpliktelser og utløpsdato, hensyntatt mulighet for utkjøp av kontrakt og fremleieinntekter. Estimat kontantstrømmer, lang kontraktstid og diskonteringsrente er særlig viktige skjønnsmessige vurderinger. Se note 2.20 og note 25 – Andre avsetninger for forpliktelser for ytterligere informasjon.

4.1.d Reetableringsforpliktelser
Konsernet estimerer reetableringsforpliktelser for å tilbakestille leide lokaler til opprinnelig standard ved fraflytting. Estimatet inkluderer vurdering av fjerningskostnader, diskonteringsrente og løpetid. Se note 2.20 og note 25 – Andre avsetninger for forpliktelser for ytterligere informasjon.

4.1.e Pensjoner
Nåverdien av pensjonsforpliktelsene avhenger av flere ulike faktorer som er bestemt av en rekke aktuarmessige forutsetninger. Forutsetningene som benyttes ved beregning av netto pensjonskostnad, inkluderer diskonteringsrenten. Endringer i disse forutsetningene vil påvirke balanseført verdi av pensjonsforpliktelsene.

Konsernet bestemmer diskonteringsrenten mot slutten av hvert år. Dette er renten som skal brukes til å beregne nåverdien av fremtidige estimerte utgående kontantstrømmer som kreves for å gjøre opp pensjonsforpliktelsene. Ved fastsettelse av egnet diskonteringsrente ser konsernet hen til renten på foretaksobligasjoner av høy kvalitet (OMF) som er utstedt i norske kroner, og som har forfall tilnærmet likt den relaterte pensjonsforpliktelsen.

Videre må konsernet påse at det benyttes dødelighetstabeller som er tilstrekkelig oppdatert slik at dette gir forventningsrette estimater. Fra 2013 benyttes beregningsgrunnlaget K2013BE. En del andre pensjonsforutsetninger er delvis basert på markedsbetingelser. Se note 2.19.a og note 11 – Pensjoner for ytterligere informasjon.

4.1.f Utnyttbar levetid på leieretter
Konsernet har inngått leieavtaler på lokaler som benyttes av konsernet i Norge og Danmark. Forskjeller i utleielovgivning mellom disse landene i forhold til hvor lenge leierettene vil vare, har gitt seg utslag i ulik utnyttbar levetid på balanseførte leierettigheter. Dette har betydning for amortiseringsperioden og hvorvidt leieretten skal anses som tidsbegrenset eller tidsubegrenset. Leierettigheter i Danmark anses som ubestemt, mens de i Norge anses som begrenset til leieperioden i henhold til inngått kontrakt. Se note 2.7.b og note 16 – Immaterielle eiendeler for ytterligere informasjon.

4.1.g Avsetning for ukurans
Konsernet avsetter for ukurans på varebeholdning. Ukuransavsetningene er basert på skjønn og krever inngående kjennskap til varesortiment og marked. Både fysiske skader, holdbarhetsdato og sesongvariasjoner er blant forholdene som vurderes. Se note 22 – Varer for ytterligere informasjon.

4.1.h Avsetning for tap på fordringer
Konsernet avsetter for forventede tap på utestående fordringer. Avsetningene er skjønnsmessige vurderinger som gjøres av ledelsen basert på informasjon om den økonomiske situasjonen hos kunden (i de fleste tilfeller en franchisetaker) og aldersfordelingen i fordringsmassen. Se for øvrig note 2.12 og note 21 – Kundefordringer og andre fordringer.

4.2 Viktige skjønnsmessige vurderinger ved anvendelse av enhetens regnskapsprinsipper

4.2.a Investering i BAMA Gruppen AS
Ledelsen har vurdert graden av innflytelse som konsernet har over BAMA Gruppen AS. Selv med en eierandel på mindre enn 20 prosent har konsernet med bakgrunn i styrerepresentasjon fastsatt dette til betydelig innflytelse. Investeringen er som en konsekvens av dette blitt klassifisert som et tilknyttet selskap.

Note 5 – Segmentinformasjon – Virksomhetsområde

Driftssegment

Driftssegmentene identifiseres basert på den rapportering styret (øverste beslutningstaker) bruker når det gjør vurderinger av prestasjoner, lønnsomhet og kapitalallokering på et strategisk nivå.

Styret vurderer forretningsvirksomheten per virksomhetsområde. De rapporteringspliktige segmentene er fastsatt til REMA 1000 i Norge - Handel, REMA 1000 i Danmark - Handel og REMA 1000 - Eiendom.

Inntekter fra de rapporteringspliktige segmentene kommer fra franchisebasert dagligvarehandel samt ekstern vareomsetning.

Segmentet øvrige/elimineringer inkluderer virksomheten i morselskapet REMA 1000 AS.

Beløp i NOK mill.

Omsetning, utsalgssteder og medarbeidere (ureviderte nøkkeltall)

REMA 1000 Norge – Handel	2014	2013
Totalomsetning inkl. franchisetakeroms.	41 934	39 423
Butikkomsetning inkl. franchisetakeroms.	37 945	35 467
Antall utsalgssteder	541	528
Antall medarbeidere i utsalgssteder	10 450	9 700

REMA 1000 Danmark – Handel	2014	2013
Totalomsetning inkl. franchisetakeroms.	16 107	13 998
Butikkomsetning inkl. franchisetakeroms.	11 711	9 997
Antall utsalgssteder	259	248
Antall medarbeidere i utsalgssteder	7 328	6 684

Øvrige/elimineringer	2014	2013
Totalomsetning inkl. franchisetakeroms.	-	-
Butikkomsetning inkl. franchisetakeroms.	-	-
Antall utsalgssteder	-	-
Antall medarbeidere i utsalgssteder	-	-

Konsern	2014	2013
Totalomsetning inkl. franchisetakeroms.	58 041	53 421
Butikkomsetning inkl. franchisetakeroms.	49 656	45 464
Antall utsalgssteder	800	776
Antall medarbeidere i utsalgssteder	17 778	16 384

Butikkomsetning inkl. franchisetakeromsetning er samlet vareomsetning i egeneide og franchisedrevne enheter. Totalomsetning inkl. franchisetakeromsetning er samlet vareomsetning i egeneide og franchisedrevne enheter samt vareomsetning til andre enheter både i og utenfor Reitangruppen.

Total- og butikkomsetning inkl. franchisetakeromsetning er ikke en del av REMA 1000s driftsinntekter, og er således ikke reviderte tall. Selskapets ledelse mener likevel omsetningen er viktig og avgjørende for å forstå virksomhetens økonomiske utvikling. Total- og butikkomsetning inkl. franchisetakeromsetning er kun relevant for segmentene REMA 1000 i Norge - Handel og REMA 1000 i Danmark - Handel. Derfor presenteres ikke segmentet REMA 1000 - Eiendom i oversikten over.

Note 5 – Segmentinformasjon – Virksomhetsområde – forts.

Segmentresultat

REMA 1000 i Norge - Handel	2014	2013
Driftsinntekter - andel eksterne	28 165	26 915
Driftsinntekter - andel interne	17	16
Andre inntekter, netto gevinster (tap) og verdiendring eiendom	542	453
Resultat fra tilknyttede selskap og felleskontrollert virksomhet	41	70
Varekostnad	-23 048	-21 829
Annen driftskostnad	-3 832	-3 833
EBITDA	1 885	1 792
Amortiseringer og nedskr. immatr. eiend.	-24	-14
Av- og nedskrivning varige driftsmidler	-371	-353
Driftsresultat	1 490	1 425
Investeringer	470	803

REMA 1000 i Danmark - Handel	2014	2013
Driftsinntekter - andel eksterne	15 186	13 201
Driftsinntekter - andel interne	-	-
Andre inntekter, netto gevinster (tap) og verdiendring eiendom	208	168
Resultat fra tilknyttede selskap og felleskontrollert virksomhet	-	-
Varekostnad	-13 582	-11 822
Annen driftskostnad	-1 354	-1 140
EBITDA	458	407
Amortiseringer og nedskr. immatr. eiend.	-10	-12
Av- og nedskrivning varige driftsmidler	-111	-108
Driftsresultat	337	287
Investeringer	150	149

REMA 1000 - Eiendom	2014	2013
Driftsinntekter - andel eksterne	20	-
Driftsinntekter - andel interne	58	36
Andre inntekter, netto gevinster (tap) og verdiendring eiendom	31	-1
Resultat fra tilknyttede selskap og felleskontrollert virksomhet	-4	-
Varekostnad	-	-
Annen driftskostnad	-44	-3
EBITDA	61	32
Amortiseringer og nedskr. immatr. eiend.	-4	-
Av- og nedskrivning varige driftsmidler	-11	-7
Driftsresultat	46	25
Investeringer	850	206

Øvrige/elimineringer	2014	2013
Driftsinntekter - andel eksterne	-	-
Driftsinntekter - andel interne	-60	-36
Andre inntekter, netto gevinster (tap) og verdiendring eiendom	-	-
Resultat fra tilknyttede selskap og felleskontrollert virksomhet	-	-
Varekostnad	-	-1
Annen driftskostnad	23	-38
EBITDA	-37	-75
Amortiseringer og nedskr. immatr. eiend.	-1	-1
Av- og nedskrivning varige driftsmidler	-	-
Driftsresultat	-38	-76
Investeringer	2	14

Konsern	2014	2013
Driftsinntekter - andel eksterne	43 371	40 116
Driftsinntekter - andel interne	15	16
Andre inntekter, netto gevinster (tap) og verdiendring eiendom	781	620
Resultat fra tilknyttede selskap og felleskontrollert virksomhet	37	70
Varekostnad	-36 630	-33 652
Annen driftskostnad	-5 207	-5 014
EBITDA	2 367	2 156
Amortiseringer og nedskr. immatr. eiend.	-39	-27
Av- og nedskrivning varige driftsmidler	-493	-468
Driftsresultat	1 835	1 661
Investeringer	1 472	1 172

Selv om segmentet REMA 1000 - Eiendom ikke møter de kvantitative kravene i IFRS 8 for driftssegmenter, er det ledelsens oppfatning at segmentet skal rapporteres da eiendomsvirksomheten følges opp særskilt og utgjør et viktig fundament for konsernets vekst i fremtiden.

Investeringer er her vist som brutto investeringer i immaterielle eiendeler, investeringseiendom og varige driftsmidler.

Note 6 – Driftsinntekter

Beløp i NOK mill.	**2014**	**2013**
Inntekter fra salg av varer	39 946	36 982
Inntekter fra salg av tjenester	3 416	3 149
Leieinntekter	24	1
Sum driftsinntekter	43 386	40 132

Note 7 – Andre inntekter

Beløp i NOK mill.	**2014**	**2013**
Markedsinntekter	305	301
Inntekter fra utleie av inventar	183	170
Mottatt utbytte	1	1
Distribusjonstjenester	68	56
Provisjonsinntekter	23	12
Fremleie butikklokaler	32	25
Øvrige inntekter	78	25
Sum andre inntekter	690	590

Øvrige inntekter er hovedsakelig knyttet til forsikringsoppgjør, regnskapstjenester og salg av papp.

Note 8 – Netto gevinster (tap)

Beløp i NOK mill.	2014	2013
Netto gevinster (tap) fra salg av varige driftsmidler	13	8
Netto realiserte gevinster (tap) på finansielle investeringer	19	-
Netto urealiserte gevinster (tap) på finansielle investeringer	-2	-
Netto valutagevinster (tap) fra driftsaktiviteter	22	4
Netto andre gevinster (tap)	19	18
Netto gevinster (tap)	71	30

Note 9 – Lønnskostnader, antall ansatte, godtgjørelser

Beløp i NOK mill.	2014	2013
Lønninger	-1 489	-1 421
Arbeidsgiveravgift	-154	-131
Pensjonskostnader	176	-62
Andre ytelser	-32	-41
Sum lønnskostnader	-1 499	-1 655

Gjennomsnittlig antall ansatte	2 809	2 515
Gjennomsnittlig antall årsverk	2 417	2 182

For ytterligere informasjon om årets pensjonskostnad, se note 11 - Pensjoner.

Lån/garantier til ansatte
Per 31.12.14 var det ingen utestående lån til ansatte. Per 31.12.13 var det utestående lån til ansatte på 0,2 mill.

Det er ikke stilt garantier for ansatte per 31.12.14 eller per 31.12.13.

Godtgjørelse til revisor

Beløp i NOK mill.	2014	2013
Lovpålagt revisjon	-19	-17
Andre attestasjonstjenester	-	-
Skatterådgivning	-1	-1
Andre tjenester utenfor revisjon	-18	-11
Sum godtgjørelse til revisor	-38	-29

Ytelser til revisor inkluderer også franchisetakere der hvor revisjonshonorar dekkes av franchisegiver.

Andre tjenester utenfor revisjon inkluderer honorar på NOK 10 mill. knyttet til faglig og metodisk bistand i forbindelse med «Prosjekt FORENKLING» i REMA 1000 i Norge.

Samtlige beløp vedrørende revisjonshonorar er eksklusive merverdiavgift.

Note 10 – Ytelser til ledende ansatte, styremedlemmer, aksjonærer og deres nærstående

Øverste morselskap i konsernet er REMA 1000 AS som er 100 prosent eid av Reitan Handel AS.

Styret i REMA 1000 AS består av Odd Reitan (leder), Vegar Kulset, Kristin S. Genton, Christian Eskedal, Kristin Andersen og Knut Authen.

Ledergruppen i REMA 1000 besto i 2014 av daglig leder Ole Robert Reitan, økonomidirektør Gry Aarnes, administrasjonssjef Tove Solberg, daglig leder i REMA Franchise Norge og REMA Eiendomsutvikling Norge Tom Kristiansen og daglig leder i REMA 1000 Danmark Henrik Burkal.

Godtgjørelse til ledende ansatte

Beløp i NOK mill.	**2014**	**2013**
Lønn og andre kortsiktige ytelser	-26	-25
Sluttvederlag	-	-
Pensjonskostnader	-2	-1
Andre langsiktige ytelser	-	-
Aksjebasert avlønning	-	-
	-28	-26

Daglig leder har i 2014 mottatt samlet godtgjørelse på NOK 3,4 mill. (NOK 3,2 mill. i 2013) hvorav NOK 3,3 mill. er lønn og andre kortsiktige ytelser og NOK 0,1 mill. er pensjonskostnader. Daglig leder har ingen avtale om bonus eller særskilt vederlag ved opphør av ansettelsesforholdet.

For tidligere administrerende direktør eksisterer avtale om etterlønn og avslutningsbonus. Tidligere administrerende direktør tjenestegjør fremdeles innen konsernet. Etterlønn kan maksimalt utgjøre 3,5 årslønner. Avslutningsbonus utgjør minimum 2 årslønner. Endring i estimat har resultert i at det i 2014 er inntektsført NOK 1,0 mill. Tilsvarende tall i 2013 var en kostnadsføring på NOK 6,1 mill.

Selskapet har i tillegg inngått avtaler om resultatbasert bonus med en ledende ansatt i konsernet. Avtaleperioden er 10 år og utbetaling skjer etter avtaleperiodens utløp. Endring i ordningen har resultert i at det i 2014 er inntektsført NOK 3,2 mill. Tilsvarende tall i 2013 var en kostnadsføring på NOK 2,5 mill.

Godtgjørelse til medlemmer av styret utgjør for 2014 TNOK 10 (TNOK 5 i 2013). Styrets leder har ingen avtale om bonus eller særskilt godtgjørelse ved opphør av vervet.

Lån til (fra) ledende ansatte, styremedlemmer og aksjonærer samt deres nærstående
Per 31.12.13 eller per 31.12.12 forelå det ingen lån til (fra) ledende ansatte, styremedlemmer og aksjonærer samt deres nærstående i morselskap eller konsern.

Aksjer i selskapet eid av ledende ansatte, styremedlemmer samt deres nærstående
Styreleder og daglig leder eier begge aksjer i Reitangruppen AS, gjennom private holdingselskaper. Reitangruppen AS er morselskap av REMA 1000 AS.

Sikkerhetsstillelse for ledende ansatte, styremedlemmer og aksjonærer samt deres nærstående
Konsernet har ikke avgitt sikkerhetsstillelse for ledende ansatte, styremedlemmer, aksjonærer eller deres nærstående per 31.12.14 eller 31.12.13.

Andre transaksjoner og balanseposter med ledende ansatte, styremedlemmer og aksjonærer samt deres nærstående
Det har ikke vært vesentlige kjøp eller salg av varer eller tjenester mellom selskaper i konsernet og ledende ansatte eller aksjonærer eller deres nærstående.

Note 11 – Pensjoner

Konsernet har ulike pensjonsordninger for sine ansatte. Ordningene er forskjellig mellom selskap i Norge og Danmark. Ordninger varierer også mellom selskap i samme land.

Flere selskaper i REMA 1000 i Norge har med virkning fra 31.08.14 endret sin obligatoriske tjenestepensjonsordning med overgang fra ytelsesordning til innskuddsordning. Endringen medførte en inntekt over drift for konsernet på NOK 252 mill. knyttet til planendring, avkorting og oppgjør. Med virkning fra 01.09.14 har de fleste selskapene i Norge innskuddsordninger som er harmonisert med tanke på forsikringsselskap, innskuddssatser og dekninger. Enkelte selskaper i Norge har fremdeles ytelsesbaserte ordninger (sikrede pensjonsordninger) og usikrede pensjonsordninger som driftspensjon og gavepensjon. Sikrede ordninger og innskuddsordninger er finansiert gjennom forsikringsselskaper. Usikrede ordninger finansieres over drift. Alle norske selskaper i konsernet har pensjonsordninger som tilfredsstiller kravene i Lov om obligatorisk tjenestepensjon.

Enkelte norske selskap i konsernet har også en avtalefestet førtidspensjonsordning (AFP). Den nye AFP-ordningen, som gjelder fra og med 01.01.11, er å anse som en ytelsesbasert flerforetaksordning, men regnskapsføres som en innskuddsordning frem til det foreligger pålitelig og tilstrekkelig informasjon slik at konsernet kan regnskapsføre sin proporsjonale andel av pensjonskostnad, pensjonsforpliktelse og pensjonsmidler i ordningen. Selskapets forpliktelser er dermed ikke balanseført som gjeld.

I Danmark finnes det kun innskuddsordninger. Ordningene er finansiert gjennom forsikringsselskap.

Følgende aktuarmessige forutsetninger er lagt til grunn for de ytelsesbaserte ordningene:

Pensjonsforpliktelse	**31.12.14***	**31.08.14***	**31.12.13**
Diskonteringsrente (OMF)	3,00 %	3,00 %	4,30 %
Forventet lønnsregulering	0,00 %	3,25 %	3,75 %
Forventet pensjonsregulering	0,10 %	1,75 %	1,75 %
Forventet regulering av Folketrygdens G-beløp	0,00 %	3,00 %	3,50 %
Forventet turnover	5,0 %-12,3 %	5,0 %-12,3 %	5,0 %-12,3 %

* Forutsetninger per 31.08.14 er lagt til grunn ved planendring og avkorting for selskaper i REMA 1000 i Norge. Forutsetninger per 31.12.14 gjelder gjenværende medlemmer (syke eller ikke 100 prosent arbeidsdyktige på overgangstidspunktet) i ordninger som er avviklet.

Fra 2012 gikk konsernet over til å benytte høykvalitets bedriftsobligasjoner (OMF) ved diskontering av brutto pensjonsforpliktelse. Fra 2013 er forutsetninger om dødelighet basert på beregningsgrunnlaget K2013BE. Tidligere ble K2005 benyttet.

Forutsetningene om dødelighet er basert på tilrådning fra aktuar i tråd med tilgjengelig offentlig statistikk og prognoser. Disse forutsetningene tilsier en gjennomsnittlig gjenværende levetid ved pensjonstidspunkt 65 år som følger:

	Menn	**Kvinner**
Nye pensjonister ved regnskapsårets slutt	21	24
Nye pensjonister om 25 år	23	26

Medlemmer

Sikrede ordninger	**31.12.14**	**31.12.13**
Aktive	20	1 337
Pensjonister	35	118

Usikrede ordninger	**31.12.14**	**31.12.13**
Aktive	2 909	1 406
Pensjonister	10	13

Allokering av pensjonsmidler	**31.12.14**	**31.12.13**
Aksjer	9 %	13 %
Omløpsobligasjoner	35 %	23 %
Anleggsobligasjoner	46 %	48 %
Pengemarked	0 %	1 %
Eiendom	9 %	11 %
Annet	1 %	3 %
Sum	100 %	100 %

Avkastning

Faktisk avkastning på pensjonsmidlene var 6,6 prosent i 2014 (5,3 prosent i 2013).

Note 11 – Pensjoner – forts.

Balanseført forpliktelse *Beløp i NOK mill.*	**31.12.14**	**31.12.13**
Sikrede ordninger	-5	-118
Usikrede ordninger	-5	-4
Avsetning for underfinansiering i gammel AFP-ordning	-	-1
Sum balanseført forpliktelse	-10	-123

Beløpene for pensjonsordninger (sikrede og usikrede) fremkommer slik *Beløp i NOK mill.*	**31.12.14**	**31.12.13**
Opptjente pensjonsforpliktelser per 31.12.	-40	-349
Pensjonsmidler til markedsverdi per 31.12.	30	227
Sum balanseført forpliktelse*	-10	-122
* Herunder arbeidsgiveravgift	-	14

Årets resultatførte pensjonskostnad *Beløp i NOK mill.*	**2014**	**2013**
Sikrede ordninger	219	-37
Usikrede ordninger	-1	-1
Innskuddsordninger	-42	-24
Sum årets resultatførte pensjonskostnad	176	-62
Netto rentekostnad presentert som finanskostnad i konsernregnskapet	-4	-4

Virkning av remåling av forpliktelsen ført over utvidet resultat *Beløp i NOK mill.*	**2014**	**2013**
Endring i demografiske forutsetninger	-	-35
Endring i finansielle forutsetninger	-154	19
Andre endringer	-10	-10
Sum remåling ført over utvidet resultat (før skatt)	-164	-26
Sum pensjonskostnad og remåling	12	-88

Endring i netto pensjonsforpliktelse gjennom året fremkommer slik

Beløp i NOK mill.	
Netto pensjonsforpliktelse 01.01.13	-96
Årets pensjonsopptjening	-40
Netto rentekostnad	-4
Virkning av remåling (estimatavvik)	-26
Innbetalt fra arbeidsgiver (inkl. aga)	57
Utbetalt til pensjonister	2
Effekt av virksomhetskjøp og -salg	-15
Netto pensjonsforpliktelse 31.12.13	-122

Netto pensjonsforpliktelse 01.01.14	-122
Årets pensjonsopptjening	-33
Netto rentekostnad	-5
Planendring og avkorting	215
Oppgjør	37
Overført premiefond	-11
Virkning av remåling (estimatavvik)	-164
Innbetalt fra arbeidsgiver (inkl. aga)	72
Utbetalt til pensjonister	1
Effekt av virksomhetskjøp og -salg	-
Netto pensjonsforpliktelse 31.12.14	-10

I tillegg kommer avsetning til underfinansieringen i gammel AFP-ordning på NOK 1 mill. i 2013.

Forventet premiebetaling
Forventet premiebetaling for ytelsesordninger i 2015 er NOK 2 mill. Forventet utbetaling over drift i 2015 er NOK 1 mill.

Note 12 – Andre driftskostnader

Beløp i NOK mill.	2014	2013
Leie av lager, butikk- og kontorlokaler	-1 702	-1 559
Andre kostnader knyttet til butikk- og kontorlokaler	-194	-196
Distribusjon	-753	-723
Markedsføring	-514	-382
Vedlikehold og kostnader utstyr	-116	-115
Honorarer	-137	-98
IT	-108	-108
Tap på fordringer	-36	-37
Øvrige driftskostnader	-148	-140
Sum andre driftskostnader	-3 708	-3 358

Note 13 – Leieavtaler

Denne noten gir en oversikt over konsernets leiekontrakter på lokaler, transportmidler, maskiner og utstyr.

Lokaler	**Utsalgssteder**	**Lager og produk-sjonsanlegg**	**Kontor**
Antall eid	22	1	-
Antall leid	803	25	16
Totalt antall lokaler	825	26	16

Leiekontraktene utløper	**Utsalgssteder**	**Lager og produk-sjonsanlegg**	**Kontor**
Innen 5 år	319	14	7
I løpet av en periode på 5 - 10 år	265	5	8
I løpet av en periode på 10 - 15 år	201	5	1
I løpet av en periode på 15 - 20 år	18	-	-
Om 20 år eller senere	-	1	-
Totalt antall leiekontrakter	803	25	16
Antall leiekontrakter med opsjon på forlengelse	747	8	9
Beløp i NOK mill.			
Minimumsleie i 2014	-1 402	-205	-51
Betinget leie i 2014	-44	-	-
Kostnadsført leie i 2014	-1 446	-205	-51
Minimumsleie i 2013	-1 255	-195	-63
Betinget leie i 2013	-46	-	-
Kostnadsført leie i 2013	-1 301	-195	-63

Konsernets handelsvirksomhet er drift av franchisebasert dagligvarehandel og er avhengig av lokaler med god beliggenhet. Det store antallet leiekontrakter som kan forlenges gir konsernet sikkerhet for fremtidig inntjening.

Gjennom franchiseavtaler stiller konsernet inventar og lokaler til rådighet for franchisetakere mot betaling av franchiseavgift og inventarleie. Leieforholdene inkludert i disse avtalene er av operasjonell karakter i henhold til bestemmelsene i IFRIC 4 og IAS 17. Franchiseavgiften er avhengig av omsetning i det enkelte utsalgssted og er presentert som driftsinntekt for konsernet.

Konsernet har ikke identifisert vesentlige uoppsigelige operasjonelle leieavtaler.

Betinget leie inkluderer primært omsetningsbasert leie.

Note 13 – Leieavtaler – forts.

Forpliktelser vedrørende finansielle leieavtaler *Beløp i NOK mill.*	**31.12.14**	**31.12.13**
Forfall innen 1 år	27	34
Forfall mellom 1 og 5 år	117	115
Forfall etter 5 år	54	67
Forpliktelser vedrørende finansielle leieavtaler	198	216
Fremtidige finanskostnader vedrørende finansielle leieavtaler	-29	-38
Nåverdi av leieforpliktelser vedrørende finansielle leieavtaler	169	178

Nåverdi av leieforpliktelser vedrørende finansielle leieavtaler *Beløp i NOK mill.*	**31.12.14**	**31.12.13**
Forfall innen 1 år	27	24
Forfall mellom 1 og 5 år	96	90
Forfall etter 5 år	46	64
Nåverdi av leieforpliktelser vedrørende finansielle leieavtaler	169	178

Balanseført verdi av finansielle leieavtaler omhandles i note 18 - Varige driftsmidler.
Finansiell leieforpliktelse og eksponering av renteendringer på finansielle leieavtaler omhandles i note 27 - Lån.

Forpliktelser vedrørende operasjonelle leieavtaler *Beløp i NOK mill.*	**31.12.14**	**31.12.13**
Forfall innen 1 år	1 711	1 589
Forfall mellom 1 og 5 år	5 742	5 208
Forfall etter 5 år	5 828	4 919
Forpliktelser vedrørende operasjonelle leieavtaler	13 281	11 716

Note 14 – Netto finansposter

Beløp i NOK mill.	**2014**	**2013**
Renteinntekter bankinnskudd	6	5
Renteinntekter konserninterne fordringer	18	46
Renteinntekter kunder	6	2
Renteinntekter tilknyttede selskaper	3	-
Andre renteinntekter	2	-
Sum renteinntekter	35	53
Rentekostnader banklån	-88	-104
Rentekostnader beredskapsprovisjon	-9	-4
Rentekostnader finansielle leieavtaler	-10	-10
Renteelement i rentebytteavtaler	-16	-17
Renteeffekt av endring i avsetning for forpliktelser	-7	-6
Andre rentekostnader	-15	-10
Sum rentekostnader	-145	-151
Netto renteinntekter (kostnader)	-110	-98
Netto valutagevinster (tap) på finansieringsaktiviteter	6	5
Virkelig verdi gevinster (tap) på finansielle derivater	-14	8
Netto andre finansinntekter (kostnader)	-2	-1
Netto andre finansposter	-10	12
Netto finansposter	-120	-86

Note 15 – Skatter

Skattekostnad og betalbar skatt

Beløp i NOK mill.	**2014**	**2013**
Betalbar skatt	-329	-426
Korreksjon av tidligere års skattekostnad	-	-
Endring i utsatt skatt	-127	11
Skattekostnad	-456	-415

Betalbar skatt	329	426
Forskuddsbetalt skatt	-54	-45
Kjøp og salg av selskap	-	-
Skatteeffekt av konsernbidrag	-121	-87
Korreksjon av skatt tidligere år	-	-
Andre effekter	-1	2
Netto betalbar skatt i balansen per 31.12.	153	296
Betalbar skatt (gjeld)	153	296
Forskuddsbetalt skatt (fordring)	-	-
Netto betalbar skatt i balansen per 31.12.	153	296

Avstemming av norsk nominell skattesats mot effektiv skattesats

Beløp i NOK mill.	**2014**	**2013**
Resultat før skattekostnad	1 715	1 575
Forventet skattekostnad på resultat før skattekostnad (27 %)	-463	-441
Effekt av ulik skattesats	13	8
Effekt av ikke fradragsberettigede kostnader	-23	-7
Effekt av inntekter som ikke er skattepliktige	19	21
Effekt av utsatt skatt/skattefordeler som ikke er balanseført	-	-
Andre effekter	-2	4
Skattekostnad	-456	-415
Effektiv skattesats	27 %	26 %

Den nominelle skattesatsen i de landene konsernet har virksomhet har i 2013 vært 25,0 prosent i Danmark og 28,0 prosent i Norge. I 2014 ble den endret til 24,5 prosent i Danmark og 27,0 prosent i Norge. Fra 2015 er nominell skattesats endret til 23,5 prosent i Danmark.

Utsatt skatt (utsatt skattefordel) er nettet slik i balansen:

Beløp i NOK mill.	**2014**	**2013**
Utsatt skattefordel som reverserer om mer enn 12 måneder	95	109
Utsatt skattefordel som reverserer innen 12 måneder	61	61
Sum utsatt skattefordel (uten nettoføring innen samme skatteregime)	156	170
Andel som har blitt nettet mot utsatt skatt	-76	-65
Sum utsatt skattefordel i balansen	80	105
Utsatt skatt som reverserer om mer enn 12 måneder	142	173
Utsatt skatt som reverserer innen 12 måneder	238	80
Sum utsatt skatt (uten nettoføring innen samme skatteregime)	380	253
Andel som har blitt nettet mot utsatt skattefordel	-76	-65
Sum utsatt skatt i balansen	304	188
Netto utsatt skatt (utsatt skattefordel) i balansen	224	83

Note 15 – Skatter – forts.

Skatteeffekten av midlertidige forskjeller

Beløp i NOK mill.	Investerings-eiendom	Varige drifts-midler	Avsetning for for-pliktelser	Finansi-elle instru-menter	Kortsiktige fordringer og gjeld	Annet	Sum
Utsatt skattefordel 01.01.13	-	1	101	12	11	19	144
Resultatført i 2013	-	2	-15	-3	16	28	28
Poster i utvidet resultat	-	-	8	-	-	-	8
Effekt av kjøp og salg av selskap	-	2	4	-	-	-7	-1
Omregningsdifferanser	-	-	-	-	-	-9	-9
Utsatt skattefordel 31.12.13	-	5	98	9	27	31	170
Resultatført i 2014	2	27	-75	3	7	-24	-60
Poster i utvidet resultat	-	-	44	-	-	1	45
Omregningsdifferanser	-	-	-	-	-	1	1
Utsatt skattefordel 31.12.14	2	32	67	12	34	9	156

Beløp i NOK mill.	Immaterielle eiendeler	Invest-erings-eiendom	Varige drifts-midler	Finansi-elle instru-menter	Kortsiktige fordringer og gjeld	Annet	Sum
Utsatt skatt 01.01.13	-	-	146	-	222	-	368
Resultatført i 2013	-1	-	25	4	-11	-	17
Effekt av konsernbidrag	-	-	-	-	-138	-	-138
Effekt av kjøp og salg av selskap	9	-	-10	-	-	-	-1
Omregningsdifferanser	-	-	8	-	-	-1	7
Utsatt skatt 31.12.13	8	-	169	4	73	-1	253
Resultatført i 2014	-1	15	46	6	1	-	67
Effekt av konsernbidrag	-	-	-	-	52	-	52
Effekt av kjøp og salg av selskap	-	2	-	-	-	-	2
Omregningsdifferanser	-	-	6	-	-	-	6
Utsatt skatt 31.12.14	7	17	221	10	126	-1	380

Utsatt skattefordel knyttet til fremførbart skattemessig underskudd er balanseført i den grad det er sannsynlig at konsernet kan anvende dette mot fremtidig skattepliktig overskudd. Konsernet har ingen unnlatt balanseføring av utsatt skattefordel per 31.12.14 (NOK 0 mill. per 31.12.13).

Netto balanseført utsatt skatt (skattefordel)

Beløp i NOK mill.	2014	2013
Netto balanseført utsatt skatt (skattefordel) 01.01.	83	224
Resultatført i perioden	127	-11
Skatteeffekt på poster i utvidet resultat	-45	-8
Kjøp og salg av selskap	2	-
Skatteeffekt av konsernbidrag og sambeskatning	52	-138
Valutaomregning/Annet	5	16
Netto balanseført utsatt skatt (skattefordel) 31.12.	224	83

Skattekostnad på poster i utvidet resultat

	2014			2013		
Beløp i NOK mill.	Før skatt	Skattekostnad	Etter skatt	Før skatt	Skattekostnad	Etter skatt
Remåling av pensjonsforpliktelse	-164	44	-120	-26	8	-18
Verdiendring investeringer tilgjengelig for salg	-2	1	-1	-	-	-
Omregningsdifferanser	112	-	112	133	-	133
Andel av utvidet resultat i TS og FKV	4	-	4	-1	-	-1
Utvidet resultat	-50	45	-5	106	8	114

Note 16 – Immaterielle eiendeler

Beløp i NOK mill.	Goodwill	Rettigheter	Lisenser og IT	Annet	Sum
Anskaffelseskost	1 087	168	-	-	1 255
Akkumulerte amortiseringer og nedskrivninger	-	-69	-	-	-69
Balanseført verdi 01.01.13	1 087	99	-	-	1 186
Balanseført verdi 01.01.13	1 087	99	-	-	1 186
Årets tilgang	-	6	17	9	32
Årets tilgang gjennom oppkjøp	21	33	-	-	54
Årets reklassifisering	-	-43	43	-	-
Årets avgang	-1	-	-	-	-1
Årets amortiseringer	-	-14	-	-1	-15
Årets nedskrivninger	-	-4	-8	-	-12
Omregningsdifferanser	16	3	7	-	26
Balanseført verdi 31.12.13	1 123	80	59	8	1 270
Anskaffelseskost	1 123	163	74	9	1 369
Akkumulerte amortiseringer og nedskrivninger	-	-83	-15	-1	-99
Balanseført verdi 31.12.13	1 123	80	59	8	1 270
Balanseført verdi 01.01.14	1 123	80	59	8	1 270
Årets tilgang	4	-	116	-	120
Årets tilgang gjennom oppkjøp	-	-	-	-	-
Årets reklassifisering	-	31	-	-	31
Årets avgang	-	-	-	-	-
Årets amortiseringer	-	-23	-7	-2	-32
Årets nedskrivninger	-4	-	-3	-	-7
Omregningsdifferanser	10	11	-4	-	17
Balanseført verdi 31.12.14	1 133	99	161	6	1 399
Anskaffelseskost	1 137	225	186	9	1 557
Akkumulerte amortiseringer og nedskrivninger	-4	-126	-25	-3	-158
Balanseført verdi 31.12.14	1 133	99	161	6	1 399

Goodwill fordelt på segment
Goodwill allokeres til konsernets kontantgenererende enheter som forventes å få fordel av oppkjøpet.

Spesifikasjon av balanseført verdi *Beløp i NOK mill.*	31.12.14	31.12.13
REMA 1000 i Norge – Handel	998	998
REMA 1000 i Danmark – Handel	135	125
Balanseført verdi	1 133	1 123

Rettigheter
Konsernets balanseførte rettigheter knytter seg i hovedsak til kjøp av leierettigheter for enkeltbutikker. Balanseførte leierettigheter i Norge avskrives over forventet utnyttbar levetid på 10-20 år. Balanseførte leierettigheter i Danmark er, basert på en konkret vurdering av lokal lovgivning og lokale markedsforhold, vurdert til å ha udefinerbare levetider. Disse leierettighetene blir følgelig ikke avskrevet, men testet årlig for nedskrivningsbehov.

Per 31.12.14 er balanseført verdi på rettigheter med udefinerbar levetid NOK 25 mill. (NOK 23 mill. per 31.12.13).

Lisenser og IT
Konsernets balanseførte lisenser og IT-prosjekter er i hovedsak relatert til utvikling av IT-systemer i forbindelse med «Prosjekt FORENKLING» i REMA 1000 i Norge samt ERP-system i REMA 1000 Danmark.

Note 17 – Investeringseiendom

Beløp i NOK mill.	**2014**	**2013**
Balanseført verdi 01.01.	372	179
Årets tilgang ved kjøp eller påkostninger	838	169
Endring i virkelig verdi, resultatført i perioden	20	-1
Årets ordinære avgang	-26	-4
Omregningsdifferanser	36	29
Balanseført verdi 31.12.	1 240	372

Balanseført verdi som er pansatt som sikkerhet for lån 31.12.	507	-
Balanseført verdi av betingede eiendeler 31.12.	-	-
Balanseført verdi av investeringseiendom holdt for salg 31.12.	-	-
Balanseført verdi av investeringseiendom som er finansiell leasing 31.12.	-	-

Leieinntekt fra investeringseiendom	21	-
Driftskostnader for utleide investeringseiendommer	-5	-
Driftskostnader for ikke-utleide investeringseiendommer	-	-
Balanseført verdi av investeringseiendom som midlertidig ikke er i bruk	-	-

Gjennom franchiseavtaler stiller konsernet inventar og lokaler til rådighet for franchisetakere mot betaling av franchiseavgift. Franchiseavgiften er avhengig av omsetning i det enkelte utsalgssted og er presentert som driftsinntekter for konsernet. Leieinntekter og -kostnader inkludert i franchiseavgift er ikke inkludert i ovenstående tabell.

Fastsettelse av virkelig verdi for investeringseiendom

Virkelig verdi av investeringseiendom er en gjentatt måling av virkelig verdi. Virkelig verdimålinger inndeles i ulike nivåer: Notert pris i et aktivt marked for en identisk eiendel eller forpliktelse (nivå 1), verdsettelse basert på andre observerbare faktorer, enten direkte (pris) eller indirekte (utledet fra priser) enn notert pris (brukt i nivå 1), for eiendelen eller forpliktelsen (nivå 2) eller verdsettelse basert på faktorer som ikke er hentet fra observerbare markeder (nivå 3). Ettersom flere vesentlige data i verdsettelsen av investeringseiendom ikke baseres på observerbare markedsdata, er investeringseiendommene inkludert i nivå 3.

Investeringseiendommene regnskapsføres til virkelig verdi. Ulike modeller benyttes for henholdsvis utleid eiendom og utviklingseiendom. Utleid eiendom verdsettes basert på eiendommens leieinntekter, estimat på eierkostnader og avkastningskrav. Avkastningskravet fastsettes basert på en vurdering av ulike kriterier som markedsyield, eiendommenes kvalitet, beliggenhet og alternative bruksmuligheter og potensiale, leietakernes økonomi/kredittverdighet, leiekontraktenes lengde, leienivå, reguleringsklausuler og arealledighet. Utviklingseiendom verdsettes basert på kostpris, reguleringsstatus, fremdrift og potensiale i prosjektet. Uavhengig takstmann benyttes ikke for alle eiendommer ved hver verdsettelse, men eksterne verdsettelser innhentes for enkelte vesentlige eiendommer og ved særskilte behov.

En generell økning i avkastningskravet på 0,25 prosentpoeng medfører redusert virkelig verdi på omkring NOK 16 mill.

Note 18 – Varige driftsmidler

Beløp i NOK mill.	Tomter og bygninger	Inventar	Transport-midler	Kontor-utstyr	Sum
Anskaffelseskost	523	3 177	34	622	4 356
Akkumulerte av- og nedskrivninger	-75	-1 727	-19	-299	-2 120
Balanseført verdi 01.01.13	448	1 450	15	323	2 236
Balanseført verdi 01.01.13	448	1 450	15	323	2 236
Årets tilgang	77	636	6	103	822
Årets tilgang gjennom oppkjøp	69	23	1	2	95
Årets avgang	-11	-43	-2	-3	-59
Årets avskrivninger	-27	-337	-6	-97	-467
Årets nedskrivninger	-	-1	-	-	-1
Omregningsdifferanser	57	63	-	2	122
Balanseført verdi 31.12.13	613	1 791	14	330	2 748
Anskaffelseskost	709	3 776	37	709	5 231
Akkumulerte av- og nedskrivninger	-96	-1 985	-23	-379	-2 483
Balanseført verdi 31.12.13	613	1 791	14	330	2 748
Balanseført verdi 01.01.14	613	1 791	14	330	2 748
Årets tilgang	17	404	6	81	508
Årets tilgang gjennom oppkjøp	6	-	-	1	7
Årets reklassifisering	-1	9	-	-39	-31
Årets avgang	-	-57	-3	-	-60
Årets avskrivninger	-29	-369	-5	-88	-491
Årets nedskrivninger	-2	-	-	-	-2
Omregningsdifferanser	37	43	-	1	81
Balanseført verdi 31.12.14	641	1 821	12	286	2 760
Anskaffelseskost	774	4 076	30	736	5 616
Akkumulerte av- og nedskrivninger	-133	-2 255	-18	-450	-2 856
Balanseført verdi 31.12.14	641	1 821	12	286	2 760

Pantsatte driftsmidler, driftsmidler holdt for salg og finansielle leieavtaler

Beløp i NOK mill.	Tomter og bygninger	Inventar	Transport-midler	Kontor-utstyr	Sum
Bokført verdi driftsmidler pantsatt som sikkerhet for banklån 31.12.13	447	40	1	40	528
Bokført verdi driftsmidler med restriksjoner 31.12.13	-	-	-	-	-
Bokført verdi driftsmidler holdt for salg 31.12.13	-	-	-	-	-
Bokført verdi driftsmidler under finansiell lease 31.12.13	61	29	-	43	133
Bokført verdi driftsmidler pantsatt som sikkerhet for banklån 31.12.14	469	32	-	43	544
Bokført verdi driftsmidler med restriksjoner 31.12.14	-	-	-	-	-
Bokført verdi driftsmidler holdt for salg 31.12.14	-	-	-	-	-
Bokført verdi driftsmidler under finansiell lease 31.12.14	53	39	-	33	125

Investeringer i og salg av varige driftsmidler

Beløp i NOK mill. **Investeringer (kostpris)**	Tomter og bygninger	Inventar	Transport-midler	Kontor-utstyr	Sum
2014	23	404	6	82	515
2013	146	635	7	129	917
2012	15	460	3	174	652
2011	28	492	8	96	624
2010	30	362	8	122	522
Salg (salgssum)					
2014	-	62	7	3	72
2013	-	44	2	-	46
2012	15	28	4	1	48
2011	1	34	3	1	39
2010	10	22	6	1	39

Note 19 - Investering i vesentlige datterselskaper

Selskapets navn	Kontoradresse	Eid av mor-selskapet	Eid av kons. totalt	Eid av ikke-kontr. inter.	Stemme-andel
REMA 1000 i Norge AS	Oslo, Norge	100 %	100 %	-	100 %
REMA Franchise Norge AS	Oslo, Norge	-	100 %	-	100 %
REMA Distribusjon Norge AS	Ski, Norge	-	100 %	-	100 %
Engrospartner AS	Lillestrøm, Norge	-	100 %	-	100 %
REMA Distribusjon Kristiansand AS	Kristiansand, Norge	-	100 %	-	100 %
REMA Industrier AS	Oslo, Norge	-	100 %	-	100 %
REMA Brands AS	Oslo, Norge	-	100 %	-	100 %
Norsk Kylling AS	Støren, Norge	-	100 %	-	100 %
MaxMat AS	Bodø, Norge	-	75 %	25 %	75 %
Grans Bryggeri AS	Sandefjord, Norge	-	50 %	50 %	50 %
Kjeldsberg Kaffebrenneri AS	Trondheim, Norge	-	50 %	50 %	50 %
Stanges Gårdsprodukter AS	Tønsberg, Norge	-	95 %	5 %	95 %
Spekeloftet AS	Hemsedal, Norge	-	50 %	50 %	50 %
REMA Salg AS	Oslo, Norge	-	100 %	-	100 %
REMA Eiendomsutvikling Norge AS	Oslo, Norge	-	100 %	-	100 %
REMA Eiendomsutvikling Oslo AS	Oslo, Norge	-	100 %	-	100 %
REMA Eiendomsutvikling Vest AS	Bergen, Norge	-	100 %	-	100 %
REMA Eiendomsutvikling Nord AS	Trondheim, Norge	-	100 %	-	100 %
REMA Eiendomsutvikling Sør-Vest AS	Sandnes, Norge	-	100 %	-	100 %
REMA 1000 Danmark A/S	Horsens, Danmark	100 %	100 %	-	100 %
Reitan Distribution A/S	Horsens, Danmark	-	100 %	-	100 %

Prinsippnoten gir en nærmere beskrivelse av de konsolideringsmetodene som er benyttet. Oversikten viser direkte eier- og stemmeandel.

Sum ikke-kontrollerende eierinteresser per 31.12.14 var NOK 66 mill. Ingen av de ikke-kontrollerende eierinteressene anses som vesentlige.

Note 20 – Investering i tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet

Spesifikasjon av balanseført beløp

Beløp i NOK mill.	31.12.14	31.12.13
Investeringer i tilknyttede selskaper	536	335
Investeringer i felleskontrollert virksomhet	8	41
Investeringer i tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet	544	376

Spesifikasjon av resultatført beløp

			2014			2013
Beløp i NOK mill.	TS	FKV	Sum	TS	FKV	Sum
Årets resultat	70	-33	37	69	1	70
Utvidet resultat	4	-	4	-1	-	-1
Årets totalresultat	74	-33	41	68	1	69

Vesentlige tilknyttede selskaper

Selskapets navn	Kontoradresse	Eierandel	Virksomhet
BAMA Gruppen AS	Oslo, Norge	19,8 %	Engroshandel med frukt og grønnsaker
REKS Holding AS	Oslo, Norge	50,0 %	Eiendomsutvikling
Gram og Nybøl Godser A/S	Haderslev, Danmark	47,6 %	Produsent av økologiske jordbruksprodukter

Ingen av konsernets tilknyttede selskaper eller felleskontrollerte virksomheter er børsnotert. Det er ingen betingede forpliktelser knyttet til konsernets interesser i de tilknyttede selskapene eller felleskontrollerte virksomhetene. Oversikten viser direkte eier- og stemmeandel.

Konsernets aksjer i REKS Holding AS med en bokført verdi på NOK 48 mill. er stilt som sikkerhet for pantelån pålydende NOK 185 mill. i REKS Holding AS.

Konsernets investering i Hugaas Industrier er i 2014 nedskrevet med 28 mill. som er inkludert i årets resultatandel fra FKV.

Alle investeringer i tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet i konsernet måles ved hjelp av egenkapitalmetoden.

Note 20 – Investering i tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet – forts.

I tabellen nedenfor vises sammenfattet informasjon for konsernets vesentlige tilknyttede selskaper. Beløpene er justert for ulikheter i regnskapsprinsipper.

Sammenfattet balanse	**BAMA Gruppen AS**		**REKS Holding AS**		**Gram og Nybøl Godser A/S**	
Beløp i NOK mill.	31.12.14	31.12.13	31.12.14	31.12.13	31.12.14	31.12.13
Omløpsmidler	1 922	1 674	3	-	28	24
Anleggsmidler	2 700	2 502	328	-	208	180
Sum eiendeler	4 622	4 176	331	-	236	204
Kortsiktig gjeld	2 530	2 213	4	-	35	34
Langsiktig gjeld	552	557	235	-	141	120
Sum gjeld	3 082	2 770	239	-	176	154
Egenkapital	1 540	1 406	92	-	60	50
Sum egenkapital og gjeld	4 622	4 176	331	-	236	204

Sammenfattet resultatregnskap	**BAMA Gruppen AS**		**REKS Holding AS**		**Gram og Nybøl Godser A/S**	
Beløp i NOK mill.	2014	2013	2014	2013	2014	2013
Driftsinntekter	13 588	12 510	7	-	46	36
Årets resultat	367	346	-	-	1	-
Utvidet resultat	12	-8	-	-	4	-
Årets totalresultat	379	338	-	-	5	-

Sammenfattet egenkapital	**BAMA Gruppen AS**		**REKS Holding AS**		**Gram og Nybøl Godser A/S**	
Beløp i NOK mill.	2014	2013	2014	2013	2014	2013
Netto eiendeler 01.01.	1 406	1 275	-	-	50	44
Tilgang/avgang	-	-	92	-	-	-
Resultat i perioden	367	346	-	-	1	-
Utbytte	-245	-207	-	-	-	-
Endring minoritet	-	-	-	-	-	-
Utvidet resultat	12	-8	-	-	4	2
Omregningsdifferanser	-	-	-	-	5	4
Netto eiendeler 31.12.	1 540	1 406	92	-	60	50

Avstemming mot regnskapsførte verdier	**BAMA Gruppen AS**		**REKS Holding AS**		**Gram og Nybøl Godser A/S**	
Beløp i NOK mill.	2014	2013	2014	2013	2014	2013
Eierinteresse i prosent	19,8 %	19,8 %	50,0 %	-	47,6 %	47,6 %
Andel av årets resultat	73	69	-	-	-	-
Andel av utvidet resultat	2	-2	-	-	2	1
Andel av årets totalresultat	75	67	-	-	2	1
Eierinteresse 31.12.	305	278	46	-	29	24
Merverdi	15	15	2	-	19	17
Balanseført verdi 31.12.	320	293	48	-	48	41

Ikke vesentlige tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet

Selskapet er i tillegg involvert i et betydelig antall tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter som hver for seg ikke er vesentlige. Samlet finansiell informasjon for disse er som følger, basert på eierandel.

Beløp i NOK mill.	**2014**	**2013**
Årets resultat	-36	1
Utvidet resultat	-	-
Årets totalresultat	-36	1

Beløp i NOK mill.	**31.12.14**	**31.12.13**
Balanseført verdi	128	42

Note 21 – Kundefordringer og andre fordringer

Kortsiktige fordringer

Beløp i NOK mill.	**31.12.14**	**31.12.13**
Kundefordringer	3 639	3 395
Opptjente, ikke fakturerte inntekter	20	18
Forskuddsbetalte kostnader	224	148
Forskuddsbetalt skatt	1	-
Fordringer på konsernselskap	6	4
Fordringer på franchisetakere	119	154
Rentebærende kortsiktige fordringer	57	19
Øvrige kortsiktige fordringer	164	230
Sum kortsiktige fordringer	4 230	3 968

Langsiktige fordringer

Beløp i NOK mill.	**31.12.14**	**31.12.13**
Rentebærende fordringer på konsernselskap	567	931
Andre rentebærende fordringer	81	1
Øvrige langsiktige fordringer	44	36
Sum langsiktige fordringer	692	968
Sum kortsiktige og langsiktige fordringer	4 922	4 936

Pålydende, avsetning for tap og balanseført verdi

Beløp i NOK mill.	**31.12.14**	**31.12.13**
Pålydende verdi	5 003	4 990
Avsetning for tap på fordringer	-81	-54
Balanseført verdi	4 922	4 936

Note 21 – Kundefordringer og andre fordringer – forts.

Avsetning for tap på fordringer

Beløp i NOK mill.	**2014**	**2013**
Avsetning for tap på fordringer 01.01	-54	-42
Årets endring i avsetning	-27	-12
Omregningsdifferanse	-	-
Avsetning for tap på fordringer 31.12	-81	-54

Aldersfordeling forfalte kundefordringer

Beløp i NOK mill.	**31.12.14**	**31.12.13**
Opptil 3 måneder	278	390
Over 3 måneder	20	60
Forfalte kundefordringer	298	450

Avsetning for tap på kundefordringer per 31.12.14 utgjør NOK 76 mill. (NOK 47 mill. per 31.12.13).

Forfallsstruktur langsiktige fordringer

Beløp i NOK mill.	**31.12.14**	**31.12.13**
Forfaller mellom 1 og 2 år	33	17
Forfaller mellom 2 og 5 år	633	948
Forfaller etter 5 år	26	3
Sum langsiktige fordringer	692	968

Effektiv rente på rentebærende fordringer per 31.12.14 er 4,1 prosent.

Fordringene er fordelt i ulik valuta som følger:

Beløp i NOK mill.	**31.12.14**	**31.12.13**
NOK	3 643	3 661
DKK	1 279	1 275
Andre valuta	-	-
Sum kortsiktige og langsiktige fordringer	4 922	4 936

Note 22 – Varer

Beløp i NOK mill.	**31.12.14**	**31.12.13**
Råvarer	59	63
Varer under tilvirkning	73	117
Varer for salg	1 907	2 293
Sum varelager	2 039	2 473
Avsetning for ukurans	-58	-82
Balanseført verdi varelager	1 981	2 391
Balanseført verdi av varelager som er pantsatt	63	67

Avsetning for ukurans

Beløp i NOK mill.	**2014**	**2013**
Avsetning for ukurans 01.01.	-82	-41
Årets endring i avsetninger	24	-41
Omregningsdifferanser	-	-
Avsetning for ukurans 31.12.	-58	-82

Note 23 – Kontanter og kontantekvivalenter

I kontantstrømoppstillingen omfatter netto betalingsmidler følgende:

Beløp i NOK mill.	**31.12.14**	**31.12.13**
Kontanter og kontantekvivalenter	667	647
Kassekreditt	-10	-12
Netto betalingsmidler i kontantstrømoppstillingen	657	635

Bundne bankinnskudd

Beløp i NOK mill.	**31.12.14**	**31.12.13**
Skattetrekksmidler	19	7
Andre bundne bankinnskudd	34	27
Sum bundne bankinnskudd	53	34

Bundne bankinnskudd inngår i kontanter og kontantekvivalenter i tabellen ovenfor.

Note 24 – Annen egenkapital ikke resultatført

Beløp i NOK mill.	Finansielle investeringer	Tilknyttede selskaper	Omregnings-differanser	Sum
Annen egenkapital ikke resultatført per 01.01.13	-	-	-99	-99
Omregningsdifferanser	-	-	133	133
Andel av utvidet resultat fra tilknyttede selskap	-	-1	-	-1
Annen egenkapital ikke resultatført per 31.12.13	-	-1	34	33
Omregningsdifferanser	-	-	112	112
Virkelige verdiendringer	-1	-	-	-1
Andel av utvidet resultat fra tilknyttede selskap	-	4	-	4
Annen egenkapital ikke resultatført per 31.12.14	-1	3	146	148

Note 25 – Andre avsetninger for forpliktelser

Beløp i NOK mill.	Reetablerings-forpliktelser	Husleie-forpliktelser	Ansatte-ytelser	Oppgjør ved kjøp og salg	Andre avsetninger	Sum
Inngående balanse 01.01.14	30	153	38	30	2	253
Benyttet i løpet av året	-	-33	-2	-	-2	-37
Tilbakeført, ikke benyttet avsetning	-	-	-2	-1	-	-3
Årets avsetning	5	-	2	3	44	54
Årets rentekostnad	-	3	1	3	-	7
Omregningsdifferanser	1	-	-	-	-	1
Utgående balanse 31.12.14	36	123	37	35	44	275

Forventet forfallsstruktur

Beløp i NOK mill.	Reetablerings-forpliktelser	Husleie-forpliktelser	Ansatte-ytelser	Oppgjør ved kjøp og salg	Andre avsetninger	Sum
Innen 1 år	2	18	-	34	44	98
Mellom 1 og 2 år	2	18	-	1	-	21
Mellom 2 og 5 år	6	47	33	-	-	86
Senere enn 5 år	26	40	4	-	-	70
Sum andre avsetninger for forpliktelser	36	123	37	35	44	275
Gjennomsnittlig diskonteringsrente	1,6 %	1,6 %	2,0 %	6,6 %	-	-

Klassifisering i balansen

Beløp i NOK mill.	31.12.14	31.12.13
Kortsiktig	98	25
Langsiktig	177	228
Sum andre avsetninger for forpliktelser	275	253

Reetableringsforpliktelse gjelder forpliktelse til å tilbakestille lokaler og tomter til opprinnelig standard ved fraflytting.

Husleieforpliktelser gjelder identifiserte tapskontrakter for husleie. Dette inkluderer fremtidige husleieforpliktelser for lokaler der butikkdriften enten er avviklet eller er besluttet avviklet samt mindreverdier på husleiekontrakter identifisert i forbindelse med oppkjøp av virksomhet.

Oppgjør ved kjøp og salg gjelder hovedsakelig utsatt betaling av vederlag ved kjøp av eiendeler eller virksomhet.

Note 26 – Låneavtaler

Konsernet har følgende låneavtaler

Flervaluta lånefasilitet
REMA 1000 etablerte en flervaluta lånefasilitet i desember 2011, og lånet ble syndikert til et banksyndikat bestående av seks banker. Lånet løper til 2016 og trekkramme per 31.12.14 var NOK 3 700 mill. Fasiliteten består av et nedbetalingslån på NOK 1 700 mill. og en revolverende kreditt på NOK 2 000 mill. Trukket beløp på fasiliteten inngår i «Andre banklån» i note 27 - Lån.

Beløp i NOK mill.	**31.12.14**	**31.12.13**
Nedbetalingslån	1 700	2 100
Revolverende kreditt	2 000	2 000
Total tilgjengelig ramme	3 700	4 100
Trukket beløp i NOK	2 350	2 800
Trukket beløp i andre valutaer (i NOK)	-	-
Totalt trukket beløp	2 350	2 800
Ubenyttet ramme i flervaluta lånefasilitet	1 350	1 300

Følgende finansielle betingelser (covenants) gjelder for flervaluta lånefasilitet i REMA 1000:

Måletidspunkt	**Brutto rentebærende gjeld/ EBITDA (maksimum)**	**Egenkapital-andel (minimum)**
3. kv. 2013 - 4. kv. 2014	3,25	22,5 %
1. kv. 2015 og senere	3,25	25,0 %

Garantier knyttet til flervaluta lånefasiliteten er nærmere beskrevet i note 28 - Garantier.

Kassekreditt og konsernkonto
REMA 1000 AS inngikk i oktober 2014 avtale om konsernkonto med Danske Bank. Avtalen inkluderer en trekkrettighet på NOK 500 mill. Morselskapet er eier av konsernkontoen. Konsernets netto innskudd (trekk) på konsernkontoen er presentert i morselskapets regnskap. Datterselskapenes innskudd (trekk) er presentert som fordring (gjeld) i datterselskapets regnskap. Per 31.12.14 var samlet trekk i ordningen NOK 0 mill.

Deltakere i konsernkontoordningen har avgitt selvskyldnerkausjon overfor banken som sikkerhet for REMA 1000 AS' forpliktelser i henhold til konsernkontoavtalen.

Konsernet har i tillegg følgende låneavtaler

Konsernet har finansielle leieavtaler som er oppført som rentebærende gjeld i balansen med NOK 169 mill. per 31.12.14 (NOK 178 mill. per 31.12.13).

Konsernet har pantegjeld knyttet til eiendom, varige driftsmidler og omløpsmidler på NOK 481 mill. per 31.12.14 (NOK 164 mill. per 31.12.13) og andre banklån på NOK 3 mill. per 31.12.14 (NOK 4 mill. per 31.12.13).

Konsernet har i tillegg enkelte andre trekkfasiliteter og mindre låneavtaler. Samlet trekk på disse lånefasilitetene var NOK 132 mill. per 31.12.14 (NOK 96 mill. per 31.12.13).

Note 27 – Lån

Langsiktige og kortsiktige lån

Beløp i NOK mill.	**31.12.14**	**31.12.13**
Pantelån, anleggsmidler	401	147
Andre banklån	2 352	2 603
Finansiell leasing	141	154
Andre lån	11	1
Sum langsiktige lån	2 905	2 905

Beløp i NOK mill.	**31.12.14**	**31.12.13**
Kassekreditt	10	12
Pantelån, anleggsmidler	81	17
Andre banklån	1	201
Finansiell leasing	28	24
Andre lån	110	83
Sum kortsiktige lån	230	337
Sum langsiktige og kortsiktige lån	3 135	3 242

Pantstillelser

Beløp i NOK mill.	**31.12.14**	**31.12.13**
Investeringseiendom	507	-
Varige driftsmidler	544	528
Varelager	63	67
Kundefordringer og andre fordringer (kortsiktig)	74	59
Sum balanseført verdi av eiendeler stilt som sikkerhet for pantelån	1 188	654

Forfallsstruktur

Beløp i NOK mill.	**31.12.14**	**31.12.13**
Innen 1 år	230	337
Mellom 1 og 2 år	2 614	246
Mellom 2 og 3 år	71	2 440
Mellom 3 og 4 år	56	45
Mellom 4 og 5 år	35	32
Senere	129	142
Sum langsiktige og kortsiktige lån	3 135	3 242

Reprisingsstruktur

Beløp i NOK mill.	**31.12.14**	**31.12.13**
Under 1 år	2 235	1 998
Mellom 1 og 2 år	-	404
Mellom 2 og 3 år	800	-
Mellom 3 og 4 år	12	800
Mellom 4 og 5 år	-	-
Senere	88	40
Sum langsiktige og kortsiktige lån	3 135	3 242

Reprisingsstruktur hensyntar rentebytteavtaler.

Note 27 – Lån – forts.

Lån per valuta

Beløp i NOK mill.	Hovedstol i valuta	31.12.14	31.12.13
NOK	2 908	2 908	3 048
DKK	189	227	194
Sum langsiktige og kortsiktige lån		3 135	3 242

Ubenyttede lånefasiliteter

Beløp i NOK mill.	31.12.14	31.12.13
Forfall innen ett år til flytende rente	36	604
Forfall etter ett år til flytende rente	1 857	1 303
Sum ubenyttede lånefasiliteter	1 893	1 907

Effektiv rente på balansedagen 31.12.14 var som følger

	NOK	DKK
Kassekreditt	3,3 %	-
Pantelån, anleggsmidler	3,4 %	1,1 %
Andre banklån	3,8 %	-
Finansiell leasing	4,7 %	-
Andre lån	3,8 %	1,0 %
Gjennomsnittlig effektiv rente for sum langsiktige og kortsiktige lån	3,8 %	1,1 %

Effektiv rente på balansedagen hensyntar rentebytteavtaler.

Note 28 – Garantier

Konsernet har garantert for tilknyttede selskapers gjeld begrenset oppad til NOK 54 mill. per 31.12.14 (NOK 0 mill. per 31.12.13). Garantiene er stilt på vegne av eiendomsselskap.

Note 29 – Derivater

Beløp i NOK mill.	31.12.14	31.12.13
Valutaterminkontrakter - utløper innen 1 år	33	14
Sum derivater - eiendel	33	14
Rentebytteavtaler - utløper innen 1 år	2	1
Rentebytteavtaler - utløper mellom 1 og 5 år	34	28
Rentebytteavtaler - utløper etter 5 år	14	4
Sum derivater - forpliktelse	50	33
Netto derivater - eiendel (forpliktelse)	-17	-19

	31.12.14	31.12.13
Laveste fastrente i rentebytteavtaler	2,550 %	2,398 %
Høyeste fastrente i rentebytteavtaler	3,659 %	4,420 %

	Beløp i valuta	31.12.14
Nominell hovedstol rentebytteavtaler i NOK	1 259	1 259
Nominell hovedstol rentebytteavtaler i DKK	45	55
Sum nominell hovedstol i rentebytteavtaler		1 314

	Beløp i valuta	31.12.14
Nominell hovedstol terminkontrakter i USD	21	138
Nominell hovedstol terminkontrakter i EUR	32	269
Sum nominell hovedstol i terminkontrakter		407

Konsernets derivater er klassifisert som finansielle eiendeler (forpliktelser) til virkelig verdi over resultatet.

Samtlige rentebytteavtaler gjelder lån og innebærer at konsernets flytende rente er byttet mot fast rente.

Note 30 – Netto rentebærende gjeld

Beløp i NOK mill.	Note	31.12.14	31.12.13
Rentebærende fordringer på konsernselskap, langsiktige	21	-567	-931
Andre rentebærende fordringer, langsiktige	21	-81	-1
Andre rentebærende fordringer, kortsiktige	21	-57	-19
Kontanter og kontantekvivalenter	23	-667	-647
Lån, langsiktig	27	2 905	2 905
Lån, kortsiktig	27	230	337
Netto rentebærende gjeld		1 763	1 644

Note 31 – Leverandørgjeld og annen gjeld

Kortsiktig gjeld

Beløp i NOK mill.	**31.12.14**	**31.12.13**
Leverandørgjeld	3 721	4 022
Skyldig offentlige avgifter og lønn	666	580
Påløpte kostnader	367	339
Utsatt inntekt	25	9
Gjeld til franchisetakere	38	-
Kortsiktig gjeld til konsernselskap	18	19
Øvrig kortsiktig rentefri gjeld	52	25
Sum leverandørgjeld og annen gjeld	4 887	4 994

Langsiktig gjeld

Beløp i NOK mill.	**31.12.14**	**31.12.13**
Forfaller mellom 1 og 2 år	2	1
Forfaller mellom 2 og 5 år	2	2
Forfaller etter 5 år	1	-
Sum annen gjeld	5	3

Note 32 – Finansielle instrumenter per kategori

Beløp i NOK mill.	Note	31.12.14	31.12.13
Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg			
Finansielle investeringer		3	15
Utlån og fordringer			
Langsiktige kundefordringer og andre fordringer	21	692	968
Kortsiktige kundefordringer og andre fordringer	21	3 985	3 802
Kontanter og kontantekvivalenter	23	667	647
Finansielle forpliktelser målt til amortisert kost			
Langsiktige lån	27	-2 905	-2 905
Annen langsiktig gjeld	31	-5	-3
Kortsiktige lån	27	-230	-337
Kortsiktig leverandørgjeld og annen gjeld	31	-4 887	-4 994
Forpliktelser målt til virkelig verdi over resultatet			
Derivater - eiendel	29	33	14
Derivater - forpliktelse	29	-50	-33
Netto finansielle instrumenter		-2 697	-2 826

Vurdering av virkelig verdi for finansielle instrumenter

IFRS 7 krever presentasjon av virkelig verdimålinger av finansielle instrumenter per nivå med følgende nivåinndeling:
- Notert pris i et aktivt marked for en identisk eiendel eller forpliktelse (nivå 1).
- Verdsettelse basert på andre observerbare faktorer enten direkte (pris) eller indirekte (utledet fra priser) enn notert pris (brukt i nivå 1) for eiendelen eller forpliktelsen (nivå 2).
- Verdsettelse basert på faktorer som ikke er hentet fra observerbare markeder (ikke observerbare forutsetninger) (nivå 3).

Følgende tabell presenterer konsernets eiendeler og gjeld målt til virkelig verdi per 31.12.14.

Eiendeler *Beløp i NOK mill.*	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg	-	-	3	3
Derivater holdt for handelsformål	-	33	-	33
Sum eiendeler	-	33	3	36
Forpliktelser *Beløp i NOK mill.*				
Derivater holdt for handelsformål	-	50	-	50
Sum forpliktelser	-	50	-	50

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som handles i aktive markeder (slik som verdipapirer som er tilgjengelige for salg eller holdt for handelsformål) er basert på markedskurs på balansedagen. Markedskursen som benyttes for finansielle eiendeler er gjeldende kjøpskurs. For finansielle forpliktelser benyttes gjeldende salgskurs. Disse instrumentene er inkludert i nivå 1.

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som ikke handles i et aktivt marked bestemmes ved å bruke verdsettelsesteknikker. Konsernet bruker ulike metoder og gjør forutsetninger basert på markedsforholdene som eksisterer på hver balansedag. For langsiktige forpliktelser benyttes noterte priser for det aktuelle instrument eller for et lignende instrument. Virkelig verdi på rentebytteavtaler beregnes som nåverdi av estimerte fremtidige kontantstrømmer. Andre teknikker, slik som diskontert verdi av fremtidige kontantstrømmer, benyttes for å fastsette virkelig verdi for øvrige finansielle instrumenter. Teknikkene vektlegger markedsinformasjon i størst mulig grad og i minst mulig grad selskapsspesifikk informasjon.

Dersom alle vesentlige data som kreves for å fastsette virkelig verdi av et instrument er observerbare data, er instrumentet inkludert i nivå 2. Dersom en eller flere vesentlige data ikke er basert på observerbare markedsdata, er instrumentet inkludert i nivå 3.

Regnskapsmessig verdi på kundefordringer og leverandørgjeld antas å tilsvare postenes virkelige verdi. For langsiktige fordringer og gjeld benyttes flytende rente og det er ingen forhøyet risiko, og regnskapsmessig verdi tilsvarer således virkelig verdi. Virkelig verdi på finansielle forpliktelser (som beregnes for noteformål) estimeres ved å diskontere fremtidige kontraktsfestede kontantstrømmer med konsernets alternative markedsrente for tilsvarende finansielle instrumenter.

Note 33 – Nærstående parter

REMA 1000 AS er et heleid datterselskap av Reitan Handel AS. Reitan Handel AS er igjen heleid av Reitangruppen AS. Reitangruppen AS er 100 prosent eid av Reitanfamilien gjennom tre holdingselskaper.

Konsernet har direkte og indirekte eierandeler i flere selskaper som alle blir nærstående parter for selskapet. Tilknyttede selskap og felleskontrollert virksomhet i konsernet er vist i note 20 - Investering i tilknyttede selskap og felleskontrollert virksomhet. Reitangruppen AS, som er det konsernregnskap hvor REMA 1000 inngår i konsolideringen, har i tillegg eierandeler i flere andre selskaper. Disse selskapene blir dermed å regne som nærstående parter for REMA 1000. For ytelser til ledende ansatte henvises til note 10 - Ytelser til ledende ansatte, styremedlemmer, aksjonærer og deres nærstående.

For garantier på vegne av nærstående henvises til note 28 - Garantier.

Konsernets balanse inkluderer følgende beløp som følge av transaksjoner med nærstående parter:

Beløp i NOK mill.	**31.12.14**	**31.12.13**
Langsiktig fordring på morselskap	567	931
Kortsiktige fordringer på øvrige konsernselskap	6	4
Kortsiktig gjeld til tilknyttede selskap	5	3
Kortsiktig gjeld til øvrige konsernselskap	18	19

REMA 1000 AS finansierer sitt morselskap, Reitan handel AS. Fordringen er rentebærende og rentesats fastsettes på grunnlag av REMA 1000 AS sin gjennomsnittlige innlånsrente. Fordringen forfaller 31.12.19.

Det er ikke foretatt avsetninger til tap på langsiktige fordringer mot nærstående parter per 31.12.14 eller 31.12.13.
Det er ikke realisert tap på langsiktige fordringer mot nærstående i 2014 eller 2013.

Kortsiktige fordringer og gjeld er knyttet til fordringer og gjeld oppstått ved kjøp og salg av varer og tjenester. Fordringene er usikrede og ikke rentebærende.

Det er ikke foretatt avsetninger til tap på kortsiktige fordringer mot nærstående parter per 31.12.14 eller 31.12.13.
Det er ikke realisert tap på kortsiktige fordringer mot nærstående parter i 2014 eller 2013.

Konsernet har hatt følgende transaksjoner med nærstående parter:

Beløp i NOK mill.	**31.12.14**	**31.12.13**
Salg av varer til øvrige konsernselskap	47	56
Kjøp av varer fra tilknyttede selskap	-33	-18
Kjøp av varer fra øvrige konsernselskap	-129	-104
Renteinntekter på morselskap	18	45
Renteinntekter på øvrige konsernselskap	-	1

Kjøp av varer og tjenester gjelder hovedsakelig husleie og kjøp av drivstoff.

Note 34 – Betingede forpliktelser

Det foreligger ingen vesentlige betingede forpliktelser per 31.12.14.

Note 35 – Hendelser etter balansedagen

Det er ikke inntruffet hendelser etter balansedagen og før tidspunkt for avleggelse av regnskapet som gir ny informasjon om forhold som eksisterer på balansedagen (som ikke allerede er reflektert i årsregnskapet), eller vesentlige hendelser etter balansedagen som krever informasjon i noter.

SELSKAPSREGNSKAP
REMA 1000 AS

MORSELSKAP
RESULTATREGNSKAP

Beløp i NOK mill.	Note	2014	2013
Driftsinntekter	2	263	244
Andre inntekter		-	5
Netto gevinster (tap)		-	-
Lønnskostnad	3	-15	-27
Amortiseringer og nedskrivninger immaterielle eiendeler	7	-2	-1
Av- og nedskrivning varige driftsmidler	7	-	-
Andre driftskostnader	4	-22	-52
Driftsresultat		224	169
Renteinntekter	5	109	125
Rentekostnader	5	-107	-123
Netto andre finansposter	5	-1	9
Netto finansposter		1	11
Resultat før skattekostnad		225	180
Skattekostnad	6	-61	-52
Årets resultat		164	128
Årets utvidede resultat			
Poster som ikke vil bli omklassifisert til resultatet		-	-
Poster som kan bli omklassifisert til resultatet		-	-
Årets utvidede resultat etter skatt		-	-
Årets totalresultat			
Årets totalresultat		164	128

Notene 1 til 20 er en integrert del av årsregnskapet.

MORSELSKAP
BALANSE – EIENDELER

Beløp i NOK mill.	Note	31.12.14	31.12.13
Eiendeler			
Anleggsmidler			
Utsatt skattefordel	6	18	18
Immaterielle eiendeler	7	6	8
Varige driftsmidler	7	26	25
Investering i datterselskaper	8	641	787
Finansielle investeringer		-	3
Fordringer	9	2 815	2 868
Sum anleggsmidler		3 506	3 709
Omløpsmidler			
Kundefordringer og andre fordringer	9	223	82
Kontanter og kontantekvivalenter	10	458	33
Sum omløpsmidler		681	115
Sum eiendeler		4 187	3 824

BALANSE – EGENKAPITAL OG GJELD

Beløp i NOK mill.	Note	31.12.14	31.12.13
Egenkapital og gjeld			
Egenkapital			
Aksjekapital	11	1	1
Overkurs	11	-	-
Annen innskutt egenkapital	11	207	82
Opptjent egenkapital		696	657
Sum egenkapital		904	740
Langsiktig gjeld			
Andre avsetninger for forpliktelser	12	35	35
Lån	13,14	2 531	2 606
Derivater	15	34	28
Sum langsiktig gjeld		2 600	2 669
Kortsiktig gjeld			
Betalbar skatt	6	61	52
Lån	13,14	-	200
Derivater	15	2	-
Leverandørgjeld og annen gjeld	17	620	163
Sum kortsiktig gjeld		683	415
Sum gjeld		3 283	3 084
Sum egenkapital og gjeld		4 187	3 824

Notene 1 til 20 er en integrert del av årsregnskapet.

Oslo, 17. mars 2015
Styret i REMA 1000 AS

Odd Reitan
Styrets leder

Kristin S. Genton
Styremedlem

Christian Eskedal
Styremedlem

Vegar Kulset
Styremedlem

Kristin Andersen
Styremedlem

Knut Authen
Styremedlem

Ole Robert Reitan
Daglig leder

MORSELSKAP
EGENKAPITAL

Beløp i NOK mill.	**Aksjekapital**	**Annen innskutt egenkapital**	**Opptjent egenkapital**	**Sum egenkapital**
Egenkapital per 01.01.13	1	82	529	612
Årets resultat	-	-	128	128
Utvidet resultat etter skatt	-	-	-	-
Årets totalresultat	-	-	128	128
Mottatt/avgitt konsernbidrag	-	-	-	-
Egenkapital per 31.12.13	1	82	657	740
Årets resultat	-	-	164	164
Utvidet resultat etter skatt	-	-	-	-
Årets totalresultat	-	-	164	164
Kapitalnedsettelse ved fisjon *)	-1	-	-125	-126
Kapitalforhøyelse ved konsernfusjon *)	1	125	-	126
Mottatt/avgitt konsernbidrag	-	-	-	-
Egenkapital per 31.12.14	1	207	696	904

*) Se note 20 – Fisjon og konsernfusjon for nærmere informasjon om egenkapitaltransaksjonene i løpet av 2014.

Notene 1 til 20 er en integrert del av årsregnskapet.

MORSELSKAP
KONTANTSTRØMOPPSTILLING

Beløp i NOK mill.	Note	2014	2013
Kontantstrømmer fra driftsaktiviteter			
Resultat før skattekostnad		225	180
Betalte skatter	6	-52	-82
Av- og nedskrivninger varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	7	2	1
Virkelig verdiendring derivater	5	7	-4
Netto finansposter eks. virkelig verdiendring derivater	5	-8	-7
Endring i kundefordringer og andre fordringer	9	8	-42
Endring i leverandørgjeld og annen gjeld	17	-11	76
Netto kontantstrømmer fra driftsaktiviteter		171	122
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter			
Kjøp av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	7	-3	-14
Investering i datterselskaper	8	-	-11
Inn- (ut)betaling ved nedbetaling (utlån) til datterselskaper	9,19	584	376
Inn- (ut)betaling på fordring på morselskap	9,19	132	-100
Mottatte renter	5	91	79
Netto kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter		804	330
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter			
Nedbetaling av lån (eksternt)	13,14	-450	-300
Betalte renter	5	-106	-122
Netto kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter		-556	-422
Endring i netto betalingsmidler		419	30
Netto betalingsmidler per 01.01.	10	33	-2
Valutagevinster (tap) på netto betalingsmidler	5	6	5
Netto betalingsmidler per 31.12.	10	458	33

Notene 1 til 20 er en integrert del av årsregnskapet.

MORSELSKAP
NOTER TIL REGNSKAPET – INNHOLD

Note 1 – Regnskapsprinsipper	Side 63
Note 2 – Driftsinntekter	Side 63
Note 3 – Lønnskostnader, antall ansatte og ytelser til ledende ansatte	Side 64
Note 4 – Andre driftskostnader	Side 65
Note 5 – Netto finansposter	Side 65
Note 6 – Skatter	Side 66
Note 7 – Immaterielle eiendeler og varige driftsmidler	Side 67
Note 8 – Investering i datterselskaper	Side 67
Note 9 – Kundefordringer og andre fordringer	Side 68
Note 10 – Kontanter og kontantekvivalenter	Side 68
Note 11 – Aksjekapital, aksjonærinformasjon og utbytte	Side 69
Note 12 – Andre avsetninger for forpliktelser	Side 69
Note 13 – Låneavtaler	Side 70
Note 14 – Lån	Side 70
Note 15 – Derivater	Side 72
Note 16 – Finansielle instrumenter per kategori	Side 72
Note 17 – Leverandørgjeld og annen gjeld	Side 73
Note 18 – Garantier	Side 73
Note 19 – Nærstående parter	Side 74
Note 20 – Fisjon og konsernfusjon	Side 75

Note 1 – Regnskapsprinsipper

REMA 1000 AS er konsernets morselskap. Selskapsregnskapet til REMA 1000 AS er utarbeidet i samsvar med bestemmelsen om forenklet IFRS i selskapsregnskapet gitt i egen forskrift til norsk regnskapslov § 3-9, 5. ledd (forskrift om forenklet anvendelse av internasjonale regnskapsstandarder, fastsatt av Finansdepartementet 3. november 2014). Forenklet anvendelse av IFRS i selskapsregnskapet innebærer at vurderingsregler og regnskapsprinsipper som er lagt til grunn i konsernregnskapet også gjelder for morselskapet REMA 1000 AS. Det vises i denne sammenheng til konsernregnskapets prinsippnote (note 2). Videre henvises det til noteinformasjon om finansiell risikostyring (note 3) og viktige regnskapsestimater og skjønnsmessige vurderinger (note 4). Forskrift om forenklet anvendelse av IFRS gir adgang til å fravike bestemmelser i IFRS som følge av forskriftens kapittel 3 og 4. Benyttede forenklinger etter kapittel 3 er angitt nedenfor. For øvrig presenteres noteopplysningene i henhold til regnskapsloven, og IFRS-krav om opplysninger om virkelig verdi i henhold til forskriftens kapittel 4 fremgår i note.

1.1 Utbytte og konsernbidrag
Regnskapspliktige som utarbeider selskapsregnskap etter forskrift til regnskapsloven § 3-9 kan, uten hensyn til bestemmelser for øvrig i denne forskriften, regnskapsføre utbytte og konsernbidrag i samsvar med norsk regnskapslovs øvrige bestemmelser. Dette innebærer at utbytte og konsernbidrag mottatt og avgitt av morselskapet regnskapsføres per 31.12. året før vedtak i generalforsamlingen. Det samme gjelder eventuelle skatteeffekter av slike transaksjoner.

Regnskapsprinsipper som kun er aktuelle for morselskapet er angitt nedenfor.

1.2 Aksjer i datterselskap
Aksjer i datterselskap er regnskapsført til anskaffelseskost i morselskapet (jf. IAS 27 pkt 10).

1.3 Inntektsføring
Selskapets inntekter gjelder salg av tjenester. Selskapet er masterfranchisegiver, og avtalt masterfranchiseavgift inntektsføres løpende hver måned i henhold til kontraktene og baserer seg på underliggende omsetning. I tillegg mottar selskapet royaltyinntekter for bruk av merkevarer eiet eller kontrollert av REMA 1000.

Note 2 – Driftsinntekter

Beløp i NOK mill.	**2014**	**2013**
Inntekter fra salg av tjenester	263	244
Sum driftsinntekter	263	244

Salg av tjenester består av masterfranchiseavgift fra franchisegiver i Norge og Danmark, samt royaltyinntekter fra REMA Industrier.

Driftsinntekter fordelt på geografiske områder

Beløp i NOK mill.	**2014**	**2013**
Norge	204	194
Danmark	59	50
Sum driftsinntekter	263	244

Note 3 – Lønnskostnader, antall ansatte og ytelser til ledende ansatte

Beløp i NOK mill.	2014	2013
Lønninger	-11	-22
Arbeidsgiveravgift	-3	-2
Pensjonskostnader	-1	-1
Andre ytelser	-	-2
Sum lønnskostnad	-15	-27
Antall årsverk	7	6

Selskapet er pliktig til å ha, og har etablert, innskuddspensjonsordning som tilfredsstiller kravene i Lov om obligatorisk tjenestepensjon. Alle ansatte i selskapet er omfattet av pensjonsordningen med innskuddssatsene 5 % av lønn mellom 1 G og 6 G, samt 8 % av lønn mellom 6 G og 12 G. Selskapet har i tillegg en innskuddsordning for lønn over 12 G.

Ytelser til ledende ansatte og styre

Daglig leder Ole Robert Reitan har i 2014 mottatt samlet godtgjørelse på NOK 3,4 mill. (NOK 3,2 mill. i 2013) hvorav NOK 3,3 mill. er lønn og andre kortsiktige ytelser og NOK 0,1 mill. er pensjonskostnader. Daglig leder har ingen avtale om bonus eller særskilt vederlag ved opphør eller endring av ansettelsesforholdet.

For tidligere administrerende direktør, som fortsatt tjenestegjør i konsernet, eksisterer det en avtale om etterlønn og avslutningsbonus. Etterlønn kan maksimalt utgjøre 3,5 årslønner. Avslutningsbonus utgjør minimum to årslønner. Endring i estimat har resultert i at det i 2014 er inntektsført NOK 1,0 mill. Tilsvarende tall i 2013 var en kostnadsføring på NOK 6,1 mill.

Selskapet har i tillegg inngått avtaler om resultatbasert bonus med en ledende ansatt i konsernet. Avtaleperioden er 10 år, og utbetaling skjer etter avtaleperiodens utløp. Endring i ordningen har resultert i at det i 2014 er inntektsført NOK 3,2 mill. Tilsvarende tall i 2013 var en kostnadsføring på NOK 2,5 mill.

Godtgjørelse til medlemmer av styret utgjør for 2014 TNOK 10 (TNOK 5 i 2013). Styrets leder har ingen avtale om bonus eller særskilt godtgjørelse ved opphør eller endring av vervet.

Lån og sikkerhetsstillelse til daglig leder og styrets leder, samt deres nærstående
Det er ikke gitt lån eller sikkerhetsstillelse til (fra) daglig leder og styrets leder, samt deres nærstående per 31.12.14 eller 31.12.13.

Lån og sikkerhetsstillelse til (fra) ansatte, medlemmer av styret og aksjonærer, samt deres nærstående
Det er ikke gitt lån eller sikkerhetsstillelse til (fra) ansatte, medlemmer av styret og aksjonærer, samt deres nærstående per 31.12.14 eller 31.12.13.

Aksjer i selskapet eid av ledende ansatte, styremedlemmer samt deres nærstående
Styreleder og daglig leder eier begge aksjer i Reitangruppen AS gjennom private holdingselskaper. Reitangruppen AS er morselskap av REMA 1000 AS.

Godtgjørelse til revisor (eksklusive merverdiavgift)

Beløp i NOK mill.	2014	2013
Lovpålagt revisjon	-1	-1
Andre attestasjonstjenester	-	-
Skatterådgivning	-1	-
Andre tjenester utenfor revisjon	-	-
Sum godtgjørelse til revisor	-2	-1

Note 4 – Andre driftskostnader

Beløp i NOK mill.	2014	2013
Felleskostnader	-2	-
Leie av kontorlokaler	-2	-5
Andre kostnader knyttet til kontorlokaler	-4	-6
Transport	-8	-6
Markedsføring	-	-25
Honorarer	-4	-8
Øvrige driftskostnader	-2	-2
Sum andre driftskostnader	-22	-52

Note 5 – Netto finansposter

Renteinntekter og -kostnader

Beløp i NOK mill.	2014	2013
Renteinntekter bankinnskudd	4	3
Renteinntekter konserninterne fordringer	105	122
Sum renteinntekter	109	125
Rentekostnader banklån	-88	-99
Rentekostnader konserninterne lån	-3	-1
Renteelement i rentebytteavtaler	-14	-15
Renteeffekt av endring i avsetning	-1	-1
Andre rentekostnader	-1	-7
Sum rentekostnader	-107	-123
Netto renteinntekter (kostnader)	2	2

Netto finansposter

Beløp i NOK mill.	2014	2013
Netto renteinntekter (kostnader)	2	2
Netto valutagevinster (tap) på finansieringsaktiviteter	6	5
Virkelig verdi gevinster (tap) på finansielle derivater	-7	4
Netto finansposter	1	11

Note 6 – Skatter

Skattekostnad og betalbar skatt

Beløp i NOK mill.	**2014**	**2013**
Betalbar skatt	61	52
Endring i utsatt skatt	-	-
Skattekostnad	61	52
Betalbar skatt fra resultatet	61	52
Forskuddsbetalt skatt i løpet av året	-	-
Netto betalbar skatt i balansen per 31.12.	61	52

Avstemming av nominell skattesats mot effektiv skattesats

Beløp i NOK mill.	**2014**	**2013**
Resultat før skatt	225	180
Forventet skattekostnad på resultat før skatt	-61	-50
Effekt av inntekter som ikke er skattepliktige	-	-3
Effekt av ikke fradragsberettigede kostnader	-	1
Skattekostnad	-61	-52
Effektiv skattesats	27 %	29 %

Spesifikasjon av utsatt skatt (skattefordel)

Beløp i NOK mill.	**31.12.14**	**31.12.13**
Avsetning for forpliktelser	-10	-10
Derivater	-9	-9
Varige driftsmidler	1	1
Netto utsatt skatt (utsatt skattefordel)	-18	-18

Bevegelse i utsatt skatt (skattefordel)

Beløp i NOK mill.	**2014**	**2013**
Netto balanseført utsatt skatt (skattefordel) per 01.01.	-18	-18
Resultatført i perioden	-	-
Netto balanseført utsatt skatt (skattefordel) per 31.12.	-18	-18

Note 7 – Immaterielle eiendeler og varige driftsmidler

Immaterielle eiendeler

Selskapets immaterielle eiendeler er knyttet til utviklingskostnader for butikkonsept. Avskrivningstiden er 5 år, og årets avskrivninger er NOK 2 mill. (NOK 1 mill. i 2013). Bokført verdi per 31.12.14 er NOK 6 mill. (NOK 8 mill. per 31.12.13) Opprinngelig anskaffelseskost er NOK 9 mill., og akkumulerte avskrivninger per 31.12.14 er NOK 2 mill. Det har ikke vært tilganger eller avganger i 2014.

Varige driftsmidler

Beløp i NOK mill.	Inventar	Transport-midler	Sum
Anskaffelseskost	19	1	20
Akkumulerte av- og nedskrivninger	-	-	-
Balanseført verdi 01.01.13	19	1	20
Balanseført verdi 01.01.13	19	1	20
Årets tilgang	5	-	5
Årets avgang	-	-	-
Årets av- og nedskrivninger	-	-	-
Balanseført verdi 31.12.13	24	1	25
Anskaffelseskost	24	1	25
Akkumulerte av- og nedskrivninger	-	-	-
Balanseført verdi 31.12.13	24	1	25
Balanseført verdi 01.01.14	24	1	25
Årets tilgang	1	2	3
Årets avgang	-1	-1	-2
Årets av- og nedskrivninger	-	-	-
Balanseført verdi 31.12.14	24	2	26
Anskaffelseskost	24	2	26
Akkumulerte av- og nedskrivninger	-	-	-
Balanseført verdi 31.12.14	24	2	26

Selskapets investeringer i inventar består i hovedsak av kunst. Kunst avskrives ikke, men nedskrives ved verdifall.

Note 8 – Investering i datterselskaper

Beløp i NOK mill.

Selskapets navn	Anskaffelses-tidspunkt	Kontoradresse	Eier-andel	Stemme-andel	Resultat 2014	Egen-kapital 31.12.14	Balanse-ført verdi 31.12.14	Balanse-ført verdi 31.12.13
REMA 1000 i Norge AS	2014	Oslo, Norge	100 %	100 %	6	381	126	-
REMA 1000 Danmark A/S	1994	Horsens, Danmark	100 %	100 %	163	1 280	502	502
REMA 1000 Sverige AB	2002	Strømstad, Sverige	100 %	100 %	-	1	-	-
REN Kroppanmarka AS	2012	Trondheim, Norge	100 %	100 %	1	11	13	13
REMA Franchise Norge AS *)	-	-	-	-	-	-	-	189
REMA Industrier AS *)	-	-	-	-	-	-	-	83
REMA Eiendomsutvikling Norge AS *)	-	-	-	-	-	-	-	-
Balanseført verdi av investering i datterselskaper							641	787

REMA 1000 i Norge AS ble stiftet i februar 2014. I mai 2014 ble det gjennomført en kapitalforhøyelse i selskapet. REMA Franchise Norge AS har i 2014 endret navn fra REMA 1000 Norge AS.

*) Aksjene i REMA Franchise Norge AS, REMA Industrier AS og REMA Eiendomsutvikling Norge AS har i 2014 blitt fisjonert ut fra REMA 1000 AS, og gjennom en konsernfusjon er investeringene i datterselskapene overført til REMA 1000 i Norge AS. Se note 20 – Fisjon og konsernfusjon for ytterligere informasjon.

Note 9 – Kundefordringer og andre fordringer

Kortsiktige fordringer

Beløp i NOK mill.	**31.12.14**	**31.12.13**
Kundefordringer	-	-
Forskuddsbetalte kostnader	6	12
Fordringer på konsernselskap	208	69
Øvrige kortsiktige fordringer	9	1
Sum kortsiktige fordringer	223	82

Langsiktige fordringer

Beløp i NOK mill.	**31.12.14**	**31.12.13**
Rentebærende fordringer på konsernselskap	2 815	2 862
Øvrige langsiktige fordringer	-	6
Sum langsiktige fordringer	2 815	2 868
Sum kortsiktige og langsiktige fordringer	3 038	2 950

Forfallsstruktur langsiktige fordringer

Beløp i NOK mill.	**31.12.14**	**31.12.13**
Forfaller mellom 1 og 2 år	-	6
Forfaller mellom 2 og 5 år	2 815	2 862
Forfaller etter 5 år	-	-
Sum langsiktige fordringer	2 815	2 868

Effektiv rente på rentebærende fordringer per 31.12.14 er 3,6 prosent.

REMA 1000 AS har ingen avsetning til tap på kundefordringer per 31.12.14 og 31.12.13. Det er ikke kostnadsført tap på fordringer i 2014 og 2013.

Fordringene er fordelt i ulik valuta som følger:

Beløp i NOK mill.	**31.12.14**	**31.12.13**
NOK	3 032	2 943
DKK	6	5
Andre valuta	-	2
Sum kortsiktige og langsiktige fordringer	3 038	2 950

Note 10 – Kontanter og kontantekvivalenter

Beløp i NOK mill.	**31.12.14**	**31.12.13**
Kontanter og bankinnskudd	458	33
Sum kontanter og kontantekvivalenter	458	33

Beløp i NOK mill.	**31.12.14**	**31.12.13**
Kontanter og kontantekvivalenter	458	33
Kassekreditt	-	-
Netto betalingsmidler i kontantstrømoppstillingen	458	33

Selskapet har ingen bundne bankinnskudd per 31.12.14 og 31.12.13.

Note 11 – Aksjekapital, aksjonærinformasjon og utbytte

Innskutt egenkapital består av *Beløp i NOK*	**31.12.14**	**31.12.13**
Aksjekapital	1 000 000	1 000 000
Overkurs	-	-
Annen innskutt egenkapital	206 737 788	81 737 788
Innskutt egenkapital	207 737 788	82 737 788

Årets endring i Annen innskutt egenkapital på NOK 125 mill. skyldes kapitalforhøyelse ved konsernfusjon, det henvises til note 20 – Fisjon og konsernfusjon for ytterligere informasjon.

Konsernbidrag og utbytte *Beløp i NOK mill.*	**31.12.14**	**31.12.13**
Konsernbidrag og utbytte til morselskapet	-	-
Konsernbidrag til konsernselskap	-	-
Sum foreslått (ikke vedtatt) konsernbidrag og utbytte	-	-

Aksjekapitalen består av 1 000 aksjer pålydende NOK 1 000. Alle aksjene i selskapet eies av Reitan Handel AS.

Aksjekapitalen har vært endret i 2014 som følge av kapitalnedsettelse ved fisjon og kapitalforhøyelse ved konsernfusjon, se note 20 – Fisjon og konsernfusjon for ytterligere informasjon.

Note 12 – Andre avsetninger for forpliktelser

Selskapets avsetning for forpliktelser gjelder i sin helhet ansatteytelser. Det henvises for øvrig til note 3 – Lønnskostnader, antall ansatte og ytelser til ledende ansatte.

Beløp i NOK mill.	**2014**	**2013**
Inngående balanse 01.01.	35	30
Benyttet i løpet av året	-	-4
Tilbakeført, ikke benyttet avsetning	-2	-
Årets avsetning	1	8
Årets rentekostnad	1	1
Omregningsdifferanser	-	-
Utgående balanse 31.12.	35	35

Forventet forfallsstruktur

Beløp i NOK mill.	**2014**	**2013**
Innen 1 år	-	-
Mellom 1 og 2 år	-	-
Mellom 2 og 5 år	32	33
Senere enn 5 år	3	2
Sum andre avsetninger for forpliktelser	35	35
Gjennomsnittlig diskonteringsrente	2,0 %	3,0 %

Klassifisering i balansen

Beløp i NOK mill.	**2014**	**2013**
Kortsiktig	-	-
Langsiktig	35	35
Sum andre avsetninger for forpliktelser	35	35

Note 13 – Låneavtaler

Flervaluta lånefasilitet
REMA 1000 AS etablerte en flervaluta lånefasilitet i desember 2011, og lånet ble syndikert til et banksyndikat bestående av seks banker. Lånet løper til 2016 og trekkramme per 31.12.14 var NOK 3 700 mill. Fasiliteten består av et nedbetalingslån på NOK 1 700 mill. og en revolverende kreditt på NOK 2 000 mill. Trukket beløp på fasiliteten inngår i «Andre banklån» i note 14 - Lån.

Beløp i NOK mill.	**31.12.14**	**31.12.13**
Nedbetalingslån	1 700	2 100
Revolverende kreditt	2 000	2 000
Total tilgjengelig ramme	3 700	4 100
Trukket beløp i NOK	2 350	2 800
Trukket beløp i andre valutaer (i NOK)	-	-
Totalt trukket beløp	2 350	2 800
Ubenyttet ramme i flervaluta lånefasilitet	1 350	1 300

Følgende finansielle betingelser (covenants) gjelder for flervaluta lånefasilitet i REMA 1000:

Måletidspunkt	**Brutto rentebærende gjeld/ EBITDA (maksimum)**	**Egenkapital-andel (minimum)**
3. kv. 2013 - 4. kv. 2014	3,25	22,5 %
1. kv. 2015 og senere	3,25	25,0 %

Garantier knyttet til flervaluta lånefasiliteten er nærmere beskrevet i note 18 - Garantier.

Kassekreditt og konsernkonto
REMA 1000 AS inngikk i oktober 2014 avtale om konsernkonto med Danske Bank. Avtalen inkluderer en trekkrettighet på NOK 500 mill. Morselskapet er eier av konsernkontoen. Konsernets netto innskudd (trekk) på konsernkontoen er presentert i morselskapets regnskap. Datterselskapenes innskudd (trekk) er presentert som fordring (gjeld) i datterselskapets regnskap. Per 31.12.14 var samlet trekk i ordningen NOK 0 mill. (NOK 0 mill. per 31.12.13).

Deltakere i konsernkontoordningen har avgitt selvskyldnerkausjon overfor banken som sikkerhet for REMA 1000 AS sine forpliktelser i henhold til konsernkontoavtalen.

Note 14 – Lån

Langsiktige og kortsiktige lån

Beløp i NOK mill.	**31.12.14**	**31.12.13**
Andre banklån	2 350	2 600
Konserninterne lån	181	6
Andre lån	-	-
Sum langsiktige lån	2 531	2 606

Beløp i NOK mill.	**31.12.14**	**31.12.13**
Kassekreditt	-	-
Andre banklån	-	200
Konserninterne lån	-	-
Andre lån	-	-
Sum kortsiktige lån	-	200
Sum langsiktige og kortsiktige lån	2 531	2 806

Note 14 – Lån – forts.

Pantstillelser

Det er ikke stilt sikkerhet i noen av selskapets eiendeler per 31.12.14 og 31.12.13.

Forfallsstruktur

Beløp i NOK mill.	**31.12.14**	**31.12.13**
Innen 1 år	-	200
Mellom 1 og 2 år	2 350	200
Mellom 2 og 3 år	-	2 400
Mellom 3 og 4 år	-	-
Mellom 4 og 5 år	181	6
Senere	-	-
Sum langsiktige og kortsiktige lån	2 531	2 806

Reprisingsstruktur

Beløp i NOK mill.	**31.12.14**	**31.12.13**
Under 1 år	1 731	1 606
Mellom 1 og 2 år	-	400
Mellom 2 og 3 år	800	-
Mellom 3 og 4 år	-	800
Mellom 4 og 5 år	-	-
Senere	-	-
Sum langsiktige og kortsiktige lån	2 531	2 806

Reprisingsstruktur hensyntar rentebytteavtaler.

Valuta

Beløp i NOK mill.	**Hovedstol i valuta**	**31.12.14**	**31.12.13**
NOK	2 530	2 530	2 805
DKK	-	-	-
SEK	1	1	1
Sum langsiktige og kortsiktige lån		2 531	2 806

Ubenyttede lånefasiliteter

Beløp i NOK mill.	**31.12.14**	**31.12.13**
Forfall innen ett år til flytende rente	-	150
Forfall etter ett år til flytende rente	1 350	1 300
Sum ubenyttede lånefasiliteter	1 350	1 450

Effektiv rente per 31.12.14

	NOK	**Andre**
Andre banklån	3,8 %	-

Note 15 – Derivater

Selskapets derivater gjelder rentebytteavtaler som er knyttet opp mot flervaluta lånefasiliteten beskrevet i note 13 - Låneavtaler. Derivatene er klassifisert som finansielle eiendeler (forpliktelser) til virkelig verdi over resultatet.

Beløp i NOK mill.	**31.12.14**	**31.12.13**
Rentebytteavtaler - utløper innen 1 år	-	-
Rentebytteavtaler - utløper mellom 1 og 5 år	-	-
Rentebytteavtaler - utløper etter 5 år	-	-
Sum derivater - eiendel	-	-
Rentebytteavtaler - utløper innen 1 år	2	-
Rentebytteavtaler - utløper mellom 1 og 5 år	34	28
Rentebytteavtaler - utløper etter 5 år	-	-
Sum derivater - forpliktelse	36	28
Netto derivater - eiendel (forpliktelse)	-36	-28

	31.12.14	**31.12.13**
Laveste fastrente i rentebytteavtaler	2,570 %	2,398 %
Høyeste fastrente i rentebytteavtaler	2,970 %	2,970 %

	Beløp i valuta	**31.12.14**
Nominell hovedstol rentebytteavtaler i NOK	1 200	1 200
Sum nominell hovedstol i rentebytteavtaler		1 200

Rentebytteavtaler gjelder lån og innebærer at flytende rente er byttet mot fast rente.

Note 16 – Finansielle instrumenter per kategori

Beløp i NOK mill.	**Note**	**31.12.14**	**31.12.13**
Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg			
Finansielle investeringer		-	3
Utlån og fordringer			
Langsiktige kundefordringer og andre fordringer	9	2 815	2 868
Kortsiktige kundefordringer og andre fordringer	9	217	70
Kontanter og kontantekvivalenter	10	458	33
Finansielle forpliktelser målt til amortisert kost			
Langsiktige lån	14	-2 531	-2 606
Kortsiktige lån	14	-	-200
Kortsiktig leverandørgjeld og annen gjeld	17	-620	-163
Forpliktelser målt til virkelig verdi over resultatet			
Derivater - forpliktelse	15	-36	-28
Netto finansielle instrumenter		303	-23

Note 16 – Finansielle instrumenter per kategori – forts.

Vurdering av virkelig verdi for finansielle instrumenter

IFRS 7 krever presentasjon av virkelig verdimålinger av finansielle instrumenter per nivå med følgende nivåinndeling:
- Notert pris i et aktivt marked for en identisk eiendel eller forpliktelse (nivå 1).
- Verdsettelse basert på andre observerbare faktorer enten direkte (pris) eller indirekte (utledet fra priser) enn notert pris (brukt i nivå 1) for eiendelen eller forpliktelsen (nivå 2).
- Verdsettelse basert på faktorer som ikke er hentet fra observerbare markeder (ikke observerbare forutsetninger) (nivå 3).

Følgende tabell presenterer selskapets gjeld målt til virkelig verdi per 31.12.14.

Forpliktelser *Beløp i NOK mill.*	**Nivå 1**	**Nivå 2**	**Nivå 3**	**Sum**
Derivater holdt for handelsformål	-	36	-	36
Sum forpliktelser	-	36	-	36

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som ikke handles i et aktivt marked bestemmes ved å bruke verdsettelsesteknikker. Selskapet bruker ulike metoder og gjør forutsetninger basert på markedsforholdene som eksisterer på hver balansedag. For langsiktige forpliktelser benyttes noterte priser for det aktuelle instrument eller for et lignende instrument. Virkelig verdi på rentebytteavtaler beregnes som nåverdi av estimerte fremtidige kontantstrømmer. Teknikkene vektlegger markedsinformasjon i størst mulig grad og i minst mulig grad selskapsspesifikk informasjon.

Regnskapsmessig verdi på kundefordringer og leverandørgjeld antas å tilsvare postenes virkelige verdi. Virkelig verdi på finansielle forpliktelser (som beregnes for noteformål) estimeres ved å diskontere fremtidige kontraktsfestede kontantstrømmer med konsernets alternative markedsrente for tilsvarende finansielle instrumenter.

Note 17 – Leverandørgjeld og annen gjeld

Beløp i NOK mill.	**31.12.14**	**31.12.13**
Leverandørgjeld	-	2
Skyldig offentlige avgifter og lønn	8	10
Påløpte kostnader	11	19
Kortsiktig gjeld til konsernselskap	601	131
Øvrig kortsiktig rentefri gjeld	-	1
Sum leverandørgjeld og annen gjeld	620	163

Note 18 – Garantier

Garantier utstedt til konsernselskaper

Beløp i NOK mill.	**31.12.14**	**31.12.13**
Garantier for husleie	27	24
Garantier for finansinstitusjoner	-	169
Sum selskapsgarantier	27	193

Garantier utstedt av bankforbindelser

Beløp i NOK mill.	**31.12.14**	**31.12.13**
Garantier for skattetrekk	2	1
Sum bankgarantier	2	1

Datterselskapsgarantier overfor morselskapets gjeld
Enkelte datterselskap av REMA 1000 AS har solidarisk garantert for REMA 1000 AS sine forpliktelser knyttet til flervaluta trekkfasilitet på NOK 3 700 mill. under fasilitetens løpetid frem til 2016.

Note 19 – Nærstående parter

REMA 1000 AS er et heleid datterselskap av Reitan Handel AS, se note 11 - Aksjekapital, aksjonærinformasjon og utbytte. Reitan Handel AS er igjen heleid av Reitangruppen AS. Reitangruppen AS er 100 prosent eid av Reitanfamilien gjennom tre holdingselskaper. REMA 1000 AS har adresse i Oslo.

REMA 1000 AS har direkte og indirekte eierandeler i flere selskaper som alle blir nærstående parter for selskapet. Direkte eide datterselskap av REMA 1000 AS er presentert i note 8 - Investering i datterselskaper. Odd Reitan Private Holding AS, som er det ultimate morselskap for REMA 1000 AS, har i tillegg eierandeler i flere andre selskaper. Disse selskapene blir dermed å regne som nærstående parter for REMA 1000 AS.

For ytelser til ledende ansatte henvises til note 3 - Lønnskostnader, antall ansatte og ytelser til ledende ansatte.

REMA 1000 AS finansierer datterselskapene og morselskap. Rentesats fastsettes på grunnlag av REMA 1000 AS sin gjennomsnittlige innlånsrente.

Langsiktige fordringer

Beløp i NOK mill.	**31.12.14**	**31.12.13**
Morselskap	567	931
Datterselskap	2 248	1 931
Sum langsiktige fordringer	2 815	2 862

Langsiktige fordringer gjelder finansiering. Lånene er rentebærende og usikrede, og de forfaller 31.12.19.

Det er ikke foretatt avsetninger til tap på langsiktige fordringer mot nærstående parter per 31.12.14 eller 31.12.13.
Det er ikke realisert tap på langsiktige fordringer mot nærstående i 2014 eller 2013.

Kortsiktige fordringer

Beløp i NOK mill.	**31.12.14**	**31.12.13**
Morselskap	-	-
Datterselskap	208	69
Sum kortsiktige fordringer	208	69

Kortsiktige fordringer er knyttet til fordringer oppstått ved kjøp og salg av varer og tjenester samt påløpte renter på lån. Fordringene er usikrede og ikke rentebærende. I tillegg inngår datterselskapers innskudd i konsernkontoordning, se note 13 – Låneavtaler for ytterligere informasjon.

Det er ikke foretatt avsetninger til tap på kortsiktige fordringer mot nærstående parter per 31.12.14 eller 31.12.13.
Det er ikke realisert tap på kortsiktige fordringer mot nærstående parter i 2014 eller 2013.

Langsiktig gjeld

Beløp i NOK mill.	**31.12.14**	**31.12.13**
Morselskap	-	-
Datterselskap	181	6
Sum langsiktig gjeld	181	6

Forfallsstruktur vises i note 14 – Lån

Kortsiktig gjeld

Beløp i NOK mill.	**31.12.14**	**31.12.13**
Morselskap	-	-
Datterselskap	601	130
Sum kortsiktig gjeld	601	130

I morselskapets regnskap blir datterselskapenes netto innskudd (trekk) på konsernkontoordningen presentert som gjeld (fordring), se også note 10 - Kontanter og kontantekvivalenter og note 14 - Lån.

Note 19 – Nærstående parter - forts.

Garantier

Beløp i NOK mill.	31.12.14	31.12.13
Morselskap	-	-
Datterselskap	27	24
Sum garantier	27	24

For ytterligere informasjon om hva garantier består av, se note 18 - Garantier.

Transaksjoner

Beløp i NOK mill.		2014	2013
Renteinntekter	Morselskap	18	45
Renteinntekter	Datterselskap	87	76
Rentekostnader	Datterselskap	-3	-1
Salg av tjenester	Datterselskap	263	243
Kjøp av tjenester	Øvrige konsernselskaper	-17	-15

Salg av tjenester er hovedsakelig lisens for bruk av merkenavn som REMA 1000 AS eier. Kjøp av tjenester gjelder hovedsakelig husleie til selskaper i Reitangruppen konsern.

Note 20 – Fisjon og konsernfusjon

I 2014 ble det gjennomført en reorganisering av REMA 1000 AS, herunder en fisjon av REMA 1000 AS med overføring til REN 1 AS (org.nr. 913 355 784). REN 1 AS fusjonerte parallelt med REMA 1000 i Norge AS (org. nr. 913 355 687) gjennom en konsernfusjon mot vederlag som ble ytet ved kapitalforhøyelse i REMA 1000 AS.

Formålet med reorganiseringen var å rendyrke REMA 1000-selskapene i Norge. Gjennom fisjonen av REMA 1000 AS ble aksjepostene i REMA Franchise Norge AS, REMA Industrier AS og REMA Eiendomsutvikling Norge AS, samt enkelte ansatte og tilhørende eiendeler, rettigheter og forpliktelser skilt ut og overført til REMA 1000 i Norge AS, et heleid datterselskap av REMA 1000 AS.

Fisjonen og den påfølgende konsernfusjonen ble vedtatt 18.03.14 med utgangspunkt i mellombalanse per 28.02.14. Transaksjonen hadde regnskapsmessig og skattemessig virkning fra 01.01.14. Fisjonen og konsernfusjonen var en intern reorganisering med uendret eierskap og ble gjennomført etter kontinuitetsmetoden.

Redegjørelse for prinsipper ved fisjon og konsernfusjon
Kontinuitetsmetoden (bokførte verdier) er lagt til grunn ved fordeling av eiendeler og gjeld. Egenkapitalen er fordelt forholdsmessig i henhold til beregning av virkelig verdi. Vederlaget for REMA 1000 AS for utfisjonerte balanseverdier fremkommer som fusjonsfordring på REMA 1000 i Norge AS pålydende kr. 125 750 785.

Resultat- og balanseoppstillingen i årsregnskapet vil som følge av fisjonen ikke vise sammenliknbare tall. Oppstillingen nedenfor viser utfisjonerte balanseverdier per 28.02.14.

Eiendeler *(beløp i NOK mill.)*	
Investering i datterselskap	722
Andre langsiktige investeringer	3
Langsiktige fordringer på konsernselskap	36
Bankinnskudd	10
Sum eiendeler	**771**

Egenkapital og gjeld *(beløp i NOK mill.)*	
Aksjekapital	1
Opptjent egenkapital	125
Kortsiktig gjeld til konsernselskap	645
Sum egenkapital og gjeld	**771**

Til generalforsamlingen i REMA 1000 AS

Revisors beretning

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for REMA 1000 AS som består av selskapsregnskap og konsernregnskap. Selskapsregnskapet består av balanse per 31. desember 2014, resultatregnskap, endringer i egenkapital og kontantstrøm for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger. Konsernregnskapet består av balanse per 31. desember 2014, resultatregnskap, endringer i egenkapital og kontantstrøm for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettvisende bilde i samsvar med forenklet anvendelse av internasjonale regnskapsstandarder etter regnskapsloven § 3-9 for selskapsregnskapet og i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU, for konsernregnskapet, og for slik intern kontroll som styret og daglig leder finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for selskapets utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettvisende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

PricewaterhouseCoopers AS, Postboks 748 Sentrum, NO-0106 Oslo
T: 02316, org. no.: 987 009 713 MVA, www.pwc.no
Statsautoriserte revisorer, medlemmer av Den norske Revisorforening og autorisert regnskapsførerselskap

Konklusjon om selskapsregnskapet

Etter vår mening er morselskapets regnskap avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettvisende bilde av den finansielle stillingen til REMA 1000 AS per 31. desember 2014, og av selskapets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med forenklet anvendelse av internasjonale regnskapsstandarder etter regnskapsloven § 3-9.

Konklusjon om konsernregnskapet

Etter vår mening er konsernregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettvisende bilde av den finansielle stillingen til konsernet REMA 1000 AS per 31. desember 2014, og av konsernets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU.

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag ISAE 3000 "Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon" mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Oslo, 17. mars 2015
PricewaterhouseCoopers AS

Leif Arne Jensen
Statsautorisert revisor

DEFINISJON AV NØKKELTALL

Totalomsetning inkl. franchisetakeromsetning	- Samlet vareomsetning i egeneide og franchisedrevne enheter, samt vareomsetning til andre enheter både i og utenfor Reitangruppen
Butikkomsetning inkl. franchisetakeromsetning	- Samlet vareomsetning i egeneide og franchisedrevne enheter
Vekst i omsetning	- Prosentvis økning i omsetning inkl. franchisetakeromsetning fra i fjor målt i lokal valuta
Driftsmargin	- Driftsresultat i prosent av butikkomsetning inkl. franchisetakeromsetning
EBITDA	- Driftsresultat før amortiseringer og av- og nedskrivninger
Kontantstrømsmargin	- EBITDA i prosent av butikkomsetning inkl. franchisetakeromsetning
Totalkapitalrentabilitet	- Resultat før netto rentekostnader (inntekter) og skatt og gevinst (tap) ved salg av virksomhetsområde i prosent av gjennomsnittlig totalkapital
Egenkapitalrentabilitet	- Årets resultat i prosent av gjennomsnittlig egenkapital
Avkastning på sysselsatt kapital	- Driftsresultat og renteinntekter (ekskl. renteelement i rentebytteavtaler) i prosent av gjennomsnittlig totalkapital minus rentefri gjeld
Egenkapitalandel	- Egenkapital i prosent av totalkapital
Netto rentebærende gjeld	- Rentebærende gjeld minus rentebærende fordringer og likvider
Likvider	- Sum av kontanter og bankinnskudd
Netto investeringer	- Investeringer i varige driftsmidler (kostpris) minus salg av varige driftsmidler (salgspris)

ADRESSER

REMA 1000
Ole Robert Reitan, daglig leder
Gladengveien 2
Pb. 6428 Etterstad
N-0605 Oslo
Tel: +47 24 09 85 00

REMA 1000 i Norge
Ole Robert Reitan, daglig leder
Gladengveien 2
Pb. 6428 Etterstad
N-0605 Oslo
Tel: +47 24 09 85 00

REMA Franchise Norge
Tom Kristiansen, daglig leder
Gladengveien 2
Pb. 6428 Etterstad
N-0605 Oslo
Tel: +47 24 09 85 00

REMA 1000 Danmark
Henrik Burkal, daglig leder
Marsallé 32
DK-8700 Horsens
Tel: +45 88 81 60 00

REMA Distribusjon Norge
Morten Gabrielsen, daglig leder
Snipetjernveien 3
Pb. 23
N-1405 Langhus
Tel: +47 24 09 85 00

Reitan Distribution
Henrik Burkal, daglig leder
Marsallé 32
DK-8700 Horsens
Tel: +45 88 81 60 00

REMA Industrier
Morten Gabrielsen, dalig leder
Gladengveien 2
Pb. 6428 Etterstad
N-0605 Oslo
Tel: +47 24 09 85 00

Internett
www.rema.no

www.rema1000.dk

www.reitangruppen.no

www.facebook.com/REMA1000

twitter.com/REMA1000

instagram.com/rema1000

REMA Eiendomsutvikling Norge
Tom Kristiansen, daglig leder
Gladengveien 2
Pb. 6428 Etterstad
N-0605 Oslo
Tel: +47 24 09 85 00

REMA Distribusjon Kristiansand
Alf Håkon Hervold, daglig leder
Buråsen 35
N-4636 Kristiansand
Tel: +47 37 26 86 10

Engrospartner
Beate Storsul, daglig leder
Leiraveien 11
N-2000 Lillestrøm
Tel: +47 66 93 67 00

REMA Brands
Steve Jørgensen, daglig leder
Gladengveien 2
Pb. 6428 Etterstad
N-0605 Oslo
Tel: +47 24 09 85 00

REMA Salg
Dag Arne Wilberg, daglig leder
Gladengveien 2
Pb. 6428 Etterstad
N-0605 Oslo
Tel: +47 24 09 85 00

Norsk Kylling
Frode Marthinsen, daglig leder
Pb. 144
N-7291 Støren
Tel: +47 72 43 05 00

Grans Bryggeri
Morten Gran, daglig leder
Hegnasletta 4
Pb. 1713 Kilen
N-3206 Sandefjord
Tel: +47 33 48 25 00

MaxMat
Per-Ståle Lundbakk, daglig leder
Dreyfushammarn 30
N-8012 Bodø
Tel: +47 75 54 80 80

Stanges Gårdsprodukter
Peter A.S. Aronsen, daglig leder
Basbergveien 54
N-3114 Tønsberg
Tel: +47 91 39 80 00

Kjeldsberg Kaffebrenneri
Jan Erik Glimsholt, daglig leder
Båtmannsgt 1
N-7042 Trondheim
Tel: +47 73 60 02 00

Spekeloftet
Ole Venås, daglig leder
N-3560 Hemsedal
Tel: +47 32 06 02 93

Hugaas Industrier
Magnar Vingelen, daglig leder
N-7288 Soknedal
Tel: +47 72 43 35 90

BAMA Gruppen
Rune Flaen, daglig leder
Nedre Kalbakkvei 40
Pb. 263 Alnabru
0614 Oslo
Tel: +47 22 88 05 00

Gram Slot
Svend Brodersen, daglig leder
Slotsvej 54
DK-6510 Gram
Tel: +45 74 82 00 40